

TAO-GRÁF

JELENTÉS A TÁMOGATÁSI
RENDSZER
EREDMÉNYEIRŐL

2020

TAO-GRÁF

JELENTÉS A TÁMOGATÁSI
RENDSZER
EREDMÉNYEIRŐL

2020

TARTALOM

ELŐSZÓ	6. OLDAL
A MAGYAR LABDARÚGÁS FEJLESZTÉSÉNEK INDOKOLTSÁGA	8. OLDAL
A MAGYAR LABDARÚGÁS FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA	14. OLDAL
JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	18. OLDAL
A TAO TÁMOGATÁSI PROGRAM FŐBB STATISZTIKÁI	24. OLDAL
A SPORTSZERVEZETEK PROGRAMJAI	28. OLDAL
AZ MLSZ TAO-PROGRAMJA	42. OLDAL
KÖZVETLEN ÁLLAMI FINANSZÍROZÁSÚ PROGRAMOK	60. OLDAL
A TAO-PROGRAM JELENTŐSÉGE, EREDMÉNYEK	72. OLDAL
TAPASZTALATOK ÉS TERVEK	82. OLDAL
EGYÉB LÁTVÁNYCSAPATSPORTOK TAO-JA	88. OLDAL

E L Ö Ö S Z Ó

Dr. Csányi Sándor
a Magyar Labdarúgó Szövetség elnöke

TISZTELT HÖLGYEIM ÉS URAIM!

Évről évre száraznak tűnő számok és adatok szerepelnek a TAO-gráf névre keresztelt, immár hetedik alkalommal aktualizált kiadványban, melynek 2020-as kiadása a tisztújító közgyűlésre készült el. Úgy gondolom, a magyar utánpótlássport szempontjából kiemelten fontos kiadvány, melyet kézbe vett, hiszen egy fejlődés hiteles történetét örökíti meg.

2011-ben azzal a szándékkal indult el a társaságiadó-támogatási rendszer, a TAO, hogy az évtizedeken keresztül elhanyagolt magyar sport, és azon belül a labdarúgás, újult erőre kapjon. Az elmúlt kilenc esztendőben ország-szerte pályák létesültek vagy újultak meg, ennek hatásként pedig a gyermekek nagy számban tértek vissza a sportágra. Jelentősen növekedett az óvodás

és általános iskolás fiúk és lányok részvételi aránya, amely azért is fontos, mert a közösségteremtésnek, a társadalmi feszültségek és különbségek eltüntetésének nincs talán hatékonyabb formája, mint a csapatsport.

Egy sikeres, célkitűzéseit megvalósító programra tekinthetünk vissza kilenc esztendő távlatából, és büszkén mondhatjuk a számok ismeretében, hogy e sikerben az MLSZ apparátusának és megyei igazgatóságainak jelentős része volt.

A kormányzat döntéseit követően összesen 314 milliárd forint TAO-támogatás áramlott a magyar labdarúgásba a támogatás eme speciális formájának köszönhetően. Ez átlagosan évi 35 milliárd forintnak felel meg, mely a már említett és égetően szükséges infrastruktúra-fejlesztés mellett alapot teremtett az önkormányzatok, iskolák és klubok mindennapos munkavégzéséhez, csökkentek a sportszervezetek, iskolák, óvodák és a szülők közvetlen terhei. Ez a folyamat azt eredményezte, hogy mára 278 ezer fő a regisztrált játékosok száma.

Az elmúlt években, az MLSZ-nek az ellenőrzésben vállalt markánsabb szerepvállalása óta jelentősen javult a transzparencia. Mára a teljes ügyintézés papírmentes, elektronikus formában zajlik, ami abban is segít, hogy a pénzeket nem megfelelően felhasználó szervezetek kiszoruljanak a rendszerből.

Bízom benne, hogy a TAO-rendszer által teremtett háttérrel a jövőben kiemelkedő eredményekre sarkallja a sportágban résztvevőket, és a 2016-os Eb-szereplést követően újabb sikereknek örülhetünk!

1. FEJEZET

A MAGYAR LABDARÚGÁS FEJLESZTÉSÉNEK INDOKOLTSÁGA

A MAGYAR LAKOSSÁG EGÉSZSÉGI ÁLLAPOTA

A fejlett országok és korunk egyik népbetegsége a túlsúly és az elhízás, ami a modern, főleg városi életmód mellett jelentős részben magyarázható a helytelen táplálkozási szokásokkal, illetve a mozgásszegény mindennapokkal. E komoly egészségügyi probléma alól Magyarország sem kivétel: az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2016-os felmérése szerint Magyarországon a felnőtt lakosság 29%-a minősül elhízottnak, míg további közel 32% túlsúlyos, amellyel hazánk az Európai Unióban dobogós helyezést ér el. A Magyar Orvosi Kamara álláspontja szerint az elhízás azonban nem csak egy, a média által sulykolt, esztétikai probléma, olyan krónikus betegségek kialakulá-

sának kockázatát növelheti, mint a kettős típusú cukorbetegség, a magas vérnyomás és egyéb keringési betegségek, stroke, valamint egyes daganatos megbetegedések. Ez ráadásul súlyos terhet ró az egészségügyi ellátórendszerre is; az OECD szerint az elhízással és annak egészségügyi vonzataival kapcsolatos költségek globális szinten 3,3%-kal csökkentik a GDP-t.

Az európai uniós átlag fölötti hazánkban a cukorbeteg, valamint a rák- és szívhalálozásban elhunytak aránya, továbbá az OECD 2018-as jelentése szerint, míg az átlagos európai uniós állampolgár várható élettartama

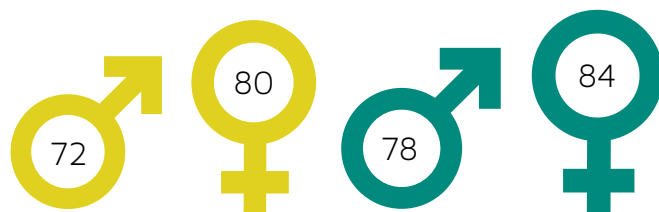
81 év (84 év a nőké, 78 év a férfiaké), addig Magyarországon a várható élettartam 76 év, ahol a nők átlagosan 80 évig, míg a férfiak csak 72 évig élnek.

Az Eurobarometer 2017-es felmérése szerint Magyarország a rendszeres testmozgás tekintetében is a lemaradók között szerepel, mivel a legfeljebb havi 3 alkalommal sportolók aránya 67%-ra tehető a teljes lakosság körében, ami 7%-kal meghaladja az uniós átlagot. Ez a réteg, minimális sporttevékenységet végezve, mozgás szempontjából gyakorlatilag inaktívnak tekinthető. Figyelemre méltó, hogy a lakosság 53%-a soha semmilyen

testmozgást nem végez. Bár a fiatalok tekintetében a statisztikák kedvezőbbek – a 15 és 24 év közötti korosztályban a fiúk kétharmada, a lányok több mint fele sportol akár heti rendszerességgel –, a fizikai aktivitást nem igénylő, otthoni szabadidős tevékenységek népszerűségének növekedése egyre nehezebb helyzetet vetít előre.

SZÜLETÉSKOR VÁRHATÓ ÁTLAGOS ÉLETTARTAM 2019-BEN (ÉV)
Magyarország ■ EU átlag ■

67% soha vagy csak nagyon ritkán végez testmozgást

24% hetente legalább egyszer sportol

9% rendszeresen sportol

A RENDSZERES TESTMOZGÁS POZITÍV HATÁSAI

A fiatalkorban elkezdett és később is folytatott fizikai aktivitás a lakosság egészségi állapotának hosszú távú javulását eredményezi. A rendszeres fizikai aktivitás az egészségmegtartás egyik fontos eleme, számos krónikus megbetegedés megelőzésében és intervenciójában meghatározó szerepet játszik, miközben segít növelni a pszichoszociális jóllétet és a stresszel történő megküzdés képességét.

A futball általános és tömeges elterjedése segít abban, hogy a fiatalok és idősebbek egyaránt egészséges és hasznos tevékenységgel töltsék szabadidejüket, csökkentve ezzel a társadalomra káros tevékenységeket, javítva a közbiztonságot, valamint felemelkedési lehetőséget kínál a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek számára. Az ennek bázisán kialakuló, magas színvonalon működő élsport a sportsikereken keresztül segít egy büszke, sikeres és sportos nemzet kialakításában.

Gazdasági hatását egyrészt a beruházásokon, munkahelyek teremtésén és a fogyasztás növelésén keresztül fejti ki, másrészt az egészséges életmód elősegítésével csökkenti az egészségügyi ellátórendszer leterheltségét.

A LABDARÚGÁS HAZAI JELENTŐSÉGE

A labdarúgás a világ legnépszerűbb sportja, nézettségi adatai, illetve sztárjainak követése az összes sport tekintetében kiemelkedő. Vezető szerepét egyszerűségének köszönheti, egy labda segítségével gyakorlatilag bárhol játszható.

A labdarúgás Magyarországon is több mint százéves múlttal rendelkezik, 1901-ben alakult meg a Magyar Labdarúgó Szövetség, és szintén ebben az évben játszotta első mérkőzését a magyar labdarúgó-válogatott is. Azóta a magyar férfiválogatott 942 nemzetközi mérkőzésen játszott, ebből 446-szor hagyta el győztesen a pályát, míg 201 alkalommal döntetlen eredmény

született. A válogatott legnagyobb sikereit a múlt század közepén érte el, a nemzeti csapat 1952-ben Helsinkiben, 1964-ben Tokióban és 1968-ban Mexikóvárosban olimpiai aranyérmet, 1938-ban Franciaországban, valamint 1954-ben Svájcban pedig világbajnoki ezüstérmet szerzett. A magyar válogatott 1950–1954 között 32 mérkőzésen keresztül maradt veretlen, ennél hosszabb sorozatot (35 mérkőzés) csak Brazília és Spanyolország tudott elérni. A 20. század hat leggőlerősebb válogatott játékosa közül három is magyar volt (Puskás Ferenc, Kocsis Sándor, Schlosser Ferenc), míg a legjobb európai labdarúgónak járó Aranylabda díjat 1967-ben Albert Flórián kapta.

A 20. század utolsó évtizedeitől hazánk futballja hullámvölgybe került, alapvetően a világ élmezőnyétől való leszakadás jellemezte.

MLSZ FEJLESZTÉSI PROGRAM

A felmerülő problémákat, valamint a sport és ezen belül a labdarúgás társadalmilag és gazdaságilag fontos szerepét felismerve, az MLSZ 2011-ben – a Kormányzat aktív támogatásával – a magyar labdarúgás történetének legnagyobb átfogó fejlesztési programját indította el. Az ekkor készült tízéves stratégiával szembeni elvárás az volt, hogy a magyar labdarúgás következetes munkával fokozatosan közelítsen a nemzetközi élvonalhoz mind a tömegsport, mind az ennek bázisán megjelenő elit labdarúgás tekintetében.

KORMÁNYZATI TÁMOGATÁS

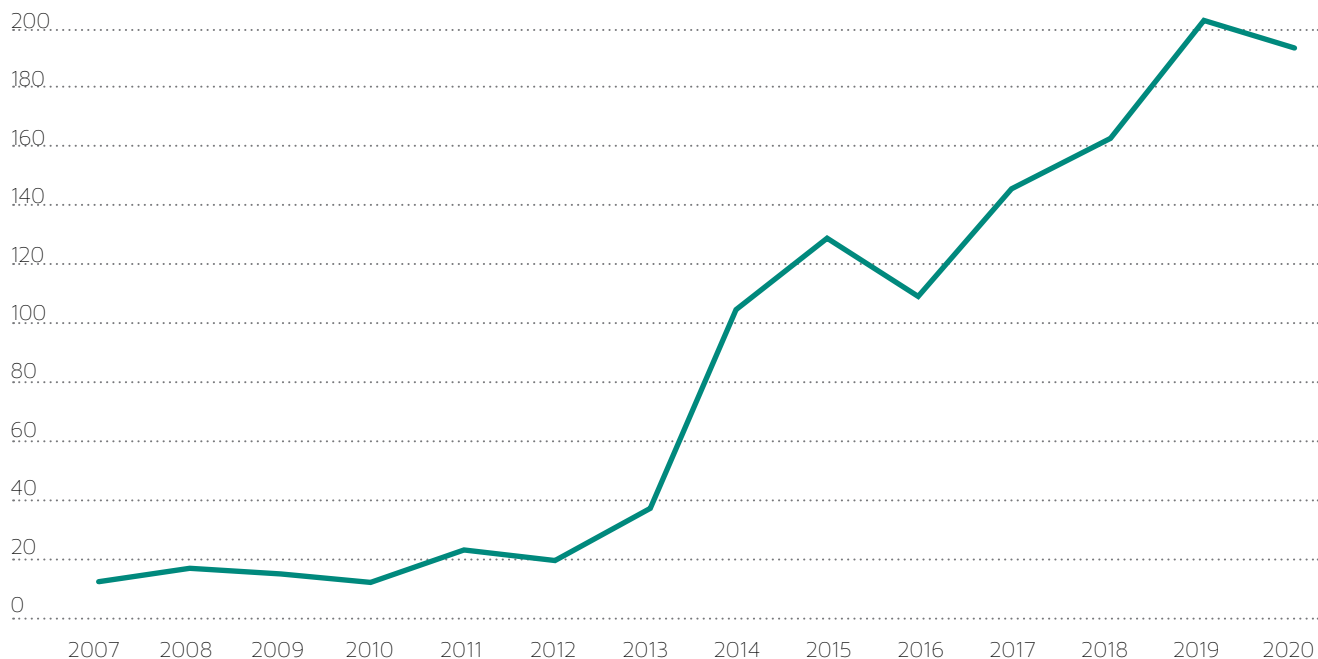
Látva a sport pozitív egészségügyi, társadalmi és gazdasági hatásait, a Kormányzat is kiemelt fontosságot tulajdonít a testmozgás népszerűsítésének a lakosság körében. Ennek megfelelően 2010 óta folyamatosan emelkednek a sport támogatásával kapcsolatos költségvetési kiadások. Míg 2007 és 2010 között átlagosan 17 milliárd forint lett előirányozva sporttal kapcsolatos célokra, addig ez az összeg 2011 és 2013 között átlagosan 28 milliárd forintra növekedett, majd 2014-től már meghaladta a 100 milliárd forintos értéket. A sporttámo-

gatásokhoz köthető összegek felfutása azóta is folytatódott, a 2019. évi költségvetésben tetőzött, amikor már közel 205 milliárd forint sporttámogatási összeget szavazott meg a Kormány, jelentős részben a Puskás Aréna munkálataihoz kapcsolódóan.

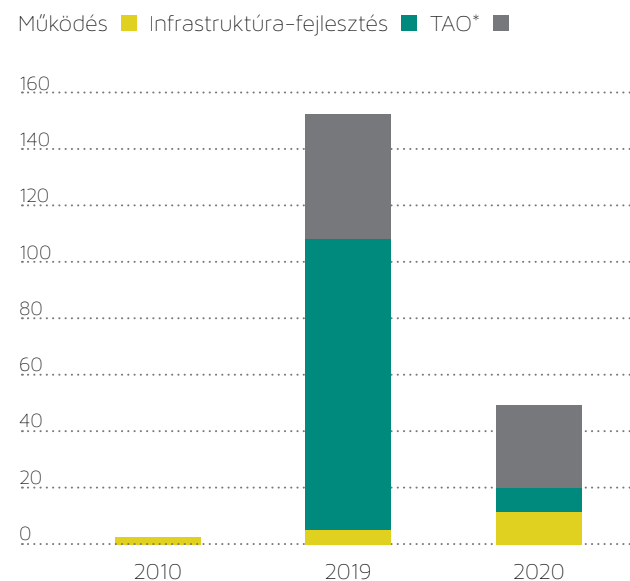
A sporttámogatáson belül a labdarúgásra fordított összeg is mind értékében, mind arányában jelentős növekedésnek indult az elmúlt években. Míg a 2010. évi költségvetés előirányzataiban a labdarúgásra fordított összeg mindösszesen 0,5 milliárd forint körül alakult,

addig a 2019. évi költségvetésben már 107 milliárd forintnyi támogatás köthető a sportághoz, amely a teljes sporttámogatások 52%-a. Míg 2019-ben a támogatási összegek 94%-a infrastrukturális beruházásokhoz, azaz sportlétesítmények fejlesztéséhez és stadionépítésekhez köthető, addig 2020-ban a Puskás Stadion megépülésével az infrastrukturális kiadásokra szánt összegek jelentősen csökkentek. A labdarúgás infrastrukturális alapjai ebben az időszakban lefektetésre kerültek, így 2020-ra a football költségvetési támogatása nagyságrendileg 19 milliárd forintra csökkent. Ennek az összegnek 63%-a működési kiadásokra fordítandó, kijelölve ezzel is a labdarúgás fejlesztésének irányát.

SPORTTÁMOGATÁSOK A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSBEN (MRD FT)

A LABDARÚGÁS KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁSA (MRD FT)

*A mostani programidőszak még nem zárult le, ezért a 2018/19-es program adatait vettük alapul

2. FEJEZET

A MAGYAR LABDARÚGÁS FEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

ÖRÖKSÉG

A 2010 előtti évtizedekben a magyar futballt folyamatos hanyatlás jellemezte. A labdarúgó tömegbázis a korábbiak töredékére zsugorodott, a pályák jelentős része megszűnt, a rendelkezésre álló infrastruktúra elavult. A sportág általános forráshiánnyal küszködött, amelyben a beruházások lényegében megszűntek. A hazai futball egyre nehezebb helyzete miatt az eredmények is fokozatosan elmaradtak, a társadalomban a magyar labdarúgásról alkotott kép pedig mind negatívabbá vált. Ez tovább csökkentette a sportág tömeg- és tökevonzó képességét, ami egyre romló versenyképességhez vezetett.

2011-2020-AS STRATÉGIÁJA

Ebben a helyzetben készítette el a Magyar Labdarúgó Szövetség 2011-ben tízéves stratégiáját. A stratégia a labdarúgás minden területén ambiciózus terveket fogalmazott meg annak érdekében, hogy a magyar futball felébredjen több évtizedes álmából, a leépülési folyamatot pedig a világ labdarúgó elitje felé történő felzárkózás váltsa fel. Az intézkedések egyszerre célozták a tömegbázis növelését, az amatőr és utánpótlásfutball felpezsdítését, az infrastrukturális fejlesztéseket, a klubok anyagi biztonságának megteremtését és a szakmai munka javítását, illetve karolták fel olyan új területek fejlesztését, mint a sporttudományok és a digitalizáció.

A 2011-2019-es időszakban elért eredmények számos területen igen látványosak. A regisztrált játékosok száma megközelítette a 280 ezer főt, különösen jelentős a létszámnövekedés a magyar labdarúgás jövőjét jelentő utánpótlás-korosztályok, valamint a női futball esetében. Elsősorban az amatőrök számára ezernél is több pálya épült, kétezret meghaladó számú pálya került felújításra, a hivatásos klubok többsége pedig mára korszerű létesítményekben játssza mérkőzéseit. A hazai labdarúgásba érkező összegek a korábbiak többszörösét teszik ki, amely hatására a klubok gazdálkodása jóval stabilabb lett.

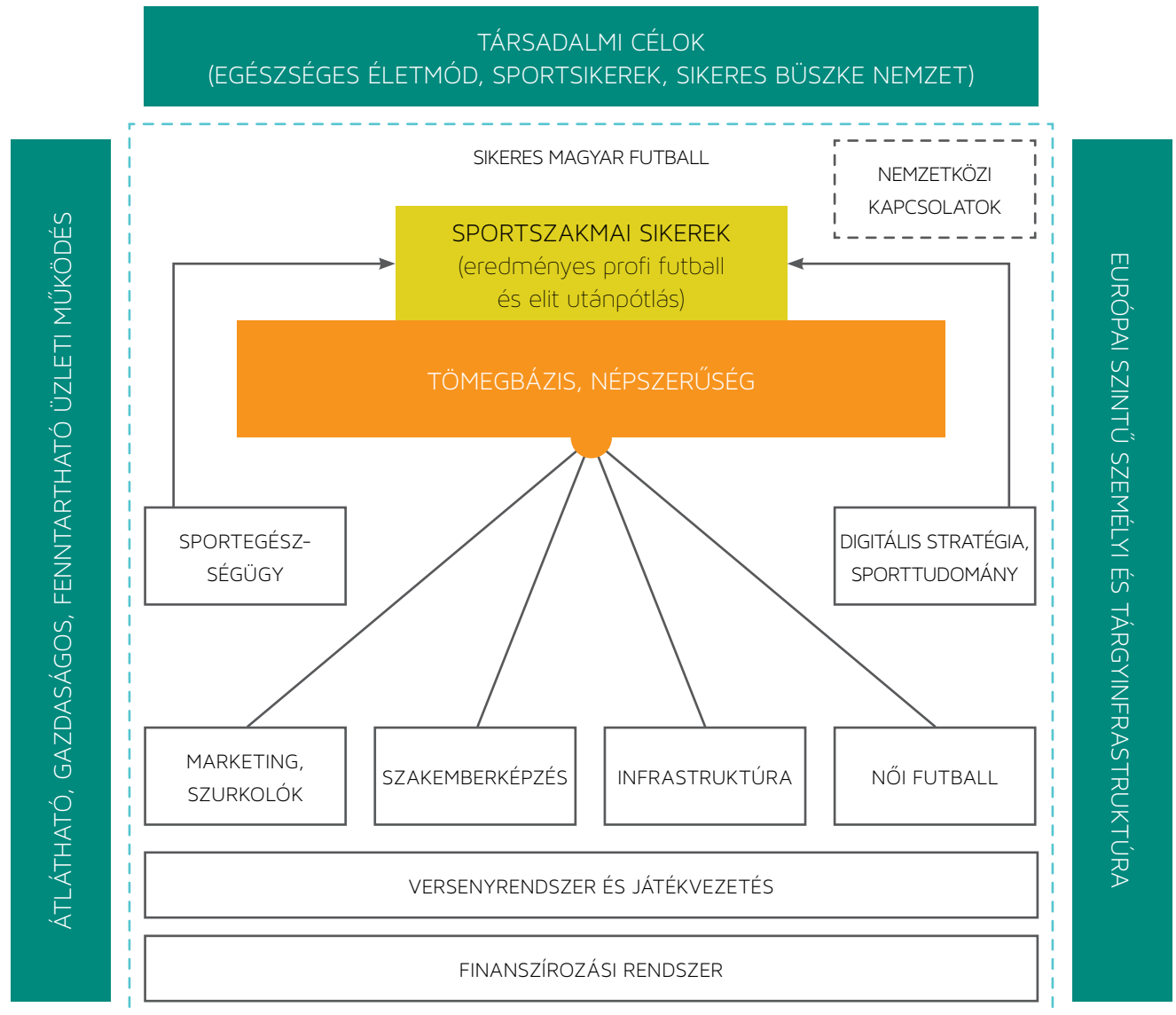
A stratégia elindulása óta megteremtődtek tehát a szilárd alapok, amelyekre építkezni lehet, ám ahhoz, hogy a hazai szurkolók a magyar labdarúgás dicső múltjához méltó eredményeknek örülhessenek, még rengeteg a tennivaló. 2020 a stratégia első évtizedének vége mellett az Elnökség tisztújításának éve is. A következő időszak legfontosabb feladata már a játék minőségének javítása, amelyhez elengedhetetlen a világszinten is versenyképes utánpótlás-nevelés és szakemberképzés megteremtése, valamint a fiatal játékosok fejlődését prioritásként kezelő, hosszú távon tervező tulajdonosi szemlélet meghonosítása. Ennek érdekében az Elnökség – amennyiben ismét bizalmat kap – mindent meg fog tenni. Az új stratégia kidolgozása az érintettek széles körének bevonásával az elmúlt időszak egyik legfontosabb feladata volt.

A STRATÉGIA RENDSZERE

A stratégia az MLSZ legfontosabb célkitűzéseit 11 fő stratégiai területen fogalmazza meg, a célok eléréséhez pedig akciótervek és intézkedések formájában eszközöket azonosít. Mivel sok esetben egy adott terület megvalósulásának előfeltétele egy másik terület céljainak elérése, bizonyos területek stratégiai céljai egyidejűleg más területi célok megvalósításának az eszközeként is tekintendők.

Az egyes stratégiai területeken az MLSZ közvetlen ráhatásának lehetősége, valamint az az időtáv, amelyen a beavatkozások hatásukat kifejtik, eltérő. Míg a stratégiai területek kapcsolódási hálójának alsó szakaszán (pl. finanszírozás biztosítása, létesítményfejlesztés) az MLSZ döntései gyors eredményeket hozhatnak, addig a háló felső területein (pl. eredményesség, társadalmi hatások) az intézkedések csak jóval lassabban, közvetett módon éreztetik hatásukat. A fentiekből következően az MLSZ fő feladata a magyar labdarúgás szervezeti és infrastrukturális kereteinek kialakítása lehet, a játék színvonalának emelkedése, valamint csapataink sikeres szereplése már elsősorban az ennek bázisán a kluboknál folytatott szakmai munka közvetlen eredményeként érhető el. A stratégiában kitűzött végső célok megvalósítása tehát kizárólag a hazai labdarúgóélet minden szintjén a szereplők összefogásával, valamint jól szervezett, kitartó és kemény munkájával lehetséges.

AZ MLSZ STRATÉGIAI KONCEPCIÓJA

TÁRSADALMI CÉLOK

A célok hierarchiájának csúcsán a társadalmi célok szerepelnek. A stratégia megvalósulása elősegíti a rendszeres testmozgást, amellyel a magyar lakosság egészségesebbé válhat, életminősége javul, és ezzel egyidejűleg terhet vesz le az egészségügyi intézményekről.

A sport fontos szerepet tölt be a társadalmi kohézió és integráció területén is, a labdarúgás az esélyegyenlőség biztosításának eszközévé válhat, felemelkedési lehetőséget kínál a hátrányos helyzetűek számára, valamint az együttes játékon keresztül összekötő erőt képez a társadalmon belül. A magyar sportsikerek mindemellett hozzájárulnak a nemzeti identitás erősödéséhez is.

TÖMEGESÍTÉS

A stratégia központi eleme, hogy a labdarúgás a tömegek mindennapi sportja legyen Magyarországon. Annak érdekében, hogy a sportág előnyei társadalmi méretekben is érzékelhetők legyenek, szükséges a széles társadalmi bázis bevonása, megtartása.

A TÖMEGESÍTÉS RÉSZTERÜLETEI

A tömegek mozgósítása, a gyermekek, lányok és nők bevonása a futball világába éppúgy elengedhetetlen, mint az iskolai és amatőr labdarúgás erősítése, valamint az igazolt labdarúgók számának jelentős bővítése. A tömegbázis növelése emellett az eredményes versenysportnak, valamint a szurkolói bázis és a nézőszám növekedésnek is alapfeltétele.

UTÁNPÓTLÁS-FEJLESZTÉS

A magyar labdarúgás sikerességében kulcsfontosságú az utánpótlás-nevelés fejlesztése. Az MLSZ célja, hogy hatékony tehetségkiválasztás és-nevelés révén, a fiatal játékosok számát jelentősen megnövelve, gondoskodjon a megfelelő utánpótlásbázis kialakításáról, valamint biztosítsa a jól képzett fiatal játékosok feljutását a felnőttcsapatokba. A korszerű utánpótlás-fejlesztés és-kiválasztás hozzájárul a felnőttfutball színvonalának és eredményességének emeléséhez, valamint megtartja a pezsgő amatőr futballélet alapjait is.

INFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS

A korszerű edzőpályák, öltözők és egyéb létesítmények olyan körülményeket biztosítanak, melyek növelik a labdarúgás tömegbázisát mind a fiatalok, mind a felnőttek körében. A megfelelő mennyiségű és minőségű játéktér rendelkezésre állása a játékszínvonal emelkedésének is szükséges feltétele.

A professzionális versenyzés színhelyéül szolgáló, korszerű stadionok a nézőszám növelését segíthetik elő. A modern követelményeknek megfelelő stadionok megépítése jelentős motiváló erőt jelent az amatőr futballban szereplő fiatalok számára, és a futballkedvelők táborának növelését is szolgálja.

FORRÁSBEVONÁS

A labdarúgás hosszú távú fejlődése, valamint a kitűzött stratégia célok elérése szempontjából fontos, hogy a szükséges pénzügyi források rendelkezésre álljanak. Mindehhez egy átlátható, költséghatékony és fenntartható finanszírozási rendszer kialakítása alapfeltétel. A stratégia lényeges eleme, hogy piaci források bevonásának köszönhetően a professzionális labdarúgás hosszabb távon mindinkább önfenntartóvá váljon.

A FORRÁSOK BŐVÍTÉSÉNEK LEHETSÉGES MÓDJAI:

Üzleti alapú bevételek növelése

Az MLSZ által 2011-ben meghatározott stratégia célul tűzte ki a magyar labdarúgás üzleti alapú bevételeinek növelését. Az ország gazdasági erejét és lehetőségeit figyelembe véve ez reális cél volt, ugyanis a magyar labdarúgósport piaci bevételei jelentősen elmaradtak a Magyarországhoz hasonló népességű országokban rendelkezésre álló forrásoktól. A piaci források növekedése a professzionális futball több területén bekövetkezett (pl. hirdetési bevételek, közvetítési jogdíjak), ami a hivatásos klubok magasabb szintű működését teszi mára lehetővé. A benchmarkhoz képest további tartalmak elsősorban a nézőszám növekedésével (pl. jegybevételek, merchandising bevételek), valamint a játékosértékesítéssel összefüggésben vannak. A piaci bevételek növekedése azonban az infrastruktúra fejlesztésére, valamint az utánpótlás- és amatőr labdarúgásra nem nyújt elégséges forrást.

Költséghatékonyabb gazdálkodás

Felelős és költséghatékony gazdálkodással a felszabaduló források hasznosabb területekre csoportosíthatók át. A hatékony gazdálkodás megteremtése elengedhetetlen a klubok fenntartható működéséhez.

Költségvetési források bevonása

A hazai futballélet tömeges aktivizálásához nélkülözhetetlen az állam hozzájárulása, ezért 2010 óta a Kormányzat a korábbiaknál lényegesen nagyobb költségvetési forrásokat juttat a magyar labdarúgás fejlesztésére.

TAO-forrás

A kitűzött célok eléréséhez szükséges finanszírozás vonatkozásában kiemelkednek az MLSZ által koordinált TAO-támogatások. Az Országgyűlés 2011-es törvénymódosítása lehetővé teszi, hogy a vállalkozások sportszervezeteket vagy sportági szakszövetségeket adókedvezmény igénybevétele mellett támogassanak. A törvény által elérni kívánt eredmény szorosan összekapcsolódik az MLSZ stratégiai céljaival: TAO-forrásokkal elsősorban az utánpótlás-nevelés és infrastrukturális fejlesztések támogathatók.

3. FEJEZET

■ JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A 2011. évi LXXXII. törvény értelmében, 2011. július 1. óta a társasági nyereségadókat fizető cégek öt ún. látványcsapat sportág (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, jégkorong, vízilabda), 2017-től pedig a röplabdával bővülve már hat látványcsapat sportág szakszövetségeinek és sportszervezeteinek támogatása esetén a támogatás összegével adóalapjukat csökkenthetik, majd ezt az összeget fizetendő adójukból is levonhatják. Az igénybe vett adókedvezmény összege nem haladhatja meg a fizetendő adó 70%-át. Míg a 2012/2013-as támogatási időszakig a támogatás által generált adómegetakarítás teljes egészében a támogató gazdasági társaságoknál maradt, addig a 2013/2014-es támogatási időszaktól az addigi

szabályozás szerint számított megtakarítás 75%-a kiegészítő sportfejlesztési támogatás formájában a sportági szakszövetségek vagy sportszervezetek részére továbbutalásra kerül. A kiegészítő sportfejlesztési támogatás összege nem minősül elismert adóalap-csökkentő költségnek a támogatónál.

A 2014. évi LXXIV. törvény szerint a támogatást 2015-től egy új rendszer szerint is megtehetik a vállalkozások, mely előnyeit tekintve versenyképes megoldást kínál. Ez az ún. „rendelkezés az adóról” rendszer, ahol a támogatást a társaságok a már befizetett adóelőlegükből és a bevallás során fizetett adójukból ajánlják fel az MLSZ-nek

vagy a sportszervezeteknek. A szükséges feltételek teljesülése esetén a támogatást, illetve a kiegészítő támogatást a NAV utalja el a kedvezményezettek folyószámlájára. A „rendelkezés az adóról” formánál az adófelajánlás 12,5%-a minősül kiegészítő sportfejlesztési támogatásnak, amely vonatkozásában eldönthető, hogy az ellenszolgáltatás nélküli támogatásnak vagy szponzorációnak minősüljön. A NAV az adójukat felajánló támogatók részére a – további 1% levonása után megmaradó – 86,5%-ból annak 7,5%-át írja elő adójóváírásként, amennyiben a felajánlás a társaságiadó-előlegekből történik, míg 2,5%-át írja elő adójóváírásként amennyiben az év végi társaságiadó-kötelezettségből történik. Az elérhető adóelőny hozzávetőlegesen a támogatás összegének 6,5%-a, illetve 2,2%-a.

2019. július 24-ét követően megszűnt az adózók társaságiadó-előlegfeltöltési kötelezettsége, és ezzel együtt az is, hogy a támogatók az adóelőleg-feltöltésnél rendelkezhetnek az adóról. Ugyanakkor 2020-tól az adóelőleg 80 százalékáig lehet felajánlást tenni a korábbi 50 százalék helyett.

A „Rendelkezés az adóról” rendszer előnyei:

- magasabb elérhető adóelőny,
- cash-flow-előny, azaz nem szükséges párhuzamosan fizetni a támogatás összegét és az adóelőlegeket az adóelőny eléréséhez, a támogatás/felajánlás összegét a NAV utalja át a támogatott szervezetek részére,
- az adókötelezettség 80%-áig tudnak élni az adózók az adófelajánlás lehetőségével, a régi rendszerű sporttámogatásra vonatkozó 70%-os korláttal szemben, továbbá
- a NAV-on keresztül tett adófelajánlás nem rontja a sok vállalkozás számára fontos EBITDA eredménykategóriát, ezzel is bővítve a potenciális támogatók körét.

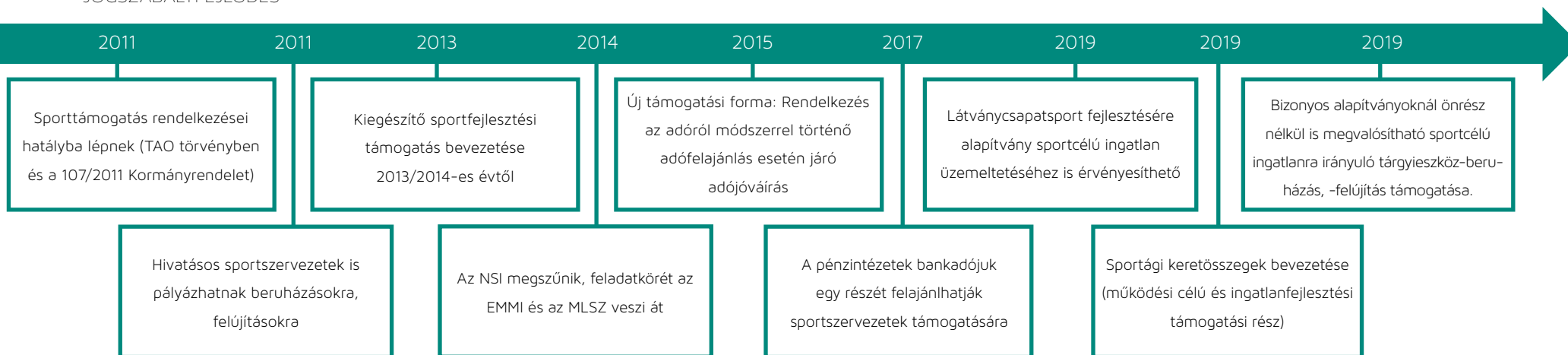
A 2017-es évtől kezdődően a pénzügyi szervezetek a társasági adójuk helyett, banki különadójuk terhére is – annak legfeljebb 50%-ának mértékéig – érvényesíthetik a látványcsapatsportoknak adott támogatás egyes jogcímeit. A különadó-csökkentés kizárólag azon támogatás esetén vehető igénybe és olyan összegben, amire tekintettel a pénzügyi szervezet a társaságiadó-kedvezményt jogszerűen érvényesíthetné, de azt nem vette vagy nem veszi igénybe.

A támogatási összeget a kluboknak a felhasználás területétől függően 10–75%-os önrésszel kell kiegészíteni. Az amatőr sportszervezetek és a látványcsapatsport fejlesztése érdekében létrejött alapítványok egy részénél önrész nélkül is megvalósítható a sportcélú ingatlanra

TÁMOGATÁSI MÓDOK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

	ALAPESETBEN	„RENDELKEZÉS AZ ADÓRÓL” ESETÉBEN
Pénz útja	Direkt utalás a támogatottnak	NAV felé, majd NAV utalja tovább a támogatottnak
Adóelőny	2,25%	2,2–6,5%
Szerződéses háttér	Felek egymás között	Felek egymás között + NAV rendelkező nyilatkozat
Elért adókedvezmény felhasználhatósága	8 év	Következő adóévben jóváíródik
Adó hány %-a ajánlható fel	70%	80%
Érinti az EBITDA-t	Igen	Nem

JOGSZABÁLYFEJLŐDÉS

irányuló tárgyeszköz-beruházás, -felújítás támogatható-sága. Az önrész nélküli támogathatóság vonatkozik egyes látványcsapatsport országos sportági szakszövetségekre infrastruktúra-fejlesztéseire is, már a 2019-ben folyamatban lévő, jóváhagyott sportfejlesztési programok esetében is.

A támogató vállalkozás a támogatásért alapesetben ellenszolgáltatást nem kérhet, a támogatás felhasználásába nem szólhat bele, felhasználási jogcímet vagy projektet azonban meghatározhat. Kivételesen ez alól a kiegészítő támogatás, amelyért cserébe a támogató vállalkozások szponzori megjelenést kaphatnak.

2019-től a működési költségekkel bővülnek a látványcsapatsport-támogatás jogcímei. Ez alapján a látványcsapatsportban működő sportszervezetek részére elérhető lett a saját tulajdonban lévő vagy a tulajdonos által

kizárólagos használatba adott sportcélú ingatlanok üzemeltetési költségeinek támogatása. Erre a jogcímmre vonatkozóan az igénybe vehető támogatás maximuma a 2019-es támogatási időszakban az elszámolható költségek 50%-a, maximum 300 millió forint; a 2020-2021-es támogatási időszakban az elszámolható költségek 80%-a, maximum 600 millió forint.

További változás 2019-ben, hogy a már a 2019-re jóváhagyott sportfejlesztési programok esetében az országos sportági szakszövetségek részére kiadott támogatási igazolások összértéke is elérheti a beruházás, felújítás 100 százalékát a 300 millió forintot meghaladó sportcélú ingatlan esetében.

2019-től a jogszabályi környezetben a felhasználási hatékonyság további javítását célzó rendelkezések kerültek bevezetésre. Így például a jogalkotó bevezette az ún. sportági keretösszegeket.

Emellett 2019-től már a kiegészítő támogatásokkal is el kell számolni, illetve a 300 millió forintot el nem érő, amatőr sportszervezetekhez kapcsolódó elszámolások ellenőrzése teljeskörűen szakszövetségi hatáskörbe került, ennek értelmében az MLSZ ezeknél a kluboknál az EMMI jóváhagyása nélkül, közvetlenül zárhatja le az elszámolást (a hivatásos szervezetek programjainak jóváhagyása továbbra is minisztériumi hatáskörben marad).

A TAO támogatási program pénzügyi szempontból is vonzó lehetőséget kínál a sportot szerető és támogatni kívánó vállalkozások számára. A programot az Európai Bizottság az uniós állami támogatásokra vonatkozó szabályozásokkal összhangban lévőnek találta és jóváhagyta.

TÁMOGATÁSRA JOGOSULTAK

Országos sportági szakszövetség	Amatőr sportszervezet
Hivatásos sportszervezet	Közhasznú alapítvány
Sportköztestület	

TÁMOGATÁSI JOGCIÉMEK

Utánpótlás-nevelés	Személyi jellegű ráfordítás
Infrastruktúra-beruházás, -felújítás	Képzés
Versenyeztetés	Sportcélú ingatlan üzemeltetése

JÓVÁHAGYÁSI FOLYAMAT

A támogatások jóváhagyására kialakított folyamat biztosítja, hogy a sportág számára rendelkezésre bocsátott források koordinált módon, a MLSZ stratégiai programjával összhangban kerüljenek felhasználásra.

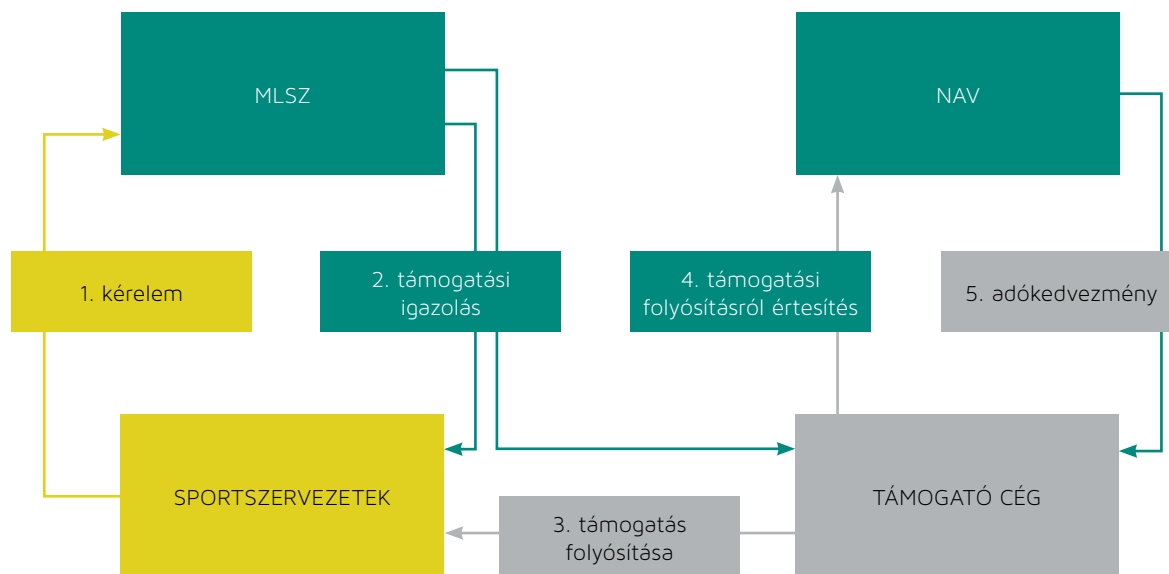
A sportszervezetek a programjaikat az MLSZ-nek nyújtják be, amely dönt arról, hogy azt részben vagy egészében jóváhagyja, elutasítja vagy hiánypótlásra visszaküldi a pályázónak. A jóváhagyott programokhoz szükséges támogatási összegről az MLSZ jóváhagyó határozatot, majd támogatási igazolást állít ki, mely alapján a támogató vállalat átutalja a támogatást a támogatottnak.

A kiegészítő sportfejlesztési támogatás összegét a támogató az MLSZ-nek vagy közvetlenül a sportszervezetnek utalja át. Utófinanszírozással megvalósított beruházások esetén a támogatási összeg az MLSZ-en keresztül jut el a sportszervezethez.

A „rendelkezés az adóról” esetében az adóelőlegeket továbbra is be kell fizetni az adóhatóságnak, és a feljánlott adóelőleget a NAV továbbítja a kedvezményezettek felé.

A 300 millió forintot elérő sportfejlesztési programokról az MLSZ a sportpolitikáért és az adópolitikáért felelős miniszter véleményét figyelembe véve hoz döntést. Sportági szakszövetségként az MLSZ maga is készít sportfejlesztési programot, melynek elbírálása az Emberi Erőforrások Minisztériumának (EMMI) feladata. Így az MLSZ szerepe a TAO támogatási rendszerben kettős: egyrészt jóváhagyó és ellenőrző hatóságként jár el a sportszervezetek felé, másrészt pedig saját programjaival kedvezményezett is.

A SPORTTÁMOGATÁS JÓVÁHAGYÁSI FOLYAMATA ALAPESETBEN

ÉRTÉKELÉSI ÉS BÍRÁLATI SZEMPONTOK

A támogatási kérelmeket az MLSZ minden esetben szigorú szempontrendszer figyelembevételével, egyedileg bírálja el. Fontos törekvés, hogy a források elosztása a kérelmezők között arányos, a kialakuló infrastruktúra és működési modell pedig hosszú távon is fenntartható legyen.

Olyan beruházás, amelynek megvalósulása az érintett településen már meglévő, hasonló sportlétesítmények piaci versenyhelyzetét hátrányosan befolyásolná, kizárólag indokolt kapacitásnövekedés esetén támogatható. Az MLSZ bírálati szempontjait a következők szerint határozta meg:

A program céljai az MLSZ stratégiai céljaival összhangban vannak;

- A programban megcélzott eredmények a kérelmező adottságai, helyzete, illetve jelenlegi aktivitása alapján reálisak, elérhetők és hosszabb távon is fenntarthatók;
- A megcélzott eredmények és a támogatási összeg egymással arányosak;
- A fejlesztések kapacitásmutatókkal alátámaszthatók;
- A program illeszkedik az MLSZ országos hatáskörű programjaihoz, illetve az abban szereplő tevékenységek helyi szinten hatékonyabban valósíthatók meg, mint országos szinten.

A kialakított bírálati szempontok a tapasztalatok alapján folyamatosan finomításra kerülnek.

4. FEJEZET

A TAO TÁMOGATÁSI PROGRAM FŐBB STATISZTIKÁI

A LABDARÚGÁS TAO-TÁMOGATÁSAINAK ÖSSZEGE (2011/2012-2019/2020)

Adatok MRD forintban	SPORTSZERVEZETEK	MLSZ	ÖSSZESEN
Igényelt támogatás	512,9	97,8	610,7
Jóváhagyott támogatás	274,0	97,8	371,8
Támogatási igazolás	232,4	81,7	314,1
Támogatási igazolás megoszlása	73,5%	26,5%	100,0%

A TAO sporttámogatási program indulása óta a magyar labdarúgás a hazai vállalkozásoktól összesen 314 milliárd forint TAO-támogatásban részesült. 2011/2012-ben, a program első évében, a jóváhagyott támogatások összege 25 milliárd forint, míg a valós támogatási összeget legjobban mérő támogatási igazolások összege 23 milliárd forint volt. Az azóta eltelt évek során a jóváhagyott támogatások mértéke fokozatosan növekedett, 2017/2018-ra elérte az 56 milliárd forintot. Az elmúlt két évben a jóváhagyott támogatások mértéke csökkent, a 2019/2020-as programidőszakban nagyságrendileg 41 milliárd forintnyi támogatást hagytak jóvá. A vállalkozásoktól az utóbbi két lezárt programidőszakban, 2017/2018-as és 2018/2019-es időszakban évente megközelítőleg 47 milliárd forintnyi támogatás érkezett a magyar futball számára a támogatási igazolások alapján.

A TAO-támogatások 74%-a a sportszervezetek, míg 26%-a a Magyar Labdarúgó Szövetség sportfejlesztési programjaihoz kapcsolódott.

A LABDARÚGÁS TAO-TÁMOGATÁSAINAK ÖSSZEGE

	2011/2012			2012/2013			2013/2014			2014/2015		
Adatok Mrd forintban	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program
Igényelt támogatás	26,9	6,1	33,0	56,5	8,3	64,8	58,4	10,7	69,1	47,4	12,2	59,6
Jóváhagyott támogatás	19,2	6,1	25,3	25,8	8,3	34,1	22,5	10,7	33,2	27,1	12,2	39,3
Kiállított támogatási igazolás ²	17,4	6,0	23,4	22,8	8,3	31,1	18,4	10,7	29,1	24,0	12,1	36,1

	2015/2016			2016/2017			2017/2018			2018/2019		
Adatok Mrd forintban	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program
Igényelt támogatás	52,2	11,9	64,1	64,2	13,2	77,4	71,6	11,6	83,2	68,9	11,7	80,6
Jóváhagyott támogatás	30,0	11,9	41,9	34,5	13,2	47,7	44,7	11,6	56,3	42,0	11,7	53,7
Kiállított támogatási igazolás*	26,9	11,9	38,8	30,2	11,1	41,3	37,6	9,6	47,2	36,0	11,1	47,1

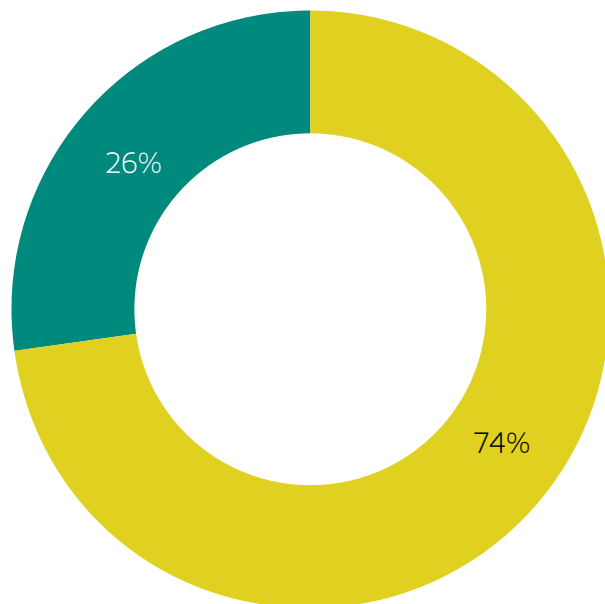
	2019/2020		
Adatok Mrd forintban	Sportszervezetek programjai	MLSZ programja	Összes program
Igényelt támogatás	66,8	12,1	78,9
Jóváhagyott támogatás	28,4	12,1	40,5
Kiállított támogatási igazolás*	19,1	0,9	20,0

A TAO-program indulása óta eltelt 9 év alatt a jóváhagyott TAO-támogatások az összes igényelt összeg 61%-át tették ki. Annak érdekében, hogy a TAO-program a magyar labdarúgás fejlesztési céljait hatékonyan tudja szolgálni, az igényelt támogatások egy része elutasításra került. Az elutasított igények között elsősorban az MLSZ stratégiai céljaihoz nem illeszkedő projektek, túlárzott költségvetések és műszakilag nem megfelelő tervek szerepeltek.

A kiállított támogatási igazolások azt mutatják meg, hogy a sportszervezetek és az MLSZ a fejlesztési programjaik megvalósításához milyen összegben voltak képesek a gazdasági társaságoktól forrást bevonni. A kiállított támogatási igazolások jóváhagyott programok értékéhez viszonyított aránya a TAO-támogatási program az eddig eltelt kilenc éve során igen magas, 84%-os volt.

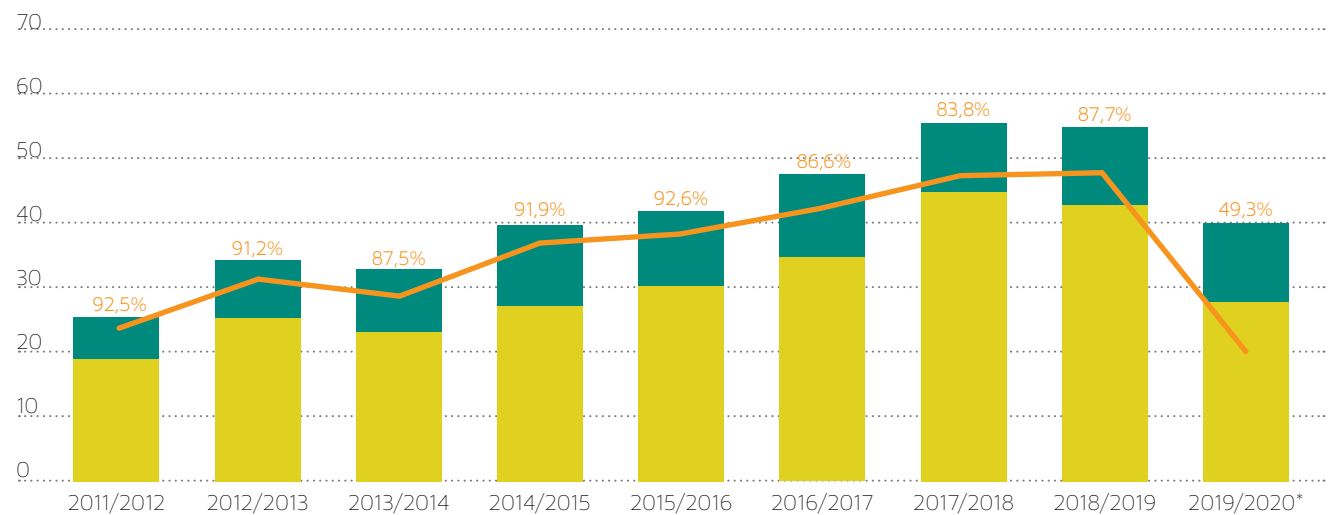
SPORTSZERVEZETI / MLSZ TÁMOGATÁSOK ARÁNYA 2011-2019

MLSZ ■ Sportszervezetek ■

JÓVÁHAGYOTT TAO-TÁMOGATÁS MEGOSZLÁSA (MRD FT) - KIÁLLÍTOTT TÁMOGATÁSI IGAZOLÁS/JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSOK ARÁNYA (%) ÉVENTE

Sportszervezetek jóváhagyott támogatás ■ MLSZ jóváhagyott támogatás ■ Kiállított támogatási igazolás arány —

* A 2019/2020-as évhez kapcsolódóan támogatási igazolás még 2020. június 30-ig beszerezhető

5. FEJEZET

A SPORTSZERVEZETEK PROGRAMJAI

A TAO TÁMOGATÁSI PROGRAM CÉLTERÜLETEI

A TAO támogatási program kiemelt célterületei, az MLSZ stratégiai céljaival összhangban, az infrastruktúra-fejlesztés és az utánpótlás-nevelés. A sportszervezetek továbbá igényelhetnek TAO-támogatást egyéb tárgyi eszközökre, személyi jellegű ráfordításokra és sportszakemberképzésre is.

Infrastruktúra-fejlesztés

Napjainkban a sikeres futball elképzelhetetlen megfelelő infrastruktúra hiányában, ugyanakkor meghatározó pillére a sport népszerűsítésének és a tömegbázis szélesítésének is. A korszerű és rendezett körülmények képesek rendszeresen visszacsábítani a sportoláshoz a gyerme-

ket, nőket és férfiakat, széles körben megalapozva ezzel a labdarúgás szeretetét. A TAO-programon keresztül támogatottak olyan beruházások, amelyek az egyesület szakmai tervei alapján szükségesek a fejlődéshez. A kiemelt fejlesztési célok a következők:

- I. Minőségi fejlesztés, a sportlétesítmények fejlesztésének reális szakmai terveken kell alapulniuk (pl. feljutás magasabb osztályba);
- II. Kapacitásbővítés, amennyiben a növekvő kapacitásigény megbízható adatokkal alátámasztható;
- III. A hosszú távú fenntarthatóság elérésére irányuló fejlesztés.

SPORTSZERVEZETEK TAO-TÁMOGATÁSI PROGRAMJA (2011/12-2019/20)

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSOK

Jóváhagyott támogatások	274,0 milliárd Ft	A magyar labdarúgás sportszervezetei részére 9 év alatt összesen 274 milliárd Ft TAO-támogatás került jóváhagyásra.
Tárgyi eszköz	57,3%	A jóváhagyott támogatások 57%-a tárgyeszköz-beruházásra, 39%-a pedig utánpótlás-nevelésre vonatkozik.
Utánpótlás-nevelés	39,1%	
Egyéb	3,6%	

TÁMOGATÁSI IGAZOLÁSOK (TIG)

TIG összege	232,4 milliárd Ft	A labdarúgóklubok a TAO-programban 232,4 milliárd Ft TAO-támogatást kaptak meg. Ezzel a jóváhagyott támogatások 85%-ára találtak sikeresen támogató vállalkozást.
TIG/Jóváhagyott %	84,8%	

IGÉNYELT TÁMOGATÁSOK

Elutasítási arány	46,8%	Az MLSZ a sportági szakszövetségek közül az egyik legszigorúbb bírálati szempontrendszert alkalmazza. A benyújtott programnak összhangban kell lennie a szövetségi stratégiával, az elfogadott értékelési elvekkel és a publikált benchmark árakkal. Az MLSZ azt is vizsgálja, hogy a sportszervezet hogyan valósította meg korábban jóváhagyott terveit és azokkal el tudott-e teljeskörűen számolni.
-------------------	-------	--

INFRASTRUKTÚRA

Jóváhagyott infrastruktúra-támogatások*	112,4 milliárd Ft	Az infrastruktúra-beruházásra jóváhagyott támogatások összege 112,4 milliárd Ft (döntően öltözők, pályaépítés, pályafelújítás és egyéb épületek).
---	-------------------	---

AMATŐR ÉS HIVATÁSOS ARÁNYA

Amatőr	80,5%	A jóváhagyott támogatások 81%-a amatőr sportszervezetekhez kerül.
Hivatásos	19,5%	

SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK TÁMOGATÁSA

Hivatásos szem. jell. ráf./Jóváhagyott támogatások**	1,7%	A jóváhagyott támogatások 1,7%-a irányult hivatásos sportszervezetek személyi jellegű ráfordításainak finanszírozására. Labdarúgók fizetése/prémiuma nem finanszírozható a támogatásból.
--	------	--

* Az infrastrukturális beruházásokra a 2012/13-as időnyitól állt rendelkezésre adat

** Az adatokat 2013/2014 és 2019/2020 között elemeztük

A TAO-támogatás a futballpályák és sportcsarnokok építésén, korszerűsítésén és bővítésén túl, a pályák mellett működő öltözők, a biztonsági rendszer, valamint a közönséget kiszolgáló létesítmények (pl. nézőtér, mosdók) felújítását és kialakítását is lehetővé teszi. A fejlesztési támogatás továbbá finanszírozást nyújt a sportszervezetek számára a pályák és létesítmények működtetéséhez kapcsolódó olyan eszközök beszerzésére, mint például öntözőberendezések, traktorok, pályakarbantartó gépek, informatikai berendezések vagy a csapatokat szállító autóbusz. A TAO-rendszer egyrészt segít a sportszakmai munka magasabb szintre emelésében a pályatartozékok és sportfelszerelések beszerzésén keresztül, másrészt hozzájárul a fenntartható működéshez is környezetrendezési vagy akár energetikai célú pályázatok támogatásával.

Utánpótlás-nevelés

A sikeres futballnemzetek ismérve a labdarúgás fiatalokkal való megismertetése, megszerettetése, valamint a következő generációk magas szintű képzése. Ezért a TAO támogatási program lehetővé kívánja tenni, hogy a sportszervezetek biztosítani tudják az utánpótláskorú játékosoknak, hogy mind szakmailag, mind pedagógiailag felkészült, motivált edzők foglalkozzanak velük. Ehhez anyagilag is vonzóvá kell tenni az edzői pályát, amelynek elősegítése érdekében támogatás igényelhető az utánpótlásban dolgozó szakemberek bérének és járulékainak finanszírozására.

Hasonlóan kiemelt területet jelentenek az infrastrukturális fejlesztések az utánpótlás-nevelésben is, a megfelelő eszközök és sportfelszerelések beszerzése nélkülözhetetlen a minőségi munkához és a gyerekek sportághoz való kötődésének megteremtéséhez. A program további kiemelt célja az utánpótláscsapatok versenyeztetési, edzőtáboroztatási és utaztatási költségeinek fedezése, valamint, hogy hozzáférést biztosítson a korszerű képzésekhez és a ma már elengedhetetlen modern sportorvosi eszközökhöz, gyógyszerekhez.

Személyi jellegű ráfordítások

A felnőttcsapatok sportszakembereinek személyi jellegű ráfordításai TAO-támogatásból finanszírozhatók, azonban fontos, hogy a játékosok juttatásai nem fedezhetők ilyen forrásból. A személyi jellegű ráfordítások mellett támogatás vehető igénybe a különböző sportszakmai képzések fedezetére is.

A sportszervezetek jóváhagyott támogatási programjai

A TAO-program indulása óta eltelt 9 évben összesen 274 milliárd forint támogatás került jóváhagyásra a sportszervezetek számára, ami évente átlagosan több, mint 30 milliárd forintnak felel meg. Míg a támogatási időszak első 4 évében a jóváhagyott támogatási összegek jellemzően 20–25 milliárd, addig a következő öt évben 28–45 milliárd forint között alakultak. A jóváhagyott támogatási összegek folyamatos növekedése a 2017/2018-as programidőszakban tetőzött,

ekkor majdnem elérte a 45 milliárd forintot. 2018/2019-ben 42 milliárd forintra, míg a mostani 2019/2020-as időszakban újra a 30 milliárdos határ alá, 28 milliárdra csökkent a jóváhagyott támogatások mértéke.

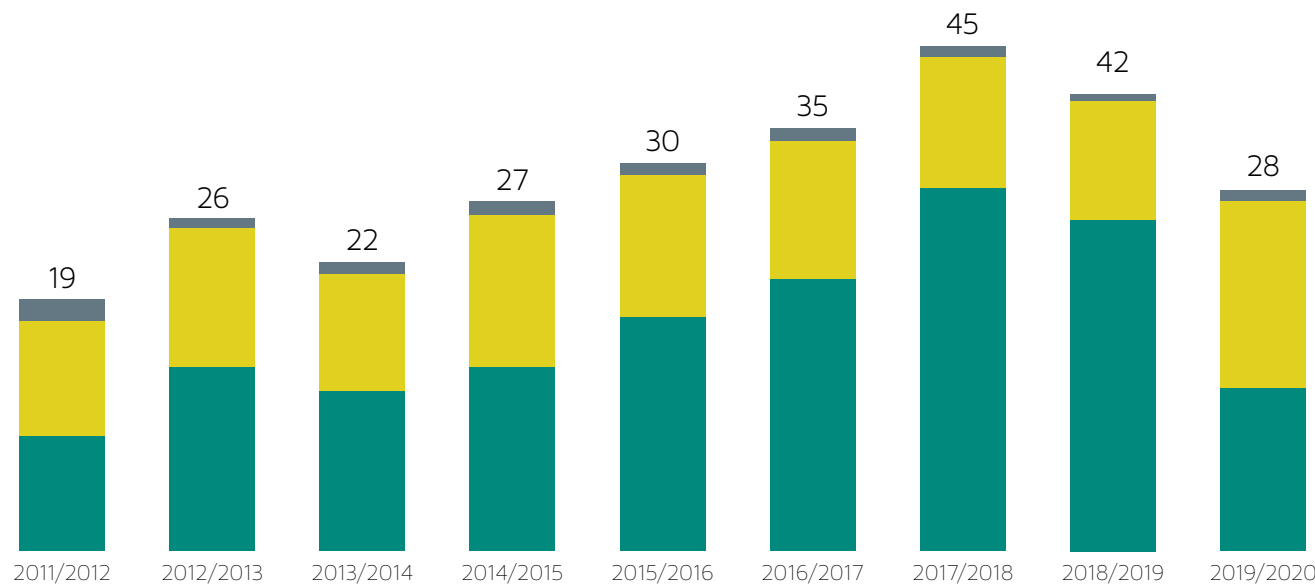
A támogatott projektek túlnyomó többsége az infrastrukturális és tárgyi feltételek megteremtésére, valamint az utánpótlás-nevelés megfelelő háttérének biztosítására

irányultak. A program kezdetekor a tárgyi eszközökkel és az utánpótlás-neveléssel kapcsolatos összegek közel azonos arányban oszlottak meg, a későbbiekben azonban a tárgyeszköz-beruházásokkal kapcsolatos pályázatokra fordított összegek fokozatosan növekedtek, 2017/2018-ban már a jóváhagyott összegek 70%-át tették ki. Ez a tendencia az utóbbi két évben az MLSZ stratégiájával összhangban, mely szerint az infrastruktú-

rális háttér megteremtése legnagyobb részben már lezajlott, megfordult; 2018/2019-ben 39%-át, 2019/2020-ban már az 54%-át tették ki az utánpótlás-nevelésre jóváhagyott összegek a teljes jóváhagyott támogatási keretnek. Míg 2017/2018-ig az utánpótlás-nevelésre szánt jóváhagyott összegek 9-12 milliárd között alakultak, addig az utóbbi két évben már 15-16 milliárd forintnyi támogatás került jóváhagyásra erre a célra.

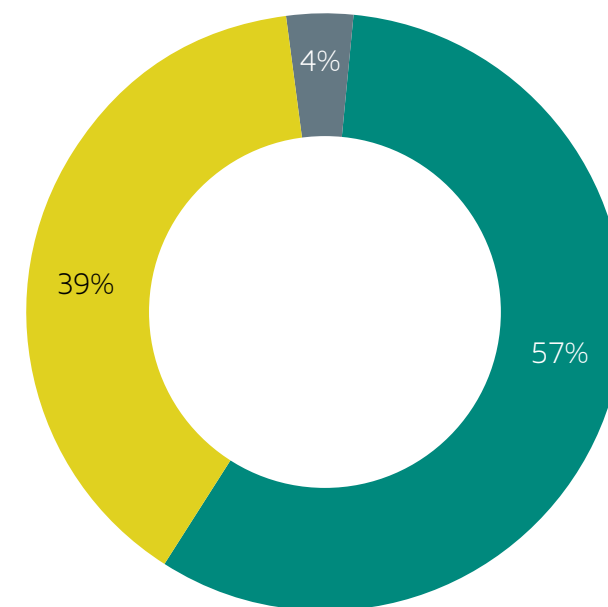
JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSOK (MRD FT)

Tárgyi eszközök ■ Utánpótlás-nevelés ■ Egyéb ■
Összes jóváhagyott támogatás: 274 milliárd Ft

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSOK ARÁNYA JOGCÍMEK SZERINT ÖSSZESEN

Tárgyi eszközök ■ Utánpótlás-nevelés ■ Egyéb ■

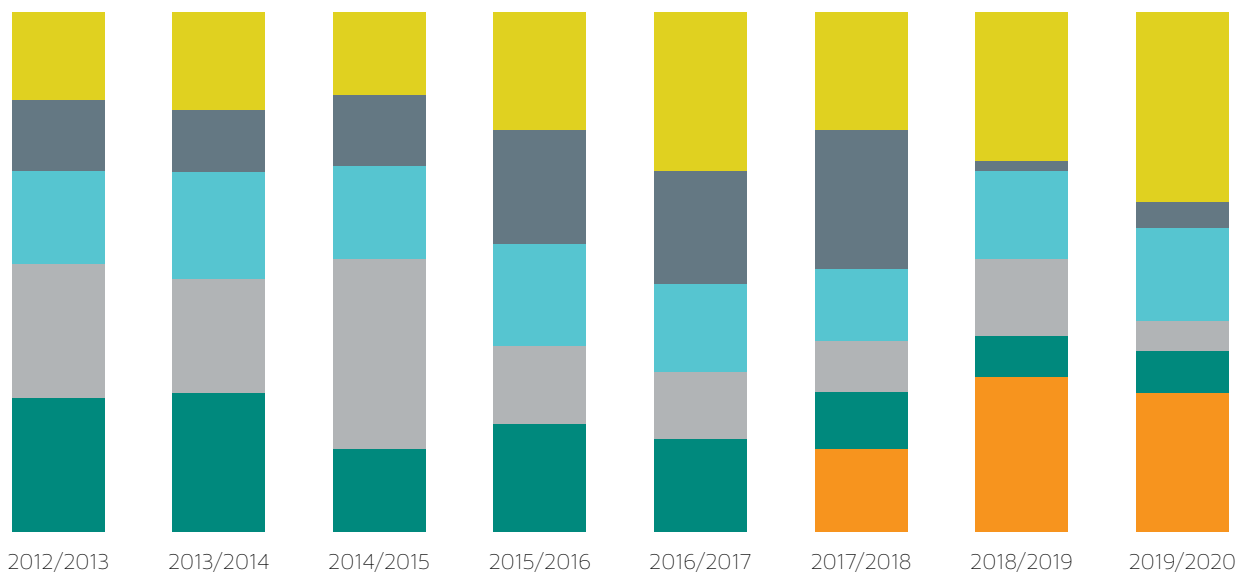
A program indulása óta 157 milliárd forint támogatás került jóváhagyásra tárgyeszköz-beruházás jogcímen. Ezek 76%-át tették ki olyan infrastrukturális fejlesztések, mint az öltözők, sportcsarnokok, pályák felújítása és megépítése, továbbá a kiszolgáló épületek létesítéséhez és környezetrendezéshez kapcsolódó beruházások. Jelentős részt képviselnek ugyanakkor a működésre és

sportszakmai eszközökre igényelt összegek is, a 2019/2020-as programidőszakban a pályaeépítések csökkenésével ez a kategória adta az infrastrukturális támogatások legnagyobb részét (37%-át). Az ide sorolható sportszerekre, pályatartozékokra, pályakarbantartó gépekre és egyéb sportegészségügyigép-beszerzésekre megközelítőleg 35 milliárd forintnyi támogatás került

jóváhagyásra az elmúlt 9 évben. Arányaiban ezen fejlesztések összességében a tárgyi eszközzel kapcsolatos támogatások közel negyedét teszik ki, az infrastrukturális beruházásokra jóváhagyott összegeken belüli arányuk évről évre folyamatosan nőtt.

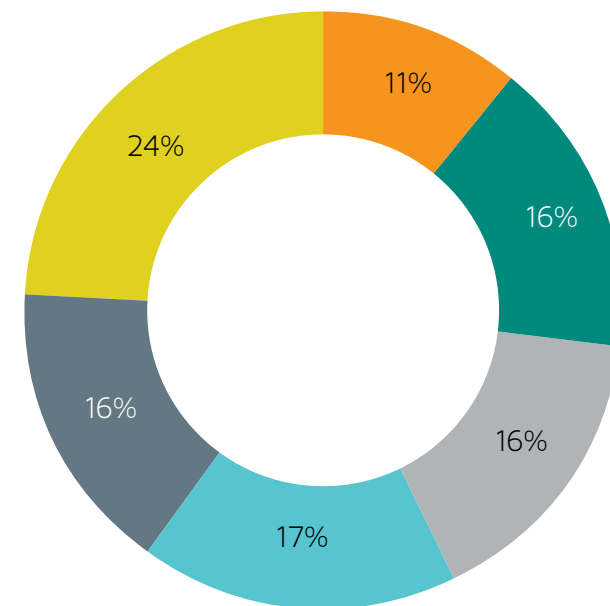
JÓVÁHAGYOTT TÁRGYESZKÖZ-TÁMOGATÁS MEGOSZLÁSA

Öltözők ■ Pályaeépítés ■ Pályafelújítás ■ Stadion, sportcsarnok ■ Sportszer, egyéb ■ Egyéb épület ■
Összes jóváhagyott tárgyeszköz-támogatás: 157 milliárd Ft

TÁRGYI ESZKÖZ BONTÁS 2011-2019 ÖSSZESSÉGÉBEN

Öltözők ■ Pályaeépítés ■ Pályafelújítás ■ Stadion, sportcsarnok ■ Sportszer, egyéb ■ Egyéb épület ■

*A 2011/2012-es évre részletes statisztika az első év még papíralapú nyilvántartása miatt nem áll rendelkezésre

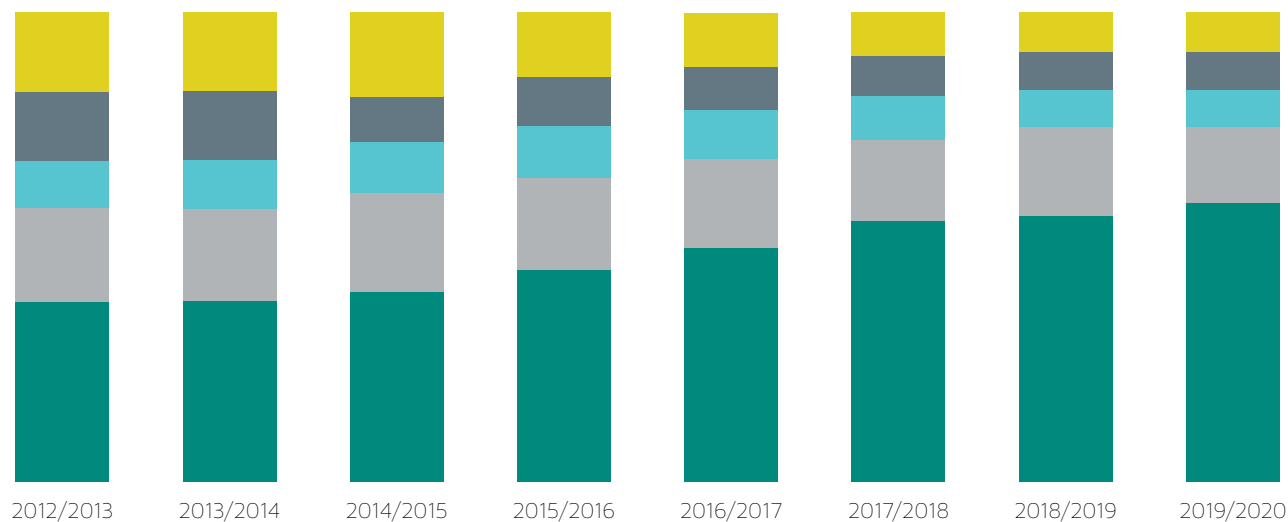

Az infrastruktúra fejlesztése mellett az utánpótlás-nevelés a TAO támogatási program másik alappillére, 9 év alatt összesen 107 milliárd forint támogatás került jóváhagyásra erre a célra. A sportszervezeti utánpótlás-nevelési TAO túlnyomó részben (49%) a szakemberek személyi jellegű ráfordításainak fedezését támogatta. Ez az első időszakban évi 4 milliárd forint körül alakult, 2017/2018-ra meghaladta a 6 milliárd, 2018/2019-re pedig már a 9 milliárd forintot. Az idei, 2019/2020-as programidőszakban a szakemberek személyi jellegű ráfordításaira jóváhagyott támogatások összege megközelítette a 10 milliárd forintot.

Ennél kevesebb, évi összesen 5-7 milliárd forint körüli összeg került jóváhagyásra a program indulása óta az utánpótlás-nevelés sporteszköz, személyszállítási és pályabérleti költségeinek fedezetére, 2018/2019-ben 7, 2019/2020-ban megközelítőleg 6 milliárd forintos értékben. A sporteszközbeszerzés ezen tételek közül is kiemelt szerepet kapott (a jóváhagyott utánpótlás-nevelési támogatások 19%-át tette ki a vizsgált időszakban). Az elmúlt 9 év során a TAO-ból származó támogatás több mint 1500 klub utánpótláscsapatainak felkészülését segítette.

UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉSRE JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁS MEGOSZLÁSA

Szakemberek ■ Sporteszközök ■ Személyszállítás ■ Pályabérlet ■ Egyéb ■
 Jóváhagyott utánpótlás-nevelési támogatás: 107 milliárd forint

A SPORTSZERVEZETEK JÓVÁHAGYOTT PROGRAMJAINAK TERÜLETI ELOSZLÁSA

A TAO-program létrejöttének egyik alapvető célja volt, hogy a támogatások egészségi állapotra, társadalomra és közéletre gyakorolt jótékony hatásai az egész ország területét lefedjék. E cél elérését legjobban a fejlesztési programok területi eloszlásán keresztül lehet megvizsgálni.

A program országosan nagy érdeklődést váltott ki, az összes régió igyekszik kihasználni az általa nyújtott előnyöket. Ezt támasztja alá, hogy a települési eloszlási adatok alapján a jóváhagyott sporttámogatások az ország jelentős területére kiterjedtek, az elmúlt 9 év alatt majdnem minden második, összesen 1505 település számára hagytak jóvá fejlesztési programot.

A program szemléletének megfelelően, a támogatási rendszer pozitív hatásai az ország egészében jelentkeztek, azonban a támogatások eloszlásában jelentős eltérések figyelhetők meg. A program kezdete óta a legtöbb jóváhagyott támogatási programmal rendelkező település (141 település) Pest megyéből származott (Budapestet nem számolva), de több mint 100 jóváhagyott programmal rendelkezett Győr-Moson-Sopron, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye is, míg például Békés, Csongrád és Tolna megye ennek kevesebb, mint felével. Az eltérések részben a megyék különböző méretével és településszámával, részben pedig különböző gazdasági lehetőségeivel magyarázhatók, mivel a lemaradó megyékben sokszor már az önrész megteremtése is problémát jelent. Ennek tükrében pozitívként könyvelhető el, hogy a jóváha-

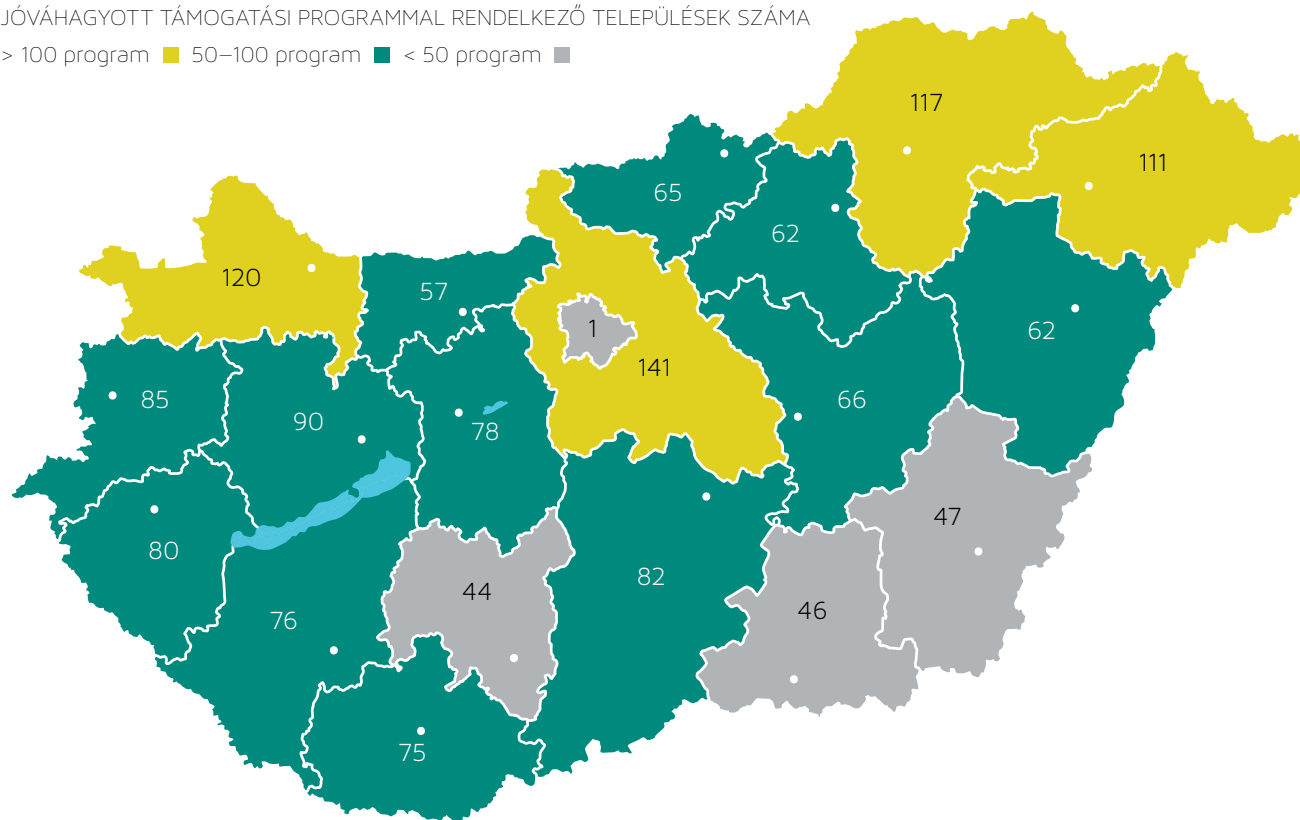
gyott programok közel 20%-a származik a négy legkisebb egy főre jutó GDP-vel rendelkező megyéből (Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Békés, Somogy).

Az MLSZ, stratégiájával összhangban, az egyenlőtlen-ségek csökkentése céljából az elmúlt évek során számos kedvezményes konstrukciót dolgozott ki. Ilyen volt

például a sporttelep-felújítási program, melynek kifejezett célja az országos átlagnál alacsonyabb fejlettségű megyék extra felzárkóztatási forráshoz juttatása volt; itt a rendelkezésre álló forrás 25%-a kifejezetten az egyes megyék gazdasági fejlettsége alapján került felosztásra.

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSI PROGRAMMAL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSEK SZÁMA

> 100 program ■ 50–100 program ■ < 50 program ■

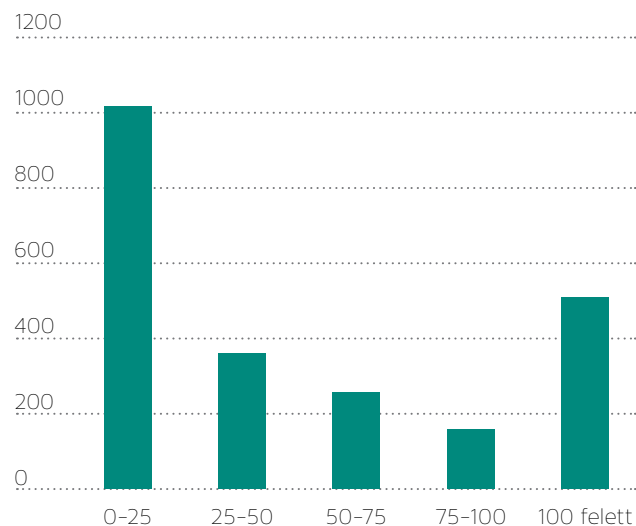
A jóváhagyott programok jelentős része társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontok alapján hátrányos helyzetű kistérségekhez kapcsolódott. Ezeken a területeken a megvalósult programok a közegészségi, sportszakmai és társadalmi hatások mellett sokszor gazdaságilag is fontos előrelépést jelentenek a helyi közösségek életében.

A TAO-program 9 éve alatt az MLSZ az említett 1505 településen összesen 2285 sportszervezet számára hagyott jóvá támogatást. Az összegeket vizsgálva megállapítható, hogy az esetek 45%-ában 25 millió forint alatti, 34%-ában pedig 25 és 100 millió forint közötti támogatás került jóváhagyásra. Mindössze a sportszervezetek 22%-a számára hagytak jóvá 100 milliónál nagyobb összeget. Elmondható, hogy a TAO-program keretében jellemzően sok sportszervezet részesült inkább kisebb összegű támogatásban.

A JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSI ÖSSZEGEK TERÜLETI ELOSZLÁSA

A TAO-program kezdete óta a sportszervezetek számára jóváhagyott fejlesztési programok egy megyére jutó átlagos értéke 13,7 milliárd forint, míg mediánja 8,9 milliárd forint volt. 15 milliárd forintot meghaladó jóváhagyott támogatással rendelkezett Fejér, Pest, Borsod-Abaúj-Zemplén és Győr-Moson-Sopron megye, míg a támogatási összeg nem érte el az 7 milliárd forintot Zala, Heves, Tolna és Nógrád megyében. A jóváhagyott támogatások tekintetében kiemelkedik Pest és Fejér megye, valamint Budapest, ahol a jóváhagyott összegek 32-42 milliárd forint között alakultak az elmúlt 9 évben.

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSI ÖSSZEGEK MEGOSZLÁSA A SPORTSZERVEZETEK KÖZÖTT

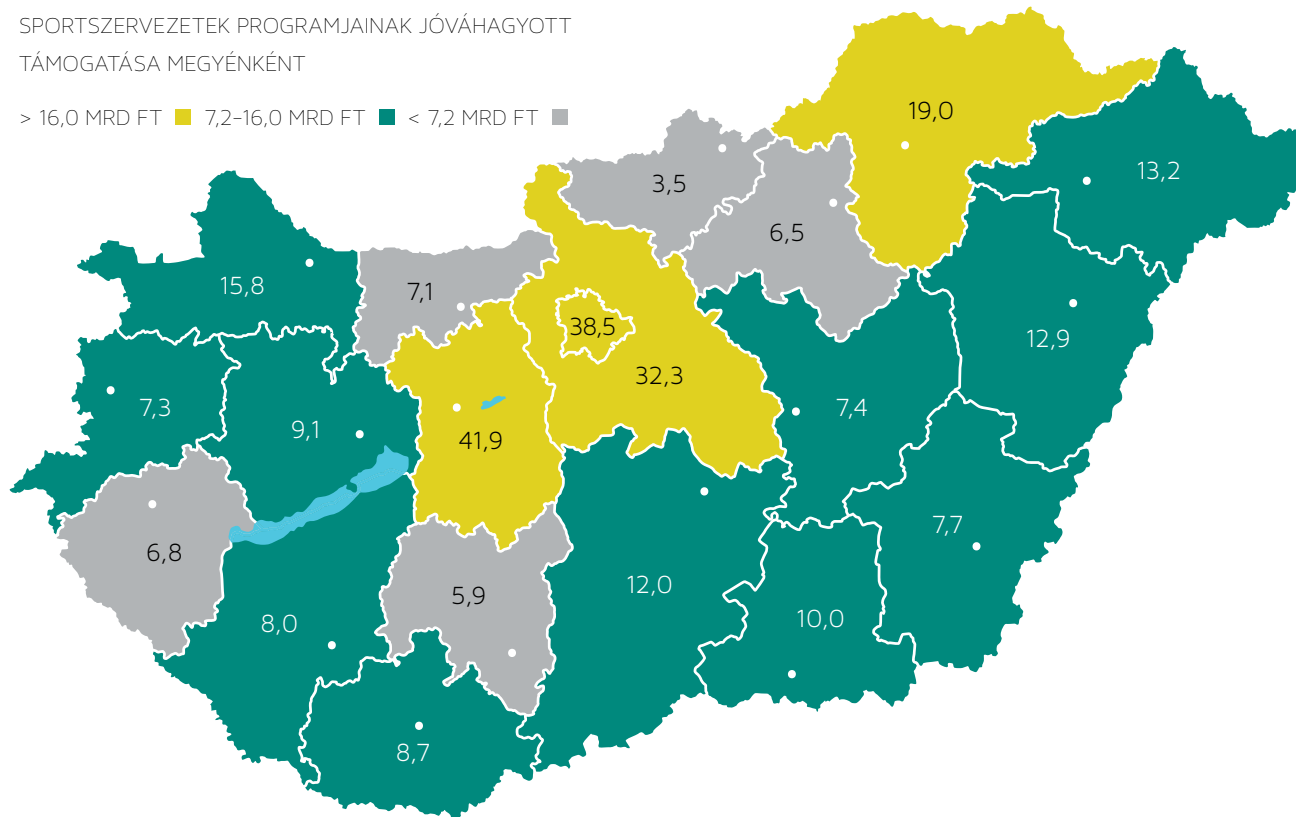
A TAO sporttámogatási program filozófiáját jól tükrözi a támogatások amatőr- és hivatásos csapatok közötti megoszlása is. A 9 év során jóváhagyott támogatások átlagosan 80,5%-a amatőr- (NB III vagy az alatti) és utánpótlás-bajnokságokban részt vevő csapatoknak kínált lehetőséget.

A JÓVÁHAGYOTT PROGRAMOK MEGVALÓSULÁSA

A jóváhagyott tervek ellenére nem minden fejlesztési program kerül megvalósításra. Ennek fő oka, hogy esetenként a sportszervezetek nem képesek olyan gazdasági társaságot találni, amely terveiket az adókedvezmény igénybevétele mellett támogatná. A vállalkozások által adott támogatási összeget legjobban a kiállított támogatási igazolásokon keresztül lehet nyomon követni.

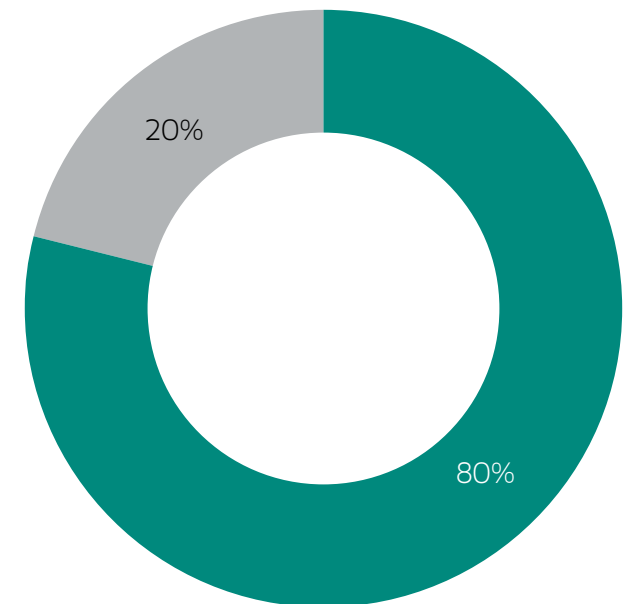
SPORTSZERVEZETEK PROGRAMJAINAK JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSA MEGYÉNKÉNT

> 16,0 MRD FT ■ 7,2-16,0 MRD FT ■ < 7,2 MRD FT ■

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSOK ÖSSZEGÉNEK MEGOSZLÁSA

Amatőr ■ Hivatásos ■

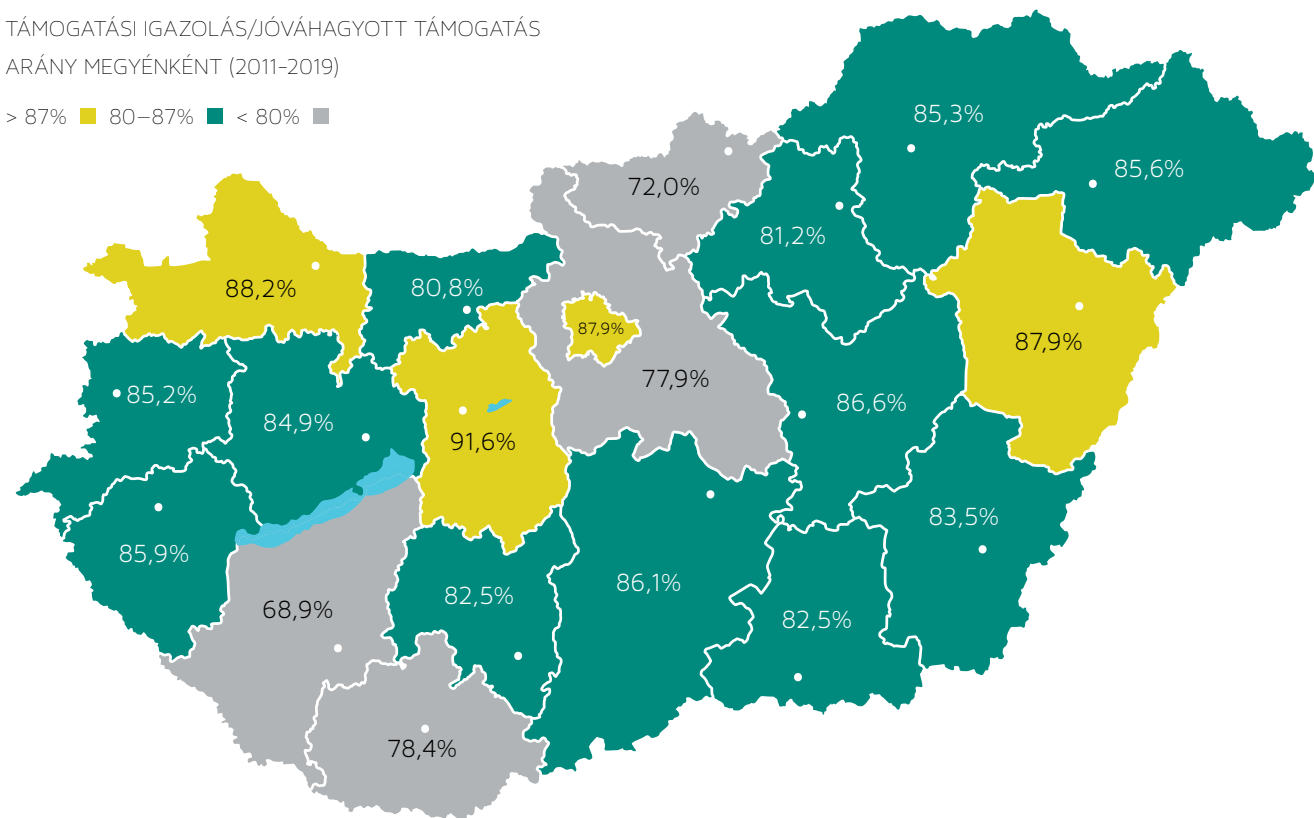
A támogatási igazolások összege a 2011/2012–2019/2020 közötti 9 éves időszakban 232,4 milliárd forint volt, ami a jóváhagyott támogatások 84,8%-ának felel meg. A 2019/2020-as programidőszakot tekintve ez az arány 67,3%-os (megjegyezzük, hogy az utolsó vizsgált év tekintetében csak 2020. január 31-ig álltak rendelkezésre adatok, a támogatási igazolások még 2020. június 30-ig beszerezhetők). Az egyes programidőszakokban a támogatott sportszervezetek átlagosan 26 milliárd forint TAO-támogatást tudtak szerezni, a legtöbbet a 2017/2018-as időszakban, megközelítőleg 38 milliárd forintot. A 2019/2020-as programidőszakban 2020. január 31-ig a sportszervezetek több mint 19 milliárd forintnyi támogatási igazolást számolhattak el.

Megvizsgálva, hogy a jóváhagyott programokhoz milyen arányban tudtak az egyes országrészek sportszervezetei TAO-forrást találni, látható, hogy forrásgyűjtés szempontjából Fejér, Hajdú-Bihar, Győr-Moson-Sopron megye, valamint Budapest volt a leghatékonyabb, ezek a térségek 87%-ot meghaladóan voltak képesek forrást szerezni jóváhagyott pályázataikhoz. Hajdú-Bihar kivételével ezek a megyék az átlagosnál magasabb összegű sportfejlesztési programmal is rendelkeztek.

Az átlagtól elmaradó mértékben volt képes jóváhagyott programjaihoz támogató gazdasági társaságot találni Baranya, Pest, Nógrád és Somogy megye, közülük is a legnehezebb helyzetben két gazdaságilag is kevésbé fejlett megye, Nógrád (72%) és Somogy (68,9%) volt, ahol ez az átlagtól elmaradó jóváhagyott összeggel is párosult. A TAO-fejlesztések hatásainak kiegyenlítése az ország egyes régiói között az MLSZ kiemelt céljai közé tartozik.

TÁMOGATÁSI IGAZOLÁS/JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁS
ARÁNY MEGYÉNKENÉNT (2011-2019)

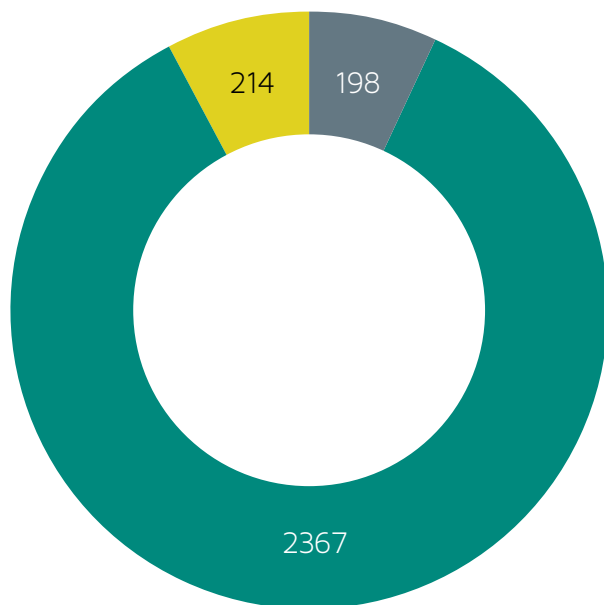
> 87% ■ 80-87% ■ < 80% ■

A jóváhagyott sportfejlesztési programok végső megvalósulását az MLSZ TAO Ellenőrzési Osztálya követi és tartja számon, amely így tevékenysége részeként többek között az infrastruktúra-fejlesztések státuszáról is statisztikát vezet. Az Osztály jelentése szerint a 2019/2020-as programidőszakig bezárólag összesen 412 db pálya épült (vagy épül jelenleg is), ami 11 pályával haladja meg az előző évet. Ezen kívül 2367 db pályát újítottak fel, továbbá több ezer esetben megtörtént a pályák körüli infrastruktúra-elemek (pl. öltöző, klubház) felújítása is.

JÓVÁHAGYOTT PÁLYAÉPÍTÉSEK ÉS PÁLYAFELÚJÍTÁSOK SZÁMA 2011-2019/2020

Élőfüvespálya-építések ■ Műfüvespálya-építés ■
Pályafelújítás ■

AZ UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉSI KÖZPONTOK PRODUKTIVÍTÁSALAPÚ TÁMOGATÁSA

A 2018/2019-es évtől az utánpótlás-nevelés állami támogatását az MLSZ új alapokra helyezte, a források elosztásánál az utánpótlás-nevelési munka minősége, eredményessége a korábbiaknál hangsúlyosabban és objektívebb módon kerül figyelembevételre. Az ún. produktivitási rendszer azt hivatott elősegíteni, hogy a hazai utánpótlás-nevelési műhelyek olyan labdarúgókat képezzenek, akik képesek vezető felnőtt klubcsapatokban, illetve a nemzeti utánpótlás-és felnőttválogatottakban is alapemberré válni.

A produktivitási rendszer az utánpótlás-neveléssel foglalkozó sportszervezetek teljesítményét azon keresztül méri, hogy az ott nevelt fiatal labdarúgók milyen mértékben kapnak szerepet a felnőtt professzionális labdarúgásban.

Egy sportszervezet produktivitásának mérése pontrendszer segítségével történik. Egy futballista pályafutása két

FIGYELEMBE VEHETŐ BAJNOKSÁGOK

MAGYAR

MLSZ
VERSENYSOROZATOK
NB I, NB II, NB III felnőtt
bajnoki mérkőzések

VÁLOGATOTT
MÉRKŐZÉSEK
A-válogatott UEFA/FIFA
hivatalos mérkőzése

UTÁNPÓTLÁS
VÁLOGATOTT MÉRKŐZÉSEI
U-17, U-19, U-21
korosztályban hivatalos
UEFA/FIFA tétmérkőzések
és az Olimpia mérkőzései

KÜLFÖLDI

KIEMELT KÜLFÖLDI
BAJNOKSÁGOK*

TOP 5 BAJNOKSÁG
I. ÉS II. OSZTÁLYAI
Anglia, Spanyolország,
Olaszország, Németország,
Franciaország

UEFA EURÓPA LIGA
ÉS BAJNOKOK LIGÁJA
MÉRKŐZÉSEK

* Kiemelt külföldi bajnokságok: Oroszország, Portugália, Ukrajna, Belgium, Törökország, Csehország, Svájc, Hollandia, Görögország, Horvátország, Ausztria, Románia, Dánia, Svédország, Lengyelország, Skócia, Izrael, Norvégia, Japán, Kína, Ausztrália, Brazília, Argentína, USA

részre osztható: 19 éves koráig tart a képzési időszaka, melyet a produktív szakasz követ, amelyben már pontokat termel a nevelőklubja(i) számára, mégpedig minden alkalommal, amikor tétmérkőzéseken (hazai vagy külföldi bajnoki), felnőtt- vagy utánpótlás-válogatott mérkőzéseken, illetve nemzetközi kupamérkőzéseken pályára lép. A pontok számításának alapja tehát az adott sportszervezethez köthető labdarúgónak a figyelembe vehető mérkőzéseken/bajnokságokban pályán töltött perceinek száma. A számítás a mérés időpontját megelőző három évben lejátszott mérkőzések alapján történik.

A labdarúgó által generált pontszám időarányosan felosztásra kerül a játékost 19 éves koráig nevelő sportszervezetek között. További extra pontok szerezhetők a saját nevelésű labdarúgók NB I-es és NB II-es játékpercei alapján. Az NB I-ben a labdarúgók 25 éves, míg az NB II esetében 23 éves koruk után termelt pontjai ugyanakkor már nem kerülnek felosztásra a nevelő sportszervezetek között.

PONTRENDSZER

Versenysorozat neve	Pályán eltöltött percek szorzószáma
Felnőtt „A” válogatott	3,00
TOP 5 bajnokságok	3,00
UEFA Európa-liga és Bajnokok Ligája	2,50
Kiemelt külföldi bajnokságok, TOP 5 bajnokságok II. osztálya	2,00
U17/U19/U21 válogatottak	1,00/1,50/2,00
NB I. – U21/U20/U19 játékos	1,50/2,00/2,50
NB I.	1,00
NB II – U21/U20/U19 játékos	0,75/1,00/1,25
NB II.	0,50
NB III. – U19 játékos	0,25
Saját nevelés extra szorzó (NB I. és NB II.)	1,20

A fenti elvek alapján az MLSZ minden év június 30-ig megállapítja a sportszervezetek produktivitási pontszámát, amely a TAO utánpótlás-nevelési forrás produktív alapú részének allokációs alapjául szolgál. Az új utánpótlás-nevelési támogatási rendszer bevezetése egyúttal egyszerűsítést is jelent az utánpótlás-nevelési támogatások struktúrájában, mivel mind a korábbi TAO utánpótlás-nevelési jogcímű támogatást, mind az akadémiai állami támogatást kiváltja.

Az MLSZ a produktivitási pontrendszert a sportakadémiák közvetlen állami támogatási rendszerének hatálybalépését követően is fenntartja.

Jelentésünk elkészítésekor a legtöbb produktivitási pontot Gulácsi Péter (RB Leipzig), Bese Barnabás (Le Havre AC) és Korhut Mihály (Aris Thessaloniki F.C.) termelte, többek között nekik is köszönhetően a klubok között az élen az MTK áll, melyet a Budapest Honvéd, valamint a felcsúti Puskás Akadémia követ. Érdekeség, hogy az utánpótlásképző centrumok pontjainak kétharmada a nevelt játékosok NB I-es és NB II-es pályán töltött perceiből származik.

PRODUKTIVITÁSI ERŐSORREND 2020 MÁRCIUSÁBAN - TOP 10 KLUB

Egyesület neve	Pont 2016/2017	Pont 2017/2018	Pont 2018/2019	Pont 2019/2020	Összes pontszám
MTK BUDAPEST LABDARÚGÓ ZRT.	58 086	51 453	51 006	24 127	126 586
HONVÉD FUTBALL CLUB KFT.	32 717	31 670	34 385	17 084	83 139
Puskás Akadémia	37 213	31 861	38 755	12 427	83 044
ETO FUTBALL SPORTSZERVEZŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.	18 536	22 087	21 515	14 391	57 993
Debrecen Klubcsoport	17 067	17 476	20 496	14 246	52 219
FTC LABDARÚGÓ ZRT.	19 083	20 611	22 446	73 56	50 414
ILLÉS SPORT ALAPÍTVÁNY	29 078	20 663	20 597	6 387	47 648
VASAS AKADÉMIA KFT.	24 817	19 536	16 265	9 834	45 635
Békéscsaba Klubcsoport	10 972	8 645	12 524	3 770	24 939
ZALAEGERSZEGI TE FOOTBALL CLUB ZRT.	10 726	11 398	9 403	4 129	24 930

PRODUKTIVITÁSI ERŐSORREND 2020 MÁRCIUSÁBAN - TOP 10 JÁTÉKOS

Játékos neve	Pont 2016/2017	Pont 2017/2018	Pont 2018/2019	Pont 2019/2020	Összes pontszám
GULÁCSI PÉTER	10 530	12 690	10 890	7 090	30 670
BESE BARNABÁS	5 567	5 133	5 837	1 467	12 437
KORHUT MIHÁLY	5 636	4 955	4 631	2 340	11 926
KOVÁCS KRISZTIÁN	629	3 047	5 484	1 728	10 259
VÉCSEI BÁLINT MÁTÉ	2 276	2 624	4 726	2 755	10 104
NAGY DOMINIK	3 454	2 943	5 686	1 215	9 845
GYURCSÓ ÁDÁM	6 818	4 818	4 474	298	9 590
GAZDAG DÁNIEL	4 657	4 031	3 911	1 630	9 572
BANÓ-SZABÓ BENCE ZOLTÁN	23	6 409	1 645	1 213	9 268
SALLÓI DÁNIEL	1 530	3 522	3 360	2 184	9 065

6 FEJEZET

AZ MLSZ TAO-PROGRAMJA

Az MLSZ programjához kapcsolódó, a Szövetség által igényelt és számára jóvá is hagyott TAO-támogatás a 2019/2020-as évben 12,1 milliárd forint, ami nagyságrendileg megfelel az utóbbi nyolc év során kialakult szintnek.

A stratégia megfogalmazása óta eltelt kilenc év során az MLSZ saját programjához kapcsolódó TAO-bevételek legjelentősebb felhasználási területei a sportág fejlődése szempontjából kiemelt utánpótlás-nevelés és tömegesítés, a versenyztetés, valamint a sportcélú ingatlanberuházások voltak. A korábbi években az utánpótlás-nevelésre és versenyztetésre adott MLSZ támogatás

nagyságrendileg azonos szinten alakult, 2018/2019-ben azonban ez megváltozott, azóta a versenyztetési támogatás jelentősen meghaladta az utánpótlás-nevelési összeget.

Bár nagyságrendileg kisebb összeget képvisel, de ugyan-csak fontos szerepet tölt be a játékevezetők és sportszakemberek TAO-ból biztosított képzése és díjazása, a női program fejlesztése, a sport- és egészségügyi eszközök vásárlása, valamint olyan, az MLSZ hatékony működését elősegítő tárgyeszköz-beszerezések, mint az új vállalatirányítási és informatikai rendszer.

SPORTSZERVEZETEK TAO-TÁMOGATÁSI PROGRAMJA (2011/12-2019/20)

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁSOK

Jóváhagyott támogatások	97,8 milliárd Ft	Az MLSZ részére 8 év alatt összesen 97,8 milliárd Ft TAO-támogatás került jóváhagyásra.
Infrastruktúra-támogatás	28,8%	A jóváhagyott támogatások nagyságrendileg 1/3 részben infrastruktúra-programokhoz, 2/3 részben pedig működési célú támogatásokhoz kapcsolódtak.
Működési támogatás	71,2%	

TÁMOGATÁSI IGAZOLÁSOK (TIG)

TIG összege	81,7 milliárd Ft	Az MLSZ 82 milliárd Ft TAO-támogatást kapott meg. Ezzel a jóváhagyott támogatások 84%-ára talált sikeresen támogató vállalkozást.
TIG/Jóváhagyott %	84,2%	

INFRASTRUKTÚRA

Összes jóváhagyott infraberuházás értéke*	40,2 milliárd Ft	Az Országos Pályaépítési Program keretében 725 pálya épült, kibővült és megújult a Telki Edzőcentrum, valamint stadionbiztonsági beruházások kerültek finanszírozásra.
---	------------------	--

MŰKÖDÉSI TÁMOGATÁSOK

Utánpótlás-nevelés	38,3%	A működési támogatások 39%-a az utánpótlás-nevelést, 44%-a pedig az amatőr versenyeztetést támogatta. Egyéb programok: grassroots, szakemberképzés, sportegészségügy, női labdarúgás.
Versenyeztetés	44,8%	
Egyéb	16,9%	
Összes működési támogatás	69,6 milliárd Ft	

AMATŐR ÉS HIVATÁSOS ARÁNYA

Amatőr	100,0%	Az MLSZ TAO-programja 100%-ban az amatőr sportot támogatja.
Hivatásos	0,0%	

*30%-os önrésszel számolva

UTÁNPÓTLÁS-NEVELÉSI ÉS TÖMEGESÍTÉSI PROGRAMOK

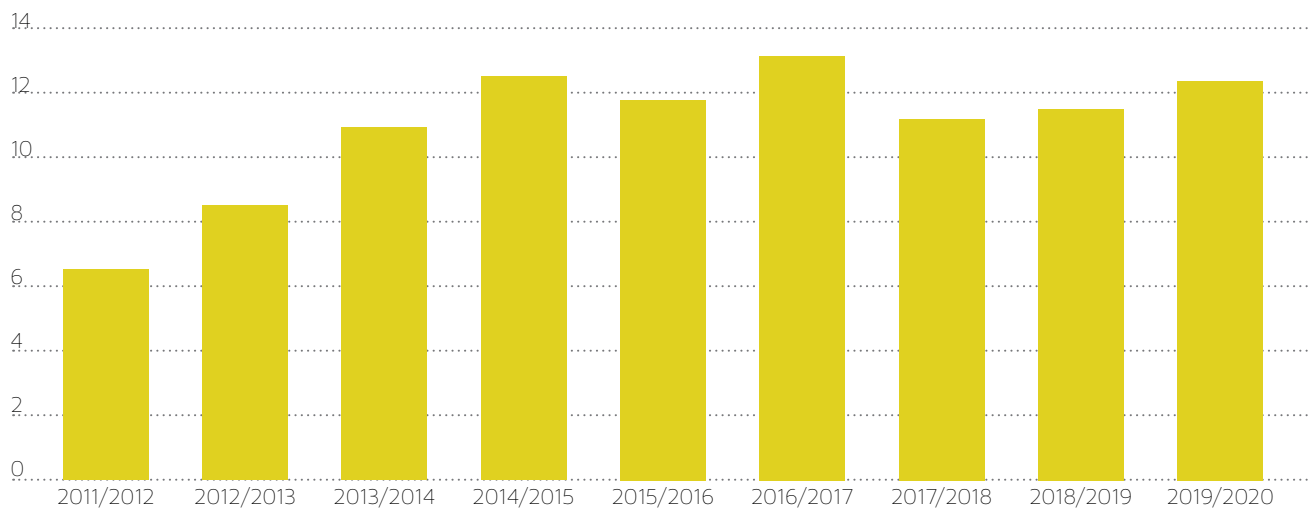
A magyar labdarúgás fejlődésének alapvető követelménye, hogy kiterjedt és nemzetközi összehasonlításban is színvonalas utánpótlás-nevelési rendszer működjön hazánkban. Ennek érdekében 2012 óta összesen a TAO-bevételei átlagosan 27%-át (évi 3 milliárd forintot) az MLSZ utánpótlás-nevelésre fordította.

Az utánpótlás-nevelési TAO-összeg 87%-a az OTP Bank Bozsik-program anyagi háttérét biztosította. Ezenkívül jelentős összegű sporteszköz- és sportfelszerelés-

beszerzés (2019/2020-ben 288 millió forint) szerepelt a felhasználási jogcímek között, de 2019/2020-ban az utánpótlás Grassroots-programok támogatására fordítható TAO-összeg is elérte a 130 millió forintot. Kisebb, azonban a szakágak utánpótlás-nevelése szempontjából mégis létfontosságú támogatásban részesült ezenfelül a TAO-programon keresztül a futsal is.

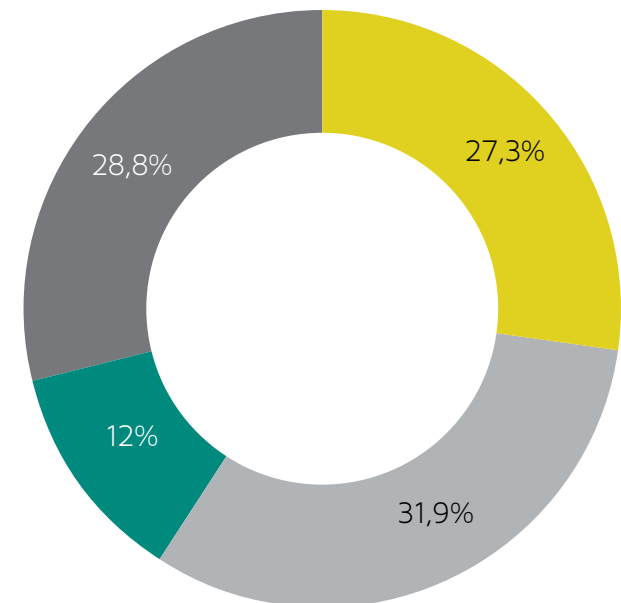
A Bozsik-program fő céljai közé tartozik az utánpótlás-bázis szélesítése, a tömegesítés, a tehetségutatás és

JÓVÁHAGYOTT MLSZ-TÁMOGATÁS ÖSSZEGE (MRD FT)

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁS JOGCÍMENKÉNT 2011-2019

Utánpótlás-nevelés ■ Versenyeztetés ■
 Szakemberképzés, tárgyi eszközök, személyi jellegű ■
 Sportcélú ingatlanberuházás ■

a tehetségek fejlesztése. A verseny- és képzési rendszer az UEFA és a FIFA szakmai követelményeinek megfelelően került kialakításra. A tudatosan tervezett és széles körben menedzselte utánpótlás-nevelés révén az MLSZ várakozásai szerint növekvő számú tehetséges, fiatal focista kerül a pályákra, ami belátható időn belül minőségi javulást jelent a hazai labdarúgás színvonalában.

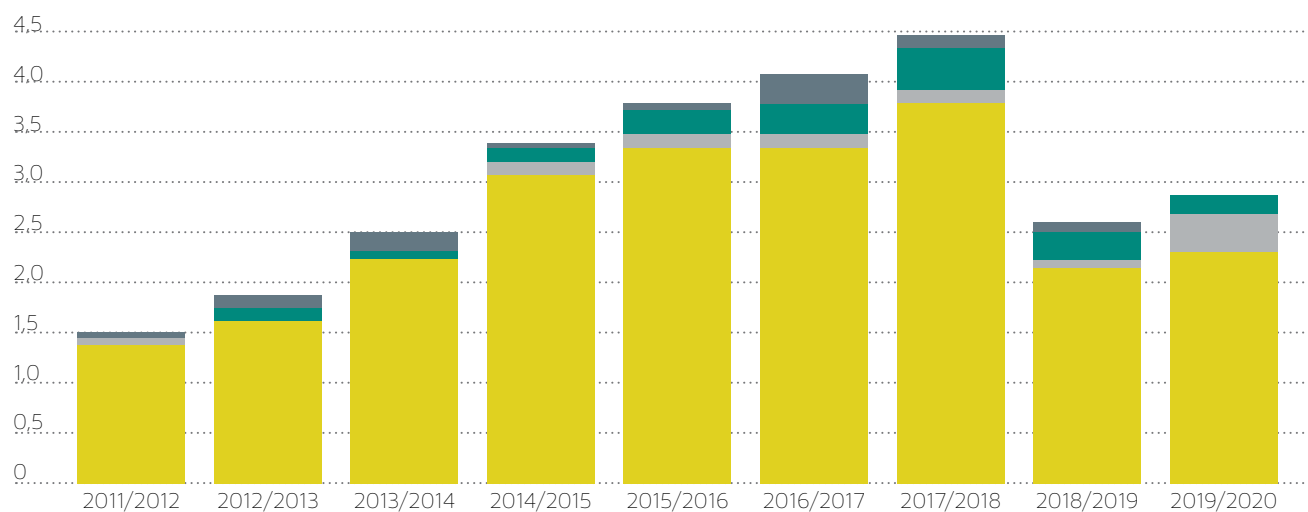
Az OTP Bank Bozsik-programra fordított kiemelt figyelmet, illetve a résztvevők számának növekedését jól tükrözi a programra költött összeg folyamatos növekedése is. Míg a program kezdetén, a 2011/2012-es időszakban 1,4 milliárd forint került elkülönítésre TAO-tá-

mogatásból, addig a 2017/2018-as évben már 3,8 milliárd forintot fordított a Szövetség a tehetséges fiatalok kinevelésére. Ez az összeg 2018/2019-től 2,1-2,3 milliárd forintra csökkent, amelynek oka, hogy a Bozsik Egyesületi Programban bonyolított tornák finanszírozását az MLSZ ettől az évtől átadta a programban részt vevő sportszervezeteknek.

A kezdeti évekhez viszonyítva jelentősen megnövekedett OTP Bank Bozsik-program költség oka a megháromszorozódott intézményszám, a megduplázódott gyerekszám, valamint hogy azóta több mint 10%-kal növekedett a programhoz csatlakozott sportszervezetek száma.

UTÁNPÓTLÁS-TÁMOGATÁS PROGRAMONKÉNT (MRD FT)

OTP Bank Bozsik-Program ■ Grassroots-program ■ Sporteszközök, sportfelszerelés ■ Egyéb ■

SPORTCÉLÚ INGATLANBERUHÁZÁSI PROGRAMOK

Sportcélú ingatlanberuházásokra a Magyar Labdarúgó Szövetség a program indulása óta kiemelt figyelmet fordít. Az MLSZ TAO-forrásból támogatott ingatlanberuházásai magukban foglalják az Országos Pályaépítési Programot, mely alapját adja a hazai labdarúgó-infrastruktúra megújításának és korszerűsítésének, a Telki edzőcentrum fejlesztését, mely a válogatott elsőszámú felkészülési helyszínéül szolgál, valamint a Stadionbiztonság projektet.

Az ingatlanberuházásokhoz kapcsolódó kiadások értéke 4,1 milliárd forinttal 2013/2014-ben érte el eddigi csúcását, 2019/2020-ban 3,9 milliárd forint volt. A TAO-program

indulása óta ingatlanberuházásra fordított összesen 28,1 milliárd forint 86,8%-a az Országos Pályaépítési Programhoz, 8,9%-a a Telki központ fejlesztéséhez, további 3,0% pedig a Stadionbiztonság projekthez kapcsolódik.

ORSZÁGOS PÁLYAÉPÍTÉSI PROGRAM

Az MLSZ Országos Pályaépítési Program 2012-ben indult, célja az ország új, korszerű, standard műszaki tartalmú és minőségű pályákkal történő benépesítése annak érdekében, hogy a futbalozni vágyó fiatalok és felnőttek országszerte a labdarúgáshoz megfelelő körülményeket találjanak. A program keretében új, korszerű, standard műszaki tartalmú és minőségű pályák épülnek.

OTP BANK BOZSIK-PROGRAM

EGYESÜLETI PANEL	Fő célkitűzés a sportághoz kötődés megszilárdítása, a technikai alapok elsajátítása és a játékkészség alapjainak lefektetése Legjelentősebb eleme a körzeti tornarendszer az U6-7, U8-9 és U10-11-es korosztályokban
INTÉZMÉNYI PANEL	Fő célja a játék megszerettetése, az intézményi tömegbázis kialakítása és szélesítése az 5-14 éves korosztályban A testnevelés órán kívüli labdarúgó foglalkozások és események megszervezését támogatja az iskolákban és óvodákban
KIBONTAKOZTATÁSI PANEL	A kibontakoztatási panel keretében az U12-U15-ös korosztályok részvételével megvalósuló programok területi központokban és a Telki Kiválasztó Táborban valósulnak meg
ELIT PROGRAM PANEL	Célja a 15 éves korra kiválasztott kiemelt tehetségek és korosztályos válogatottak versenyeztetése, nemzetközi szintű, kreatív játékosok kinevelése

Az Országos Pályaépítési Program három méretben (grund, kis- és nagypálya) készülő műfüves pályákkal indult, amely 2013-tól a műfüves félpályával, 2014-től az élőfüves nagypályával, 2015-től pedig a multifunkciós rekortán kispályával egészült ki.

Az Országos Pályaépítési Program keretében jelenleg megpályázható pályatípusok a következők:

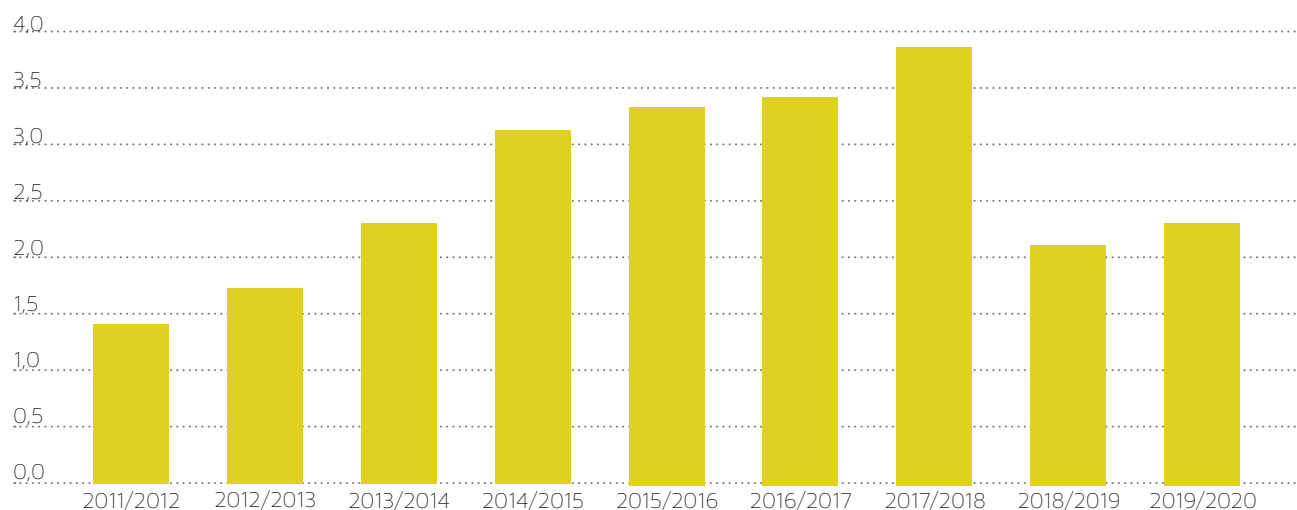
- Grundméretű pálya (14x26 m);
- Kisméretű műfüves és rekortán (22x42 m);
- 40x60 méteres edzőpályák; valamint
- Nagyméretű (72x111 m) műfüves és élőfüves nagypályák.

A grundok és kispályák, amelyekből nagyszámúként a legtöbb épül vidéken és Budapesten egyaránt, egyrészt kiválóan használhatók a gyerekfoci céljaira (OTP Bank Bozsik-program, mindennapos testnevelés), másrészt a településen élő, versenyrendszerben nem induló, de futbalozni szerető baráti, felnőtt társaságoknak, hobbi futbalozóknak nyújtanak sportolási, kikapcsolódási lehetőséget. Grundok és kispályák épülnek lakónegyedekben, óvodákban és iskolákban egyaránt.

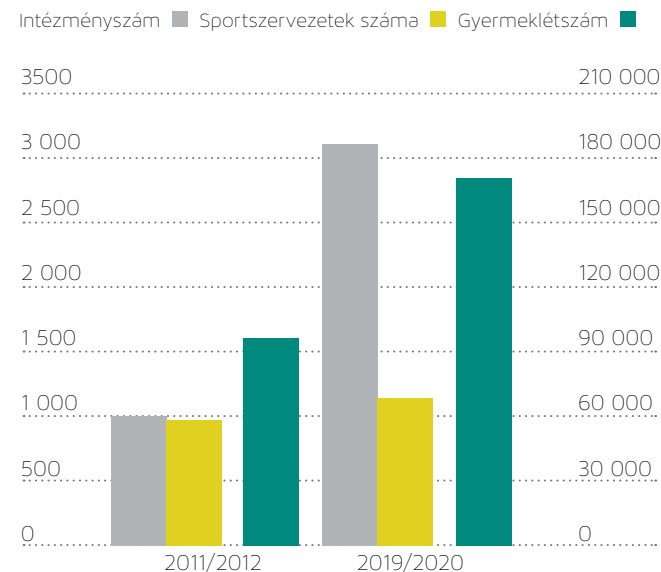
A nagypályák és félpályák az amatőrcsapatok számára, valamint a Szövetség alá tartozó utánpótláscsapatok

számára is színvonalas edzéslehetőséget kínálnak, ezáltal megteremtve a professzionális futball hazai háttérét. Az MLSZ pályaépítési programjában önkormányzatok és sportszervezetek pályázhatnak. Sportszervezet nagypályára kizárólag abban az esetben pályázhat, ha az OTP Bank Bozsik-program keretében alközpontként működik. Az MLSZ eredeti célkitűzésével összhangban, a program indulása óta eltelt nyolc év során évente megközelítőleg 100 pálya épül, a legtöbb (117 db) 2016-ban. A 2019-es évben 77 új pálya létesült.

AZ OTP BOZSIK-PROGRAM TÁMOGATÁSI ÖSSZEGE (MRD FT)

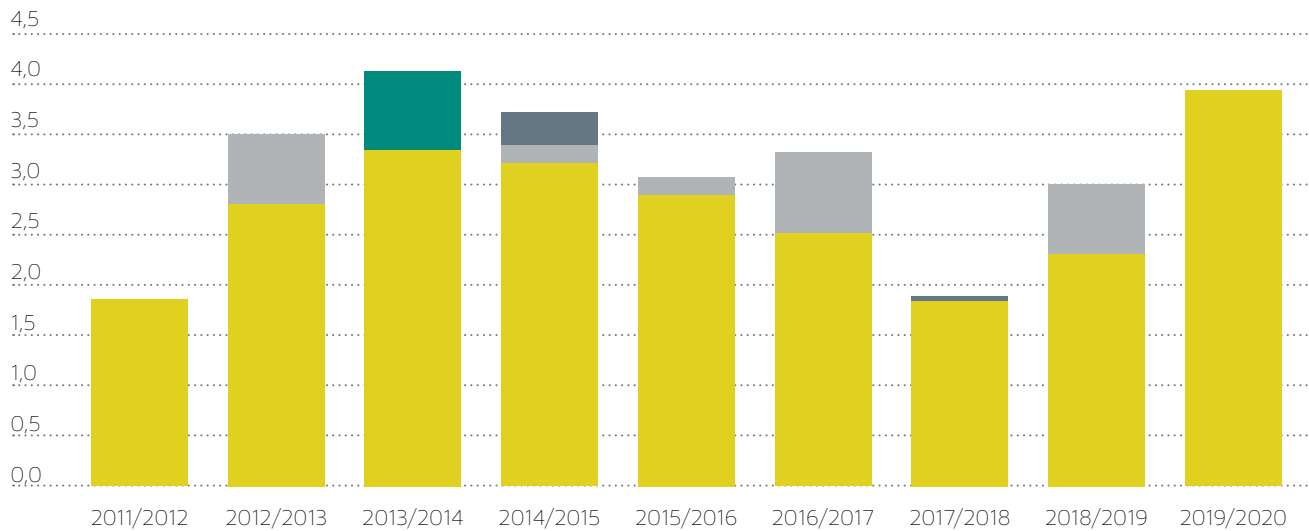

OTP BANK BOZSIK-PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ INTÉZMÉNYEK, SPORTSZERVEZETEK ÉS GYERMEKEK SZÁMA

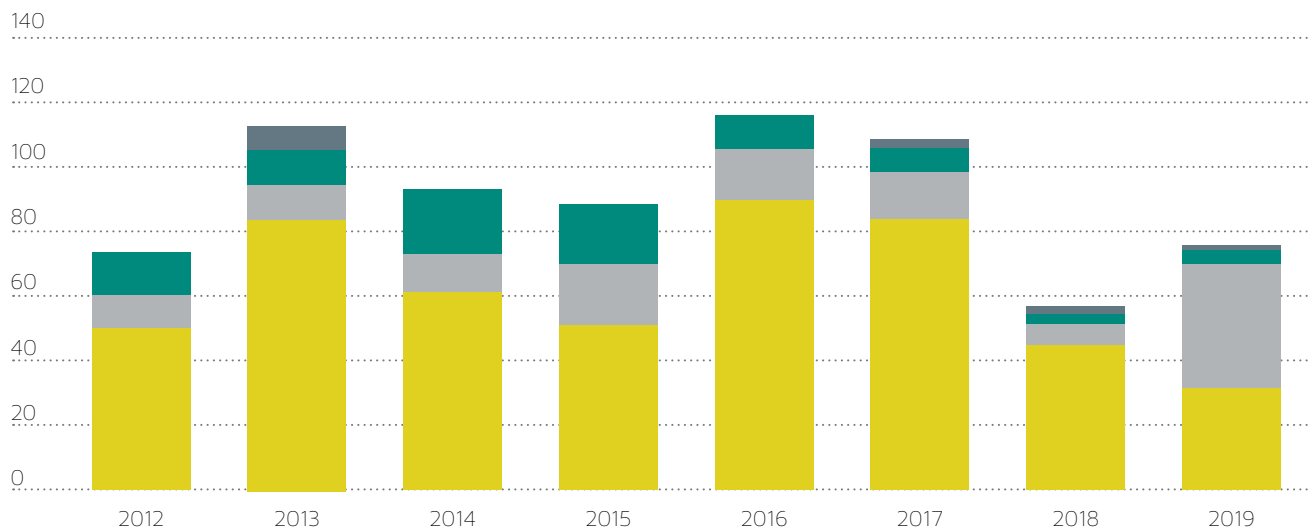
AZ INGATLANBERUHÁZÁSOK TÁMOGATÁSI ÖSSZEGE (MRD FT)

Pályaépítés ■ Telki fejlesztés ■ Stadionbiztonság ■ Egyéb ■

AZ ORSZÁGOS PÁLYAÉPÍTÉSI PROGRAM KERETÉBEN ÉPÜLT PÁLYÁK SZÁMA ÉVENTE 2012-2018

Kispálya ■ Grund ■ Nagypálya ■ Félpálya ■

2017 óta a sikeres pályaeépítési pályázat egyik feltétele, hogy a pályázó biztosítsa a TAO-forrást a felajánló cégek közvetítésével. Ez minden pályatípus esetén kötelező előírássá vált, tehát a korábbi évekkel ellentétben már a kis- és grundméretű pályák sem kapnak MLSZ által biztosított TAO-t. Ez alól kizárólag a kedvezményes konstrukcióban részt vevő projektek képeznek kivételt. A beruházás lebonyolításáért felelős szerződő fél továbbra is az MLSZ, amely irányítja és felügyeli a pályázók által kiválasztott pályák kivitelezését.

Az MLSZ 2013-tól kezdve azon szervezetek megsegítésére, amelyek számára a 30%-os önrész előteremtése nehézséget okoz, kedvezményes pályaeépítési konstrukciót biztosít. Ennek során a pályázóknak csak 10%-os önrésszel kell hozzájárulniuk a pályaeépítéshez, a teljes beruházási összeg 70%-ának megfelelő TAO- (vagy állami) forrást az MLSZ biztosítja, míg a fennmaradó 20%-ot a FIFA támogatásából állja az MLSZ. A kedvezményes pályaeépítés – amelynek keretében 2013 óta évi 20 pálya épül – feltétele, hogy a pályázó hátrányos helyzetű legyen és utánpótláscsapattal is rendelkezzen. Kedvezményes konstrukcióban csak grund- és kispályák építhetők.

Felismerve, hogy a rekortán pályák a műfüves pályákhoz képest jóval kevesebb karbantartást igényelnek, illetve többféle funkciót is el tudnak látni, 2015-től új pályatípusként a rekortán talajú kispályák is megjelentek, melyből 2019-ig összesen 28 db épült.

2019-ben az MLSZ elindította Óvoda Pályaeépítési Programját, melynek keretében a megyei jogú városok

pályázhatnak 10% önerővel, városenként 4 db grundmértű pályára. 2019-ben 36 db ilyen pálya épült fel. Szintén új programként indult el a Belügyminisztérium és az MLSZ közös pályaépítési programja, amelynek keretében 51 gazdasági felzárkóztatásban érintett településen kerül sor pályák építésére. A beruházások 70%-ban MLSZ által biztosított TAO-ból, 10%-ban egyéb MLSZ által biztosított forrásból, 20%-ban pedig BM-forrásból valósulnak meg. Ezeknek az önkormányzatoknak tehát nem kell önerészt fizetniük.

Az MLSZ pályaépítési programja keretében az elmúlt 8 év során országsszerte összesen 725 darab pálya került átadásra, együttesen körülbelül 1,1 millió négyzetméternyi területtel. A legnépszerűbb pályatípus a kispálya volt, az összes megépült pálya 67,9%-a (492 darab) volt ilyen. Nagypályából 75 (10,3%), grundpályából 136 (18,8%), félpályából 22 darab (3,0%) készült.

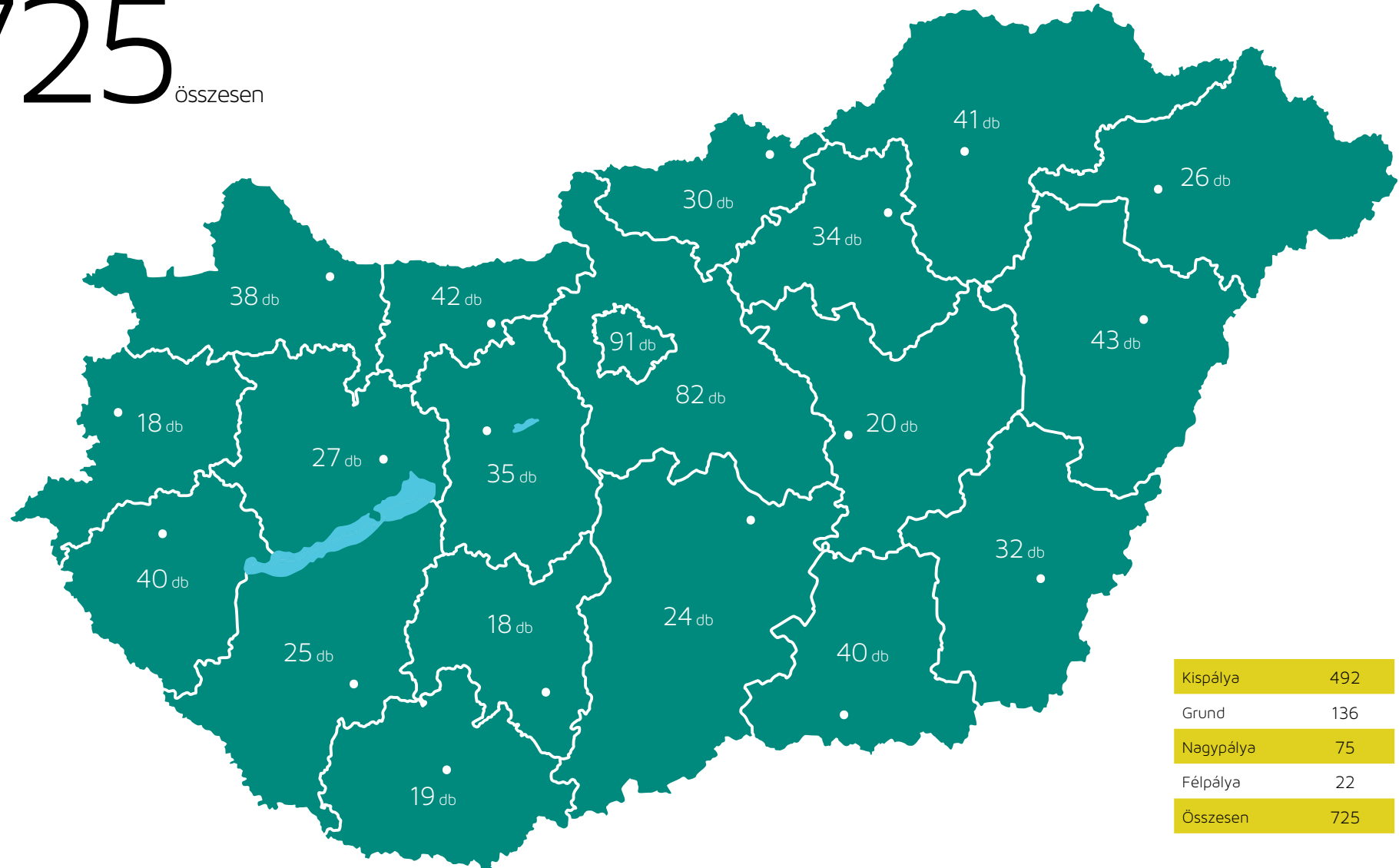
A megépült pályák közül 91 található Budapesten, ami 12,5%-os arányával valamelyest elmarad a budapesti lakosság országos részarányától (17,9%). Ennek oka, hogy a leggyakoribb pályatípusból, műfüves kispályából Budapesten kevesebb (az összes kispálya 10,8%-a) épült, rekortános kispálya mindössze 1 db épült a fővárosban, élőfüves nagypályát és ovifoci pályát pedig kizárólag vidéken adtak át.

Budapesten kívül 2012-2019 között megyénként átlagosan 33 pálya épült, a legtöbb a nagy népességű Pest (82 darab) és Hajdú-Bihar megyében (43 darab), míg a legkevesebb a legkisebb népességű Vas (18 darab) és Tolna (18 darab) megyében. A népességhez viszonyítva

AZ ORSZÁGOS PÁLYAÉPÍTÉSI PROGRAM KERETÉBEN ÉPÜLT PÁLYÁK ELHELYEZKEDÉS SZERINT

725

összesen

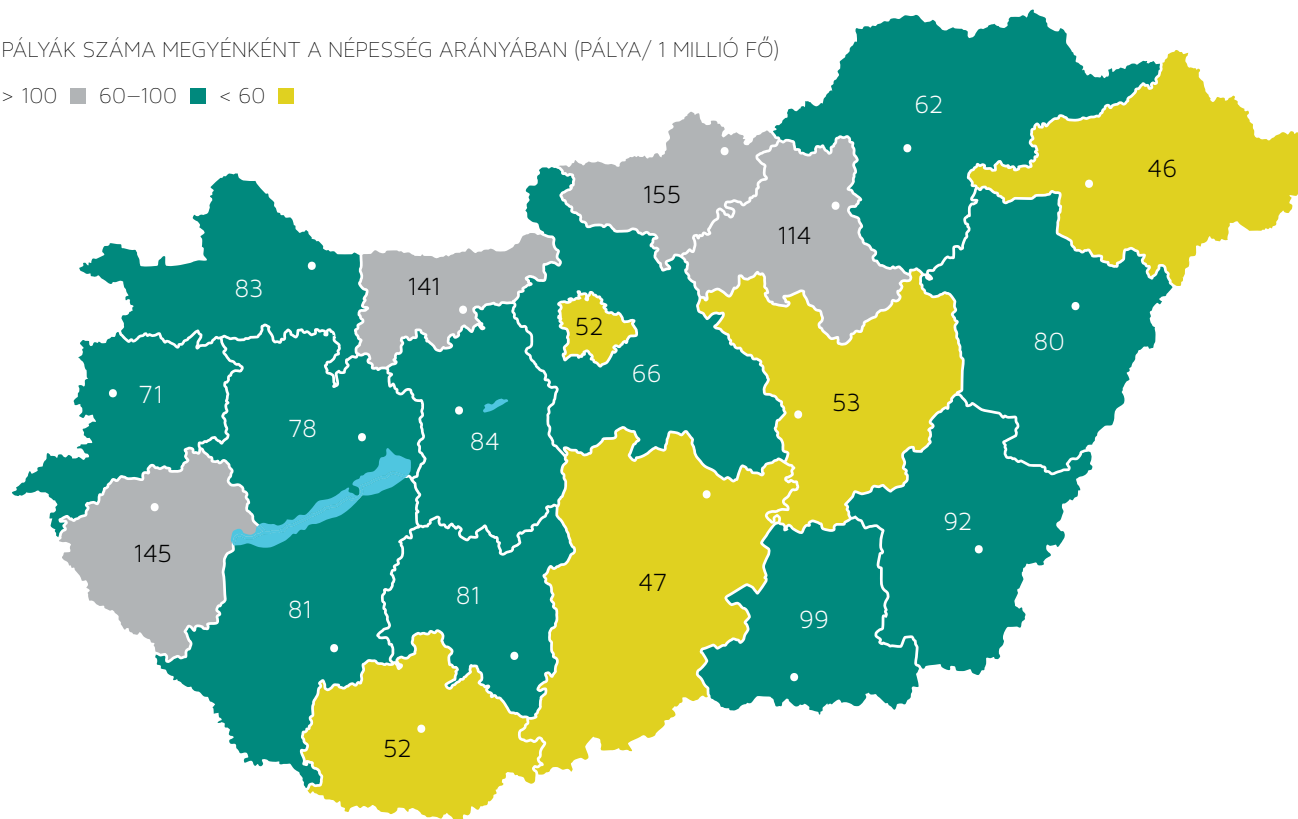

a legtöbb pálya a gazdasági erejét tekintve fejletlenebb Nógrád (155 pálya/ 1 millió lakos), Zala (145 pálya/ 1 millió lakos) és Komárom (141 pálya/ 1 millió lakos) megyében került átadásra, jelentősen meghaladva a megyenkénti átlagot (73 pálya/ 1 millió lakos). Ez jól mutatja az MLSZ támogatások és pályaeépítések területi eloszlásának egyensúlya iránti elkötelezettségét.

Az MLSZ a 2020-as évben az Országos Pályaeépítési Program keretében 100-120 db pálya építését tervezi, közülük számosat valamilyen kedvezményes konstrukció keretében (Kedvezményes Pályaeépítési Program, Óvodai Pályaeépítési Program, BM-MLSZ közös program) annak érdekében, hogy a támogatásból a gazdaságilag nehezebb helyzetben lévő települések is megfelelő arányban részesüljenek.

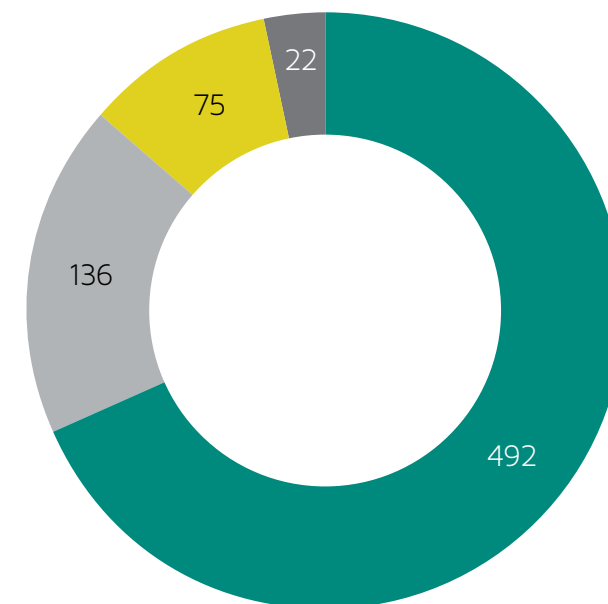
PÁLYÁK SZÁMA MEGYÉNKÉNT A NÉPESSÉG ARÁNYÁBAN (PÁLYA/ 1 MILLIÓ FŐ)

> 100 ■ 60–100 ■ < 60 ■

ORSZÁGOS PÁLYAEÉPÍTÉSI PROGRAM KERETÉBEN ÉPÜLT PÁLYÁK PÁLYATÍPUSOK SZERINTI MEGOSZLÁSA 2011-2019

Kispálya ■ Grund ■ Nagypálya ■ Félpálya ■

TELKI FEJLESZTÉS

A Telki Edzőközpont ad otthont a női és férfiválogatottak felkészülésének, valamint az MLSZ az edzőképzést, szakmai konferenciáit és közgyűléseit is itt bonyolítja. A szakmai munka minőségének javítása érdekében 2012-ben az MLSZ a Telki Edzőközpont további fejlesztése mellett döntött. A 2019. év végéig már megvalósult TAO-projektek összege 2,5 milliárd forint.

Az elmúlt évek során a Telki Edzőközpont számos fejlesztésen ment keresztül. A válogatottak által használt centerpálya lelátóját 440 néző befogadására alkalmassá bővítették, gyepszőnyegét pedig kicserélték, mivel az már nem felelt meg a nemzetközi elvárásoknak. A téli edzéslehetőség biztosítása érdekében egy élőfüves pályát fűthetővé alakítottak.

Az Edzőközpont uszoda- és wellnessrészlegét kibővítették, számos rehabilitációs eszköz került felszerelésre az Orvosi Bizottság javaslatai alapján, továbbá beszerzésre kerültek sportágspecifikus méréseket és edzéseket lehetővé tevő fitneszgépek is. Az edzőközpont különlegessége a Hydroworx medence, amely egy amerikai fejlesztésű, kifejezetten lábsérülések kezelésére alkalmas rehabilitációs eszköz. Az eszközt, amely Magyarországon egyedülálló, olyan klubok alkalmazzák, mint például a Manchester United, a Chelsea, Bayer Leverkusen vagy az amerikai profi kosárlabda-bajnokságban szereplő Miami Heat. Emellett keringést javító Kneipp taposómedence, úszómedence, Float Spa, Sensolite polarizált fényterápiás ágy, gőzkabin, sókamra és szaunák szolgálják a sportolók regenerációját és rehabilitációját. A beszerzett GPS-eszközök, fitneszeszközök és erőfejlesztő-eszközök segítik a sportolók teljesítményének növekedését, illetve annak mérését.

Az edzőközponthoz kapcsolódó szálloda 2015/2016-ban 21 szobával kibővítésre került, így a Telki Edzőcentrum ma már megfelel az UEFA által támogatott, nemzetközi feltételeknek, több torna megrendezésére ad lehetőséget, illetve több csapat egyidejű elszállásolását teszi lehetővé. A csapatokat menedzselő stábok létszámában növekedés tapasztalható, amely szintén indokolja a nagyobb kapacitást.

Kibővítésre került továbbá az edzőcsarnok is, amely így már elégséges teret kínál az utánpótlás-válogatottak felkészüléséhez. A sportolók teljesítménynövekedése iránti igény, valamint a korábban beszerzett egészségügyi és sportágspecifikus eszközök megfelelő elhelyezése szintén szükségessé tette a bővítést.

2019-ben a szállodafelújítás legsürgősebb elemeinek megvalósítására került sor, a szálloda nagyfelújítása 2020/21-re várható, melynek keretében a hotelben 64 szoba újul meg fürdőszobával és előszobával együtt, az étteremben új tárgyaló kerül kialakításra mintegy 90 m² területen, modernizálják a közösségi tereket, valamint felújítják a sportlétesítmények öltözőit.

Az új Telki-Páty területen 2 db élőfüves nagypálya, fedett lelátó, atlétikai futópálya, kapus edzőpálya, műfüves kispálya, napelempark, öntözővíz-tározó tó és egy tó körüli futópálya épül meg a csapatok legmagasabb színvonalú kiszolgálása érdekében. A beruházás 1. fejlesztési ütemére a közbeszerzési eljárás kiírásra került, az ajánlatok 2020 első félévében érkeznek be.

STADIONBIZTONSÁG

A Szövetség sportágfejlesztési stratégiájával összhangban, kormányzati támogatással, a sportlétesítmények biztonsági infrastruktúrájának színvonalát érdemben javító biztonságtechnikai fejlesztési program indult 2011-ben. A projekt első üteme 2013-ban zárult le, a második üteme 2014. december 31-ig került befejezésre. Olyan integrált megoldás került kialakításra, amely a fizikai védelmi komponensek (beléptető kapuk, vezetési pontok, video megfigyelő rendszer) és szoftveres megoldások (központi jegyértékesítő rendszer, jegyolvasó szoftverek, központi szurkolói kártyarendszer, sportrendészeti nyilvántartás) összehangolt rendszerével nemcsak a biztonsági kockázatokat csökkentette számottevően, de eközben számos új jegyértékesítési csatornát is megnyitott a szurkolók irányába. A Stadionbiztonság Projekt második ütemének lezárása után a fő cél a stadionbiztonsági rendszer finomhangolása, a rendszer üzemeltetésének konszolidációja, valamint az újonnan feljutó klubok csatlakoztatása volt. Mostanra elmondható, hogy a klubokkal történő együttműködéssel kialakult a stadionokban is a megfelelő üzemeltetési gyakorlat, a rendszer zökkenőmentesen üzemel.

A Stadionbiztonság Projekt második ütemének lezárása után a rendszer a fenntartás, üzemeltetés szakaszába lépett. Az üzemeltetési struktúra konszolidációja hosszú távon képes támogatni, segít előkészíteni a Szövetség kivonulását az üzemeltetésből, a feladatok klubokhoz történő allokálásával. A Stadionbiztonság Projekt keretében leszállított és egy központi szerverteremben elhelyezett, valamint a stadionokban üzembe helyezett eszközök üzemeltetési feladatait külső vállalkozó látja el. Mára már megtörtént a rend-

szer adatvédelmi megfelelésre (GDPR) történő felkészítése, valamint a szurkolók minél szélesebb körben történő jegyhez jutásának biztosítása érdekében új jegyértékesítési csatorna integrálása a mai kor igényeinek megfelelő technológiák alkalmazásával.

Elsősorban a szurkolói igények magasabb kielégítése és az adatbiztonság növelése érdekében további folyamatos fejlesztések, finomhangolások elvégzése szükséges, például a jegy- és bérletértékesítő rendszer működésének optimalizálása, kiemelten az online jegyértékesítési rendszer kapacitásának, rendelkezésre állásának vizsgálata és monitorozása a valós vásárlói igényeket legjobban modellező tesztmetódusok használatával.

2019-ben kiemelt projektként befejeződött az Új Nemzeti Stadion (Puskás Aréna) jegyértékesítő rendszerének kiala-

kítása és integrációja, melynek eredményeként egy modern, a követelményeknek mindenben megfelelő jegyértékesítő rendszer került kialakításra az új stadionban. A nyitómérkőzésre történő jegyértékesítés már az új jegyértékesítő rendszer használatával valósult meg.

VERSENYEZTETÉS

Az amatőr egyesületek a múltban gyakran jelentős finanszírozási problémákkal küzdöttek, a Szövetségnek fizetendő versenyztetési költségeik az éves költségvetésük jelentős részét kitették. Annak érdekében, hogy az amatőr csapatok száma növekedni tudjon, illetve azért, hogy az amatőr egyesületeknél is megfelelő forrás maradjon utánpótlás-nevelésre, a 2011/2012-es szezontól kezdve az MLSZ az amatőr egyesületek versenyztetési költségeit 90%-ban átvállalta. A versenyzte-

tési költségekkel kapcsolatosan jóváhagyott támogatás a 2011/2012-es szezonban 2,1 milliárd forint volt, ez a 2018/2019-es programidőszakra már elérte a 4,3 milliárd forintot, amely 2019/2020-ban is ezen a szinten maradt.

A versenyztetési költség emelkedésének legjelentősebb eleme a növekvő mérkőzésszámból adódó nagyobb játékvezetői költség, de itt jelenik meg az amatőr csapatok nevezési díjaival, átigazolási díjaival és a versenyztetések kiadásával kapcsolatos MLSZ-támogatás is. A 2018/2019 óta tapasztalt növekedés oka is elsősorban az, hogy a megyei játékvezetésben mutatkozó erős fluktuáció és létszámcsökkenés problémájának megoldására az MLSZ megemelte a játékvezetők, asszisztensek és ellenőrök díjazását.

VERSENYEZTETÉSI KÖLTSÉGEKRE IGÉNYBEVETT TAO-TÁMOGATÁS (MRD FT)

GRASSROOTS

A grassroots a futball minden olyan formája, amely nem a hivatásos labdarúgáshoz vagy az elitképzéshez kapcsolódik. A tömegek labdarúgása, amelynek részét képezi a gyermekek, amatőrök, öregfiúk és fogyatékosok labdarúgása is, a résztvevők legfontosabb közös motivációja a játék szeretete.

A grassroots filozófiája szerint a futball nem az elit sportja, hanem bárki számára hozzáférhető, hasznos szabadidős tevékenység, amely olyan, a társadalom egésze számára fontos, értékeket közvetít, mint a csapatmunka, az egészséges életmód és a sikerélmény. Fontos törekvés, hogy a labdarúgás Európában kortól, nemtől, vallástól és bőrszíntől függetlenül a jövőben is a széles tömegek kedvenc sportja maradjon.

A társadalmi bázis szélesítése a labdarúgó-szövetségek kiemelt stratégiai célkitűzése. Ezt elősegítendő dolgozta ki az UEFA a grassroots-labdarúgás fejlesztési irányelveit megközelítőleg 20 évvel ezelőtt az UEFA Grassroots Charta formájában, amelyhez mára minden európai labdarúgó-szövetség kapcsolódott.

Az UEFA Grassroots Charta öt pilléren nyugszik. Ezek megmutatják az adott ország amatőr labdarúgásának növekedését, a játékosok megtartásának képességét, a grassroots-képzés színvonalát, a fair play szellemiségét és a szociális érzékenységet, valamint egyéb feltételeket (infrastruktúra, IT-rendszer, regisztrációs felületek), amelyek a felsorolt pilléreket megerősítik, kiszolgálják. Az UEFA grassroots-adatbázisa az ún. GRASS Survey-en keresztül évente frissül, ennek vizsgálata az UEFA audit folyamat részét képezi.

Az MLSZ 2010-ben csatlakozott az UEFA Grassroots Charta-hoz, amellyel egyben megszerezte a minősítésben alapszintnek számító bronz fokozatot (akkor első csillagot). Az ezüst minősítést, amely az UEFA szociális és fogyatékkal élők programjának biztosításáért járt, Magyarország 2015-ben kapta meg. A gyermekotthonokban élőket segítő projekttel az MLSZ az UEFA legjobb Grassroots projekt díját is elnyerte. A 2018-ban elvégzett UEFA auditon Magyarország sikeresen védte meg ezüst minősítését, a következő felülvizsgálat 2020-ban esedékes.

A Grassroot Charta szellemiségének megfelelően az MLSZ kiemelt figyelmet fordít a fair play, a fogyatékkal élők sportja, valamint az önkéntesség támogatására. A fair play programok jó példája a Fair Play Road Show, ami egy 2011 óta havi rendszerességgel megrendezésre kerülő torna. A meghívott csapatok között sportolók, politikusok, egyenruhások, romák, hajléktalanok, tanárok és önkéntesek is szerepelnek. A mérkőzések bíró nélkül zajlanak, a tornák helyszínein a „FAIR PLAY” és „RESPECT” molinó kiemelt helyet kap. A fogyatékkal élők közül négy célcsoportot támogat a Grassroots program: hallássérültek, látássérültek, értelmi fogyatékosok, tanulásban akadályozottak. A program célja, hogy a célcsoportokba tartozó embertársak minél nagyobb létszámban tudjanak bekapcsolódni a labdarúgásba.

Az MLSZ Grassroots program részei:

- OTP Bank Bozsik-Program egyesületi és intézményi labdarúgás,
- Fair Play Cup középiskolás futball,
- Szociális programok,
- Egyetemi labdarúgás,
- Veterán futball „60 éven felüliek labdarúgása”
- Nyári szünidei táborok,
- Önkéntes szervező képzések,
- Grassroots Study Group Scheme.

Az UEFA Grassroots Charta elvárásának megfelelően kialakításra került egy 16 órás önkéntes tanfolyam is, MLSZ Grassroots Szervező képzés néven, amelynek eredményeként mára több ezer fő végzett önkéntes dolgozik. A képzéseken eleinte elsősorban fiatalok vettek részt, később az egyesületeknél is egyre népszerűbb lett, az utóbbi években pedig kötelezővé vált a Bozsik Intézményi program szervezői és csoportvezetői számára, így a tanfolyamot sok óvodó és pedagógus is elvégezte. Az önkéntesek elsősorban a labdarúgás hátszágát, a grassroots-programokat (óvodai, általános iskolai, középiskolai, egyetemi, szociális programok) erősítik.

GRASSROOTS CÉLOK ÉS ALAPELVEK:

I.
A labdarúgás
mindenké

II.
Mindenki, aki focizni akar, tehesse azt a saját igényei, képességei és ambíciói szerint.

III.
Diszkriminációtól mentesen, tekintet nélkül fajra, vallásra, nemre és társadalmi helyzetre

GRASSROOTS MINŐSÍTÉSEK EURÓPÁBAN 2019

- Arany szint ■
- Ezüst szint ■
- Bronz szint ■

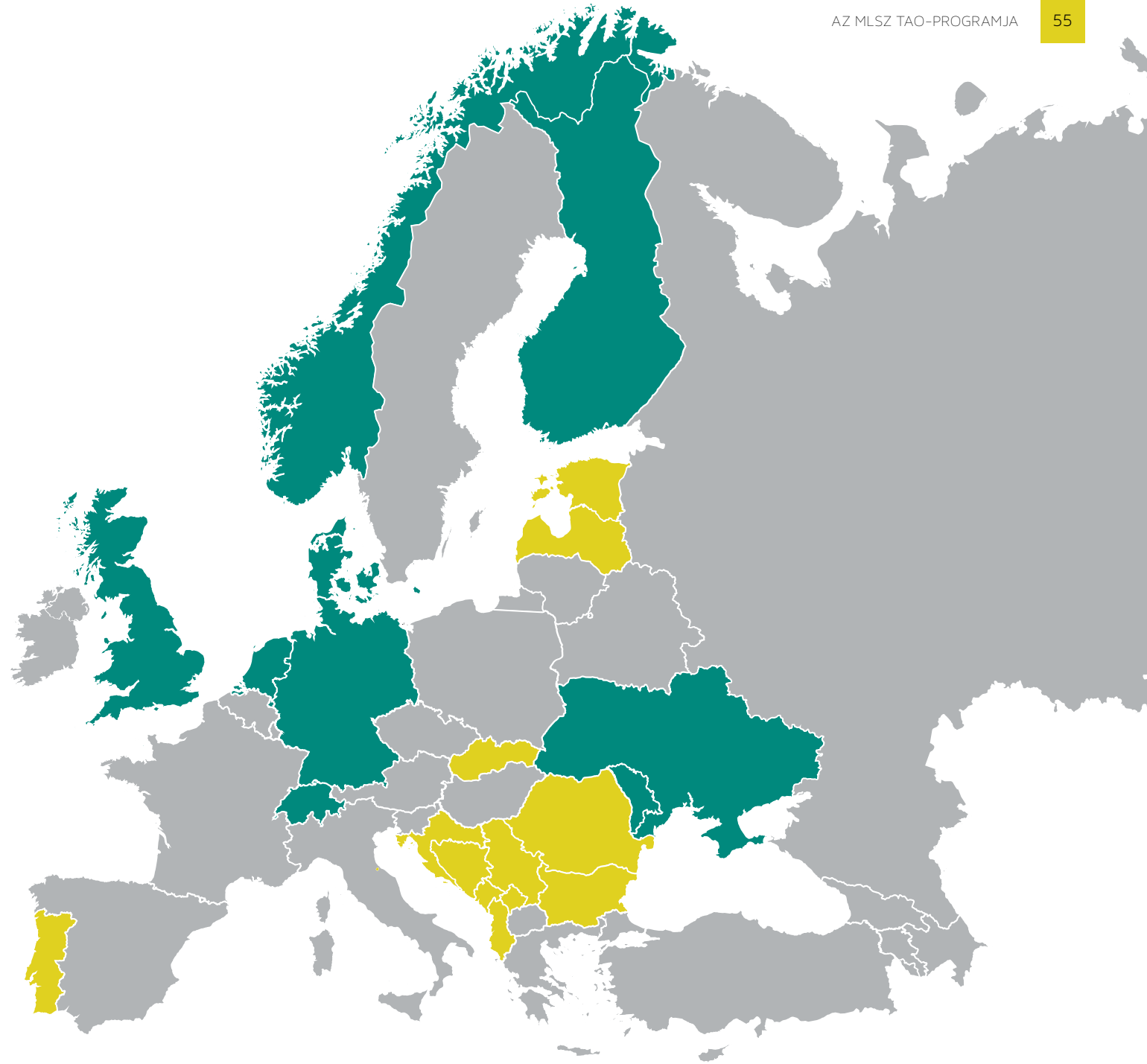

GRASSROOTS SZINTEK

KIEMELT SZINT
(korábbi 6. és 7. csillag),
Nagyon fejlett, mintaértékű
programok

HALADÓ SZINT
(korábbi 2., 3., 4.,
és 5. csillag).

ALAP SZINT
(korábbi 1. csillag),
Alapozó programok

MLSZ EDZŐI TANFOLYAMOK

UEFA rendszerben	MLSZ Elnökségi határozat alapján	Double Pass bevonásával
UEFA Elit Youth A (edző)	MLSZ Erőnléti (edző)	Sportigazgatói képzés
UEFA Futsal B (edző)	MLSZ fitnessz (edző)	Akadémiai igazgató képzés
UEFA Goalkeeper A (edző)	MLSZ amatőr C (edző)	
UEFA steward (biztonsági)	MLSZ csapatorvos	
	MLSZ masszőr	
A labdarúgóéletpálya-modell keretében MLSZ Grassroots C, MLSZ Grassroots profi, UEFA A+B profi tanfolyamok indítása	MLSZ grassroots szervező MLSZ amatőr sportszervező MLSZ strandlabdarúgó (edző)	
UEFA Goalkeeper B (edző)		
MLSZ Goalkeeper C (edző)		
UEFA Elit Youth B (edző)		
MLSZ Futsal (edző)		

SZAKEMBERKÉPZÉS

A korszerű szakmai tudással rendelkező, játékosokat motiválni tudó és emberileg is példát mutatni képes szakemberek biztosítása a magyar futball fejlődésének egyik legfontosabb feltétele. Az edzők szakmai teljesítménye a felnőttcsapatok eredményessége mellett az utánpótlásképzés minőségére, sőt a szabadidősport tömegvonzó képességére is hatással van. Cél, hogy a korszerű ismeretanyag minél hatékonyabban épüljön be az edzők mindennapi munkavégzésébe, valamint közel ekvivalenciát mutasson a fejlett európai oktatási módszertannal és képzési struktúrával.

Az elmúlt években az MLSZ folyamatosan bővítette az edzőképző tanfolyamokat. A hagyományos képzések – UEFA PRO, A, B, MLSZ C, sportmenedzser – megtartása, illetve képzési programjainak megújítása mellett új tanfolyamok képzési programjainak kidolgozása és bevezetése történt meg, amely meghaladja az UEFA által előírt képzési rendszerben foglaltakat. 2010 óta az új képzések bevezetésével a kiállított diplomák száma több, mint háromszorosára nőtt. A hagyományos képzéseken túl szintén elindult a licenszkártya meghosszabbítását szolgáló továbbképzési rendszer.

Az MLSZ a profi játékosok számára edzői életpályamodellt hozott létre, valamint kapcsolatot épített a Testnevelési Egyetem mellett több egyetemmel (Debreceni Egyetemmel, Egeri Eszterházy Károly Egyetemmel, Szegedi Egyetem), amely révén testnevelői tanári továbbképzést indított. Rendszeresen konzultál a Szövetség továbbá a Szlovén Edzőképző Központtal, a Jira-panel révén pedig

folyamatosan képes beintegrálni a legújabb szakmai iránymutatásokat az edzőképzés anyagába.

Az MLSZ az elmúlt években átlagosan közel 30 tanfolyamot szervezett, többek között olasz, német, spanyol, holland, belga előadók bevonásával. Kiemelkedik ezek közül a PRO licenc, amely a visszajelzések alapján kifejezetten magas tetszési indexet ért el, ennek több hallgatója is (Lőw Zsolt, Szabics Imre) nagyon komoly nyugati csapatok kispadjáig jutott. A tanfolyamokra több esetben is 6-7-szeres túljelentkezéssel regisztráltak.

További eredmény, hogy az UEFA elvárásainak megfelelően elkészült az Edzőképzési Központ honlapja, az oktatást pedig jelentős részben sikerült a mai kor elvárásainak megfelelően elektronikus alapokra helyezni (e-learning felvételi és vizsga, elektronikus regisztráció). Emellett olyan új szakmai könyv jelent meg, mely QR-kódjai révén az oktatásban, a képzésben és a labdarúgópályán is olyan segítséget nyújt az edzőinknek, ami még nemzetközi szinten is ritkaságnak számít.

A következő évekre kitűzött fő feladat a képzés eredményességének további folyamatos javítása. Egybehangzó vélemények szerint a minőségi labdarúgók fejlesztésének kulcsa, hogy a 6-13 éves gyermekek (Bozsik-program által lefedett korosztályok) megfelelő képzésben részesüljenek, az őket edző szakemberállomány megerősítésére az MLSZ új elitutánpótlás-kurzus kialakítását tervezi. A labdarúgók technikai lemaradásának orvosolására az edzők számára a korábbiaknál több, neves kluboknál töltött külföldi tanulmányút megszervezése is a tervek között szerepel.

SPORTEGÉSZSÉGÜGY

A modern labdarúgásban nemzetközi szintű siker elképzelhetetlen multidiszciplináris, tudományosan alátámasztott sportegészségügyi és teljesítményfejlesztési háttér nélkül. Nemcsak az eredményesség, de a rendkívüli terhelés miatt is a sportolók egészségének megőrzése kiemelt érdek. A regeneráció, az elszennvedett sérülések utáni korszerű kezelések és rehabilitáció, valamint számos egyéb önálló tudományág együttes erőfeszítései szükségesek a sikerhez.

Az MLSZ Orvosi Bizottsága (OB) továbbra is figyelemmel kíséri az új tudományos eredményeket, a nemzetközi sikeres mintákat, és ezeknek megfelelően alakítja tevékenységét, és fogalmazza meg ajánlásait a Szövetség felé. A fejlesztések anyagi hátterét a TAO-forrás biztosítja.

Az MLSZ Orvosi Bizottsága legfontosabb programjai a következők voltak:

Elindulása óta folyamatosan zajlik az UEFA ajánlásait is figyelembe vevő, de összességében mégis saját fejlesztésű csapatorvosi és masszőri licenc képzés, illetve már azok megújító tanfolyamai. Az orvosi programokat a Semmelweis Egyetem is akkreditálta, és magas kreditpontszámmal ismerte el. A masszőri licenc képzés 2017. évi beindítása óta összesen 158 fő végezte el a tanfolyamot. Hosszas előkészítés, széles körű konzultáció után elkészült, és az Elnökség által elfogadásra került az MLSZ Egészségügyi Szabályzata, mellyel jogszabályi kötelezettségének is eleget tett a Szövetség.

Módszertani kézikönyv kidolgozása

Olyan irányelveket és konkrét eljárásokat tartalmazó útmutató készült, ami segítséget nyújt a kluboknál dolgozó egészségügyi és sportszakemberstábnak az élettani, egészségügyi vizsgálatok megszervezéséhez. Ezek mind az utánpótlás kiválasztásánál, majd az utánpótlásképzésben részt vevőknél, de az élsportoló labdarúgók tekintetében is támogatják az egészség megőrzését, a sérülések megelőzését, a teljesítmény optimalizálását, és mindezek megfelelő indikátorok mentén történő nyomon követését. A Módszertani kézikönyv szerzőinek szakmai stábjában az összes releváns szakterület képviseltetve volt: sportorvoslás, sportkardiológia, ortopédia, antropometria, teljesítményelemzés.

Egészségügyi vízum bevezetése

Lényeges eleme volt a klubok és a válogatott keretek közötti érdemi konzultációnak, az egészségügyivízum-eljárás kimunkálása és gyakorlatba történő bevezetése. Erről ma már azt mondhatjuk, hogy rendszerjelleggel működő eleme a válogatott keretek és klubok – a sportoló szempontjait, egészségi állapotát is közvetítő – közös érdekeken alapuló együttműködésének. A rendszer hiteles információkkal látja el az MLSZ válogatott keretek mellett dolgozó szakembereit a játékosok aktuális egészségi, erőnléti állapotáról, ugyanakkor ez az információcsere két irányban működik, tehát a keretek vezető szakemberei hasonlóképpen jeleznek vissza a válogatott labdarúgók kereteknél töltött időszakának eseményeiről.

Sérülésregiszter kidolgozása

A sérülések kialakulásának körülményei, azok mibenléte, a felépülés folyamata mind olyan tényező, mely tulajdonképpen a sérülés megelőzésére, a játékos egészségének védelmére és mielőbbi rehabilitációjára vonatkozó lényeges információkat rejt. Ezeknek az adatoknak rögzítése, elemzése ma már nélkülözhetetlen ahhoz, hogy a magyar labdarúgás felvegye a versenyt a sikeres labdarúgó nemzetekkel. A rendszer kialakítása során figyelembe vették a nemzetközi gyakorlatok és megoldások elemzését, az erre vonatkozó tudományos szakirodalmi eredményeket. A program kész informatikai szoftverként létezik.

A sportolók körében előforduló hirtelen szívhalál drámai eseményei a személyes tragédia mellett az egész közvéleményt és a sportolók „nagy családját” is megrázó történések. Ennek jelentőségét felismerve került sor kardiológiai pilot projekt kidolgozására, mely a lehetséges kockázati tényezők és előjelek alapján lenne képes csökkenteni az ilyen tragédiák számát. Ugyanakkor a bekövetkező váratlan események megfelelő menedzselési feltételeként az MLSZ 784 db defibrillátort szerzett be és juttatott el a kluboknak, és megszervezte, finanszírozta az eszközök megfelelő használatához nélkülözhetetlen újraélesztés oktatását.

2018. év elején az Orvosi Bizottság kezdeményezésére megalakult a Labdarúgás-egészségügyi és Teljesítménydiagnosztikai Osztály, az MLSZ-be integrálódott önálló

szervezeti egységként. Az Osztály a kiemelt, utánpótláskorú labdarúgó játékosok (válogatott keretek) rendszeres egészségügyi szűrővizsgálatainak megszervezését és lebonyolítását jelölte meg elsődleges feladatának. A szakmai munka a korábban kimunkált Módszertani kézikönyv irányelveire alapoz, a vizsgálatok célja első-sorban az elvárható sportolói biztonság szavatolása, de a preventív szemléletű sportegészségügyi gondozás és az arra alapuló legális teljesítményfokozás biztosítása is fontos feladata.

Az egészségügyi szűrővizsgálatok az előkészítő munkákat követően 2018 augusztusától folyamatosan zajlanak. A teljes kapacitás kihasználása még várat magára, a vizsgálatok számát az utánpótlás-korosztályok kiterjesztésével (ffi U15-19) és a női válogatottakkal tudta az osztály a második vizsgálati évre érdemben növelni.

Az Országos Sportegészségügyi Intézettel kötött együttműködési szerződés értelmében 2018 II. félévétől az LTO részeként hivatalos sportorvosi rendelés működik, ahol adott a lehetőség a 35 év alatti labdarúgók előjegyzéses alapon történő, térítésmentes versenyengedélyeztetésére.

A NŐI LABDARÚGÁS TÁMOGATÁSA

A női labdarúgás világszerte látványos fejlődésen ment keresztül az elmúlt két évtizedben. A női futball tömegbázisa világszerte rohamosan növekszik, miközben a szakág egyre markánsabban van jelen a médiában is. Felismerve, hogy a női futball jobbá és népszerűbbé

tétele a kedvező sportszakmai hatások mellett társadalmi és gazdasági célokat is szolgál, az MLSZ 2012-ben döntött a szakág intenzív fejlesztéséről. A 2013 tavaszán elfogadott, hatéves fejlesztési program (a „77 pont”) két fontos, rövid távú célt fogalmazott meg: a tömegesítést és a népszerűsítést.

A tömegesítés, elsősorban az utánpótláskorú játékosok számának növelése érdekében az MLSZ a két profi bajnoki osztályban (OTP Bank Liga és Merkantil Bank Liga) kötelezővé tette, az NB III-ban pedig pénzügyi támogatással honorálja a korosztályos női csapatok versenyeztetését. A férfi NB I-es, NB II-es és NB III-as sportszervezetek által működtetett leány labdarúgó-csapatok finanszírozását elsődlegesen a TAO-program biztosította. Szintén a társaságiadó-kedvezményekre épülő finanszírozás biztosította az OTP Bank Bozsik-program két nagy ága, az egyesületi és az intézményi program intenzív fejlesztését. Különösen utóbbi esetében ugrásszerű a fejlődés: az MLSZ jelenleg már több mint 30 000, intézményi (iskolai vagy óvodai) keretek között futballozó, kislányt tart nyilván.

A fejlesztési program második szakasza az utánpótlás-képzés színvonalának emelését célozta. A szakág 2016-ban pályázatot írt ki Kiemelt Képzési Központok számára. A kiválasztott húsz sportszervezetnek a megemelt finanszírozásért „cserébe” magasabb szintű, standardizált, ellenőrzött munkát kell végeznie. A 2019-2020-as bajnoki évtől kezdődően a szövetség a Kiemelt Képzési Központokat két csoportba sorolta: a korosztályos válo-

gatottak keretének döntő többségét adó hat sportszervezet „Elit Központ” minősítést és magasabb finanszírozást kapott, a további tizennégy sportszervezet Fejlesztési Központként a helyi női futball megerősödését, a fehér foltok felszámolását segíti.

Az elvégzett fejlesztések is jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a 77 pontos fejlesztési program megkezdése óta kifejezetten sikeresen szerepelnek korosztályos válogatottjaink az Európa-bajnokság selejtezőiben. U17-es válogatottunk 2019-ben már sorozatban hetedszer kvalifikálta magát az elitkörre, és a most folyó kiírásban újra elitkörös U19-es korosztály eredményessége sem sokkal marad el ettől.

A következő – a 2020-2025-ös – időszak megkezdésével, az előttünk álló év kiemelt feladata lesz a 2019-ben roppant sikeres UEFA-MLSZ leány U14-es fejlesztési projekt folytatása, a Kiemelt Képzési Központok tevékenységének szélesítése, ezen belül is elsősorban az Elit Központok erősítése, a leány Bozsik-program feltételrendszerének biztosítása, valamint a női szakemberképzés intenzitásának növelése.

7. FEJEZET

KÖZVETLEN ÁLLAMI FINANSZÍROZÁSÚ PROGRAMOK

Az MLSZ tízéves stratégiájának 2011-es elkészítésekor felmérte a hazai labdarúgó-létesítmények állapotát, amelynek eredményeképpen láthatóvá vált a hazai sportinfrastruktúra rendkívül rossz minősége. Erre válaszul, ennek a leromlott és hiányos infrastruktúrának a modernizálása került meghatározásra.

A TAO-rendszer bevezetése után számos projekt indult, ugyanakkor az első évek tapasztalata megmutatta, hogy nagyobb fejlesztések a TAO-program keretei között csak a vártnál kisebb mértékben tudnak megvalósulni,

amelynek legfőbb oka, hogy a fejlesztésekhez szükséges, 30%-os önrészt a sportszervezetek nem vagy csak nehezen képesek előteremteni. Az is láthatóvá vált, hogy az adótámogatások sikeres összegyűjtésének lehetőségét jelentős mértékben befolyásolja, hogy a klub az ország mely földrajzi régiójában helyezkedik el, illetve milyen gazdasági kapcsolatokkal rendelkezik.

A gyorsabb ütemű, hatékonyabb és minden régiót érintő felzárkózáshoz tehát más megoldásra is szükség volt. Erre válaszul dolgozta ki az MLSZ a Magyar Kormány

együttműködésben és a TAO-programmal összehangolva azt a központi létesítményfejlesztési koncepciót, amelynek együttműködési megállapodását 2013 szeptemberében írták alá, és amely az Országos Sportlétesítmény Tervbe is beépült. A létesítményfejlesztési program két célterületre, a stadionok és a kiemelt utánpótlás-nevelő központok fejlesztésére fókuszál.

STADIONFEJLESZTÉSEK

A stadionfejlesztési program eredményeként a professzionális labdarúgás élvonalát adó NB I-es csapatok számára a stadionépítések és stadionkorszerűsítések már vagy megtörténtek, vagy 2020-ig befejeződnek (jelenleg már csak a Budapest Honvéd és Paksi FC beruházásai tartanak kivitelezési szakaszban). Az NB II-es csapatok stadionfejlesztésére a második hullámban kerül sor, jelenleg a másodosztály csapatainak körülbelül fele rendelkezik már felújított stadionnal vagy folyamatban lévő fejlesztési tervvel.

A kivitelezésre kerülő beruházások egyik fő célja a nézői kényelem növelése, kiszolgálásuk javítása, így teremtve családbarát környezetet, mellyel az MLSZ elő kívánja segíteni, hogy emelkedjen a mérkőzésekre kilátogatók száma és a helyszíni költés. Ugyancsak nagy hangsúlyt kapnak a magasabb nézői élményt biztosító technológiai megoldások, a télen is használható, drénezett, fűthető, minőségi játéktér, valamint a médiaszemélyek kiszolgálásának javítása.

A klubok gazdálkodását segíti, hogy a fejlesztések egyszerre növelik a klubok bevételi lehetőségeit (jegybevétel, jelentős VIP- és üzletipáholy-kapacitás, interaktív reklámhordozók, merchandising) és csökkentik a stadionok működési költségeit (pl. napelemek, takarékos öntözőrendszer). A fejlesztési tervek kidolgozása során kiemelt szempont volt a fenntarthatóság és az egyes klubok meccseinek várható nézőszáma következtében indokolt kapacitás.

ÖNÁLLÓ KORMÁNYRENDELET ALAPJÁN MEGÉPÜLŐ STADIONOK

Elkészült ■ Kivitelezés alatt ■ Előkészítés alatt ■

ÖNÁLLÓ KORMÁNYRENDELET ALAPJÁN MEGÉPÜLŐ STADIONOK

Önálló kormányhatározat alapján 10 klub stadionja épült vagy épül jelenleg is. Ezek közül a Groupama Aréna és a Debreceni Nagyerdei Stadion 2014-ben, az Új Hidegkúti Nándor Stadion 2016-ban, a szombathelyi Rohonci úti stadion 2017-ben, a székesfehérvári MOL Aréna Sóstó, illetve a Diósgyőri Stadion 2018-ban, a Szegedi Ifjúsági Centrum pedig 2019-ben került átadásra. A Bozsik Stadion rekonstrukciója jelenleg zajlik, ez a létesítmény várhatóan 2020-ban fog elkészülni. A Nyíregyházi Stadion és a dorogi Buzánszky Jenő Stadion rekonstrukciója az előkészítés szakaszában van. Az ugyancsak önálló kormányrendelet alapján épülő Puskás Ferenc Stadion rekonstrukciója szintén befejeződött, a Stadiont a Magyarország – Uruguay barátságos mérkőzés megrendezésével 2019. november 15.-én adták át.

ÖNÁLLÓ KORMÁNYRENDELET ALAPJÁN MEGÉPÜLŐ STADIONOK ADATAI

Helyszín	Befejezés ideje	Költség (Mrd Ft)	Besorolás	Befogadó-képesség	Üzleti páholyok száma	VIP-ülőhelyek száma	Egyéb
Groupama Aréna	2014	19,5	UEFA IV. kategória	23 700	34	3 000	Kézpénz nélküli fizetési rendszer, konferenciaterem, sportpub, Fradi shop, Fradi múzeum, kávézó, nyílt wifihálózat, StadiumVision, 200 LCD képernyő élőképpel, büfé-menü ajánlattal és reklámfelülettel, kiadó irodaterület. Az UEFA 2017-es döntése értelmében itt rendezik 2019-ben az első olyan női Bajnokok Ligája döntőjét, melynek helyszíne a férfi mérkőzéstől függetlenül került meghatározásra, a női finálé igényei alapján.
Debreceni Nagyerdei Stadion	2014	13,5	UEFA IV. kategória	20 340	23	990	Kézpénz nélküli fizetési rendszer, szórakozóhelyek, jégpálya, söröző, étterem, fitneszterem, Loki bolt, élettani labor, járóbeteg szakrendelés, konferenciaközpont, DVSC irodák
Új Hidegkúti Nándor Stadion	2016	6,3	UEFA III. kategória	5 014	38	250	502 business ülőhely, lelátók 2 hosszanti oldalon, 190 db parkoló
Szombathelyi Stadion és Sportcsarnok	2017	15,0	UEFA IV. kategória	8 656	11	516	Atlétikai kör nincs, 156 fős médiahely, külön catering kiszolgálás a VIP-vendégeknek, a stadion mellett elhelyezésre került egy multifunkcionális sportcsarnok, amely két kézilabda-méretű pályát, 58 méteres bemelegítő folyosót, ökölvívó és súlyemelő termet tartalmaz
Diósgyőri Stadion	2018	10,8	UEFA IV. kategória	14 800	20	256	A 4 oldalal lelátó arénaszerűen fogja körül a pályát, fedett lelátók, atlétikai kör nincs, 120 fős médiahely, 482 db parkoló, külön catering kiszolgálás a VIP-vendégeknek
MOL Aréna Sóstó	2018	14,7	UEFA IV. kategória	14 201	13	295	686 business ülőhely és 40 klub boks, külön catering kiszolgálás a VIP-vendégeknek, 500 fős rendezvényter, látogatóközpont, irodák, múzeum, fanshop
Szegedi Ifjúsági Centrum Stadion Épülete	2019	5,6	UEFA IV. kategória	8 040	10	1 011	16 akadálymentes ülőhely, 25 közvetítőállomás és 100 sajtóhely. A stadion mellett 3db edzőpálya és egy kültéri grundfoci pálya, 100m-es kültéri futópálya, egy fedett sportolásra alkalmas rendezvényközpont, 3db kültéri teniszpálya, meglévő szállásépület felújítása.
Bozsik Stadion	2020	11,8	UEFA IV. kategória	8 200	14	408	Kiemelt catering (konyha és bár) kiszolgálás a VIP-vendégek részére, 114 fős médiahely, 438 db parkoló, a lelátók 4 oldalon arénaszerűen fogják körül a pályát, teljesen fedettek, atlétikai kör nincs
Nyíregyházi Stadion	Tervezés alatt		UEFA II. kategória	8 000	8	100	minimum 100 fős VIP-lounge, 8 skybox, 20 fős médialelátó, pályavilágítás 1600 lux
Dorog Buzánszky Jenő Stadion	tervezés alatt		-	2 000	-	100	minimum 100 fős VIP-lounge, MLSZ "C" alkategóriájú stadion

2019-BEN ELKÉSZÜLT STADIONOK

SZEGEDI IFJÚSÁGI CENTRUM STADION

BEFEJEZÉS IDEJE: 2019

KÖLTSÉG (MRD FT): 5,6

BESOROLÁS: UEFA IV. KATEGÓRIA

BEFOGADÓKÉPESSÉG: 8 040 FŐ

ÜZLETI PÁHOLYOK SZÁMA: 10 DB

VIP-ÜLŐHELYEK SZÁMA : 1 011

A projekt keretén belül a stadion mellett 3 db edzőpálya, egy fedett, sportolásra alkalmas rendezvényközpont, 3 db kültéri tenispálya, 1 db kültéri grundfoci pálya, 100 m-es futópálya és kültéri meglevő szállásépület felújítása is megtörtént.

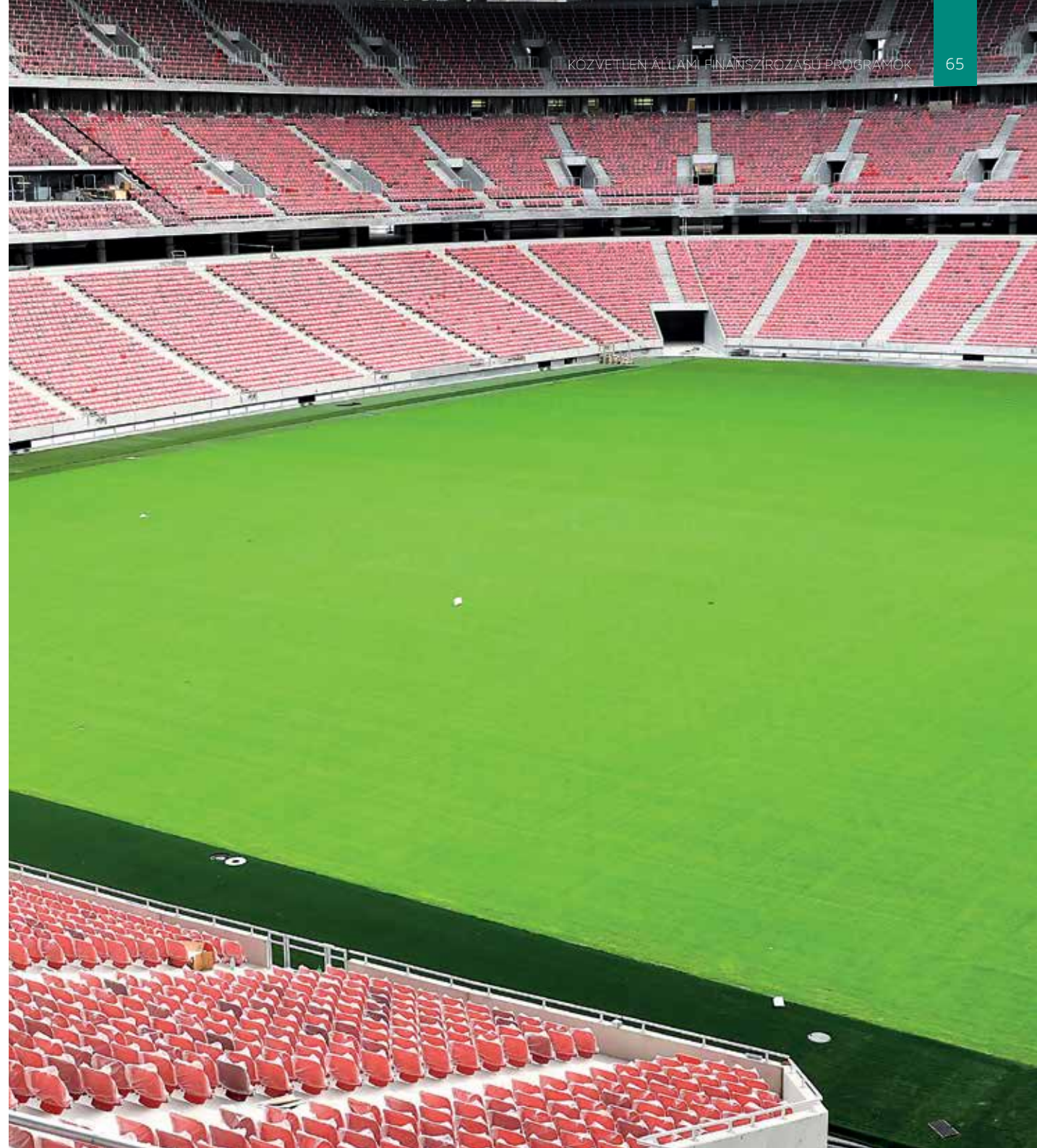

PUSKÁS ARÉNA

A 2019-ben elkészült új Puskás Aréna egy olyan, 67 ezer néző (küzdőteret is igénybevevő rendezvény esetén 78 ezer néző) befogadására alkalmas, minden igényt kielégítő stadion, amelynek legfontosabb feladata, hogy a magyar nemzeti válogatottak otthonául szolgáljon. A stadionban 2900 vendég befogadására alkalmas 80 db skybox, valamint 4 db nagyobb alapterületű „skyclub” áll rendelkezésre. A lelátók elbontása mellett az épület lényeges karakterelemei megmaradtak, illetve újjáépültek. Azzal, hogy közvetlenül a játéktér mellé kerültek a lelátók, az eddig megszokottnál jóval kisebb távolságoknak köszönhetően a régihez képest egészen más hangulatú, egyszerre monumentális és közvetlen stadion jött létre.

A stadion a legmagasabb, UEFA V. kategória minősítésű, így rangos európai tornák helyszínéül is szolgál majd; itt rendezik például a 2021-es labdarúgó-Európa-bajnokság egyes csoportmérkőzéseit, illetve nyolcaddöntőjét is.

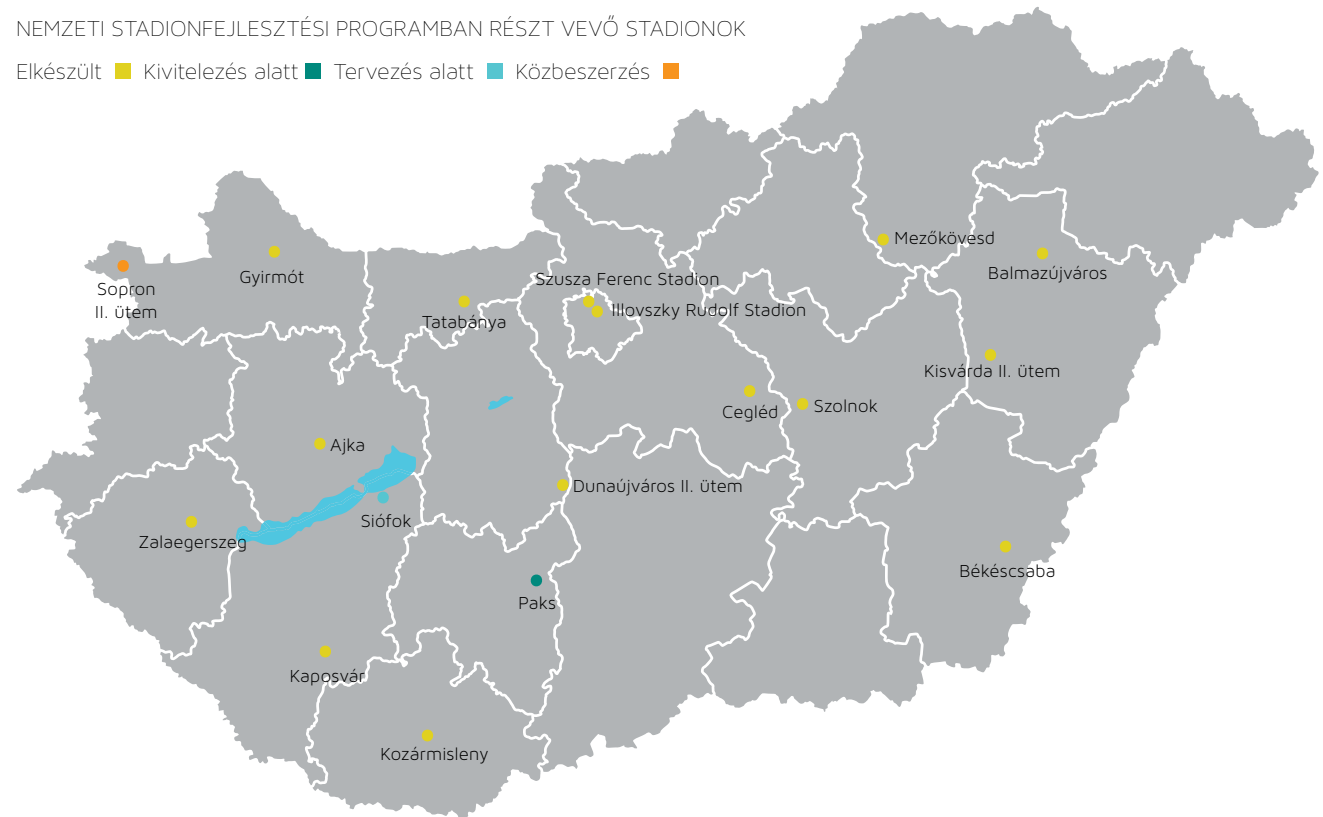

NEMZETI STADIONFEJLESZTÉSI PROGRAM

A Nemzeti Stadionfejlesztési Program összesen 17 klub stadionjának rekonstrukcióját és modernizációját célozza. Ezek közül 14 stadion már elkészült, tavaly óta befejeződtek a munkálatok az Illovszky Rudolf Stadionban (Vasas SC), Dunaújvárosban, valamint Békéscsabán, miközben Sopronban kiírták a II. ütemhez szükséges közbeszerzést. A paksi stadionban jelenleg is zajlanak a munkálatok, míg a siófoki stadion felújítása még az előkészítési szakaszában van.

NEMZETI STADIONFEJLESZTÉSI PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ STADIONOK

Elkészült ■ Kivitelezés alatt ■ Tervezés alatt ■ Közbeszerzés ■

NEMZETI STADIONFEJLESZTÉSI PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ STADIONOK ADATAI

Helyszín	Befejezés ideje	Költség (Mrd Ft)	Besorolás	Befogadó-képesség	Világítás	Egyéb
Ajka	2015	0,4	D	3 000	Kandeláber 660 LUX	Teljes hosszában fedett lelátók, eredményjelző és LED-fal beszerzése, új öltöző, új vendégszektor
Balmazújváros	2016	0,4	C	2 400	Lelátófedésen 900 LUX	Déli lelátó bővítése, két új lelátó építése, VIP-épületrész építése
Békéscsaba	2019	1,4	B	5 100	Kandeláber és lelátófedésen 1200 LUX	Fűthető és automata öntözőrendszerrel ellátott pályatest és világítás építése, ÉNY-i lelátó bontása, új 2400 fős lelátó építése kiszolgáló épületekkel, megmaradó lelátó szerkezeti megerősítése, lefedése, pályatest csere kivitelezés
Szusza Ferenc Stadion	2017	0,8	A	12 000	Kandeláber és lelátófedésen 1400 LUX	Megyeri úti fejépület befejezése, vendégszektor – hazai B közép szektor cseréje, új szurkolói kiszolgáló létesítmények kialakítása, kerítések, belépési pontok kialakítása, VIP-épület átalakítása
Illovszky Rudolf Stadion	2019	8,1	A	5 000	Kandeláber 1400 LUX	Teljesen új, 4 oldalról zárt, fedett lelátókkal rendelkező stadion építése
Cegléd	2018	0,4	C	1 200	NSP keretből nem készül	Új sportszakmai funkciókat kiszolgáló klubépület megépítése, fedett lelátóépület kialakítása
Dunaújváros	2019	0,5	B	4 500	Kandeláber 1400 LUX	I. ütem: Új, fűthető pályatest kialakítása, eredményjelző beszerzése II. ütem: Fejépület felújítása, VIP-parkolók kialakítása, székek cseréje, befejezik a főépületet
Kaposvár	2017	0,6	B	6 100	Kandeláber és lelátófedésen 1200 LUX	VIP-épület bővítése, átalakítása és felújítása, lelátók lefedése, új vizesblokkok építése, biogáz-vezeték építése a cukorgyár és a stadion között
Kisvárdá	2018	2,1	C	2 600	Kandeláber 1400 LUX	I. ütem: Klubépület építése öltözőkkel, orvosi szobával, sportszakmai helyiségekkel, 64 férőhelyes parkoló, II. ütem: fedett lelátók, élőfüves pálya drénrendszerrel és öntözőrendszerrel, pályafűtéssel
Kozármisleny	2017	0,4	E	800	Nincs világítás	Új pályatest építése drén és automata locsolórendszerrel, új 600 ülőhelyes, fedett lelátó és sportszakmai kiszolgálást biztosító klubépület megépítése
Mezőkövesd	2016	0,8	C	4 500	Kandeláber 1400 LUX	Új lelátók, új klubépület, VIP-páhollyal és sajtószobával rendelkezik, az épület alsó részén öltözők és a bemelegítőfolyosó
Paks	2019	2,1	B	4 500	Kandeláber 1200 LUX	Új centerpálya, "A" oldalon 2000 fős új lelátó megépítése a klubházhoz kapcsoltan sportszakmai kiszolgáló helyiségekkel, "B" oldalon 1400 fős lelátó közmű és út infrastruktúrával sportszakmai kiszolgáló helyiségekkel, 400 ill. 700 fős "C" és "D" oldali vendég lelátók építése
Siófok	2020	1,1	C	3 700	Kandeláber 900 LUX	Klubház átépítése, új fedett lelátó építése sajtó- és VIP-helyekkel, szurkolói helyiségek, tv-közvetítésekhez kameraállások, kommentátor helyiség, hangosítás helyiség és tv-stúdió kialakítása, lelátók lefedése
Sopron	Előkészítés alatt	0,7	D	4 000	Kandeláber 1200 LUX	I. ütem: Nyugati lelátó lefedése, új, élőfüves pályatest kialakítása, csapadékvíz-elvezetővel és automata locsolórendszerrel, II. ütem: lelátók szigetelése, pályavilágítás korrekció, pályakarbantartó gép és új eredményjelző beszerzése, belső épületrészek felújítása
Szolnok	2016	0,4	C	3 800	Kandeláber 1200 LUX	1250 fős fedett lelátó, illetve 750 fős fedetlen vendégjelátó építése, földenergia-takarékos fűrendszer
Tatabánya	2018	0,4	D	3 500	Kandeláber 1200 LUX	Új pályaszerkezet megépítése, a fejépület és lelátón kívüli helyiségek felújítása és kialakítása, vendégbüfé, vizesblokk megépítése, büfé-VIP helyiség kialakítása
Zalaegerszeg	2017	1,4	A	12 000	Kandeláber 1200 LUX	Pályavilágítás korszerűsítése, klubépülete bővítése, új fedett lelátó építése, parkolók kialakítása, szurkolói kiszolgáló helyiségek kialakítása, pályatest cseréje

BUDAPEST PROGRAM

A labdarúgás számára rendelkezésre álló infrastruktúra megszűnése és lepusztulása az elmúlt évtizedekben az egész ország területén jellemző volt. Különösen érezhető ez Budapesten, ahol az MLSZ felmérése alapján 1950 óta a pályák 48%-át (de 1989 óta is 41%-át) a telkek magas értéke és sokféle hasznosíthatósága miatt már más célra használják (pl. beépítették).

Budapest lakossága a Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján 2019-ben körülbelül 1,7 millió fő, míg az ország népessége körülbelül 9,8 millió fő. Ez azt jelenti, hogy majdnem minden 5. ember Budapesten él. A lakosság saját otthonához közel nagyobb eséllyel ösztönözhető az aktív életmódra, heti több alkalommal történő rendszeres mozgásra. Mindezek miatt a fővárosban fokozottan szükséges a megfelelő minőségű és mennyiségű sportlétesítmény-infrastruktúra biztosítása. Az egész országban a budapesti pályákat is beleszámolva 2439 db futballpálya van. Ennek a budapesti létesítmények csupán az 4,2 százalékát adják. Elképesztő különbség látszik a két szám között, az egész népesség 17,9 százaléka jut az összes futballpálya 4,2 százalékára. A TAO-program eddigi időszakának tapasztalatai azt mutatják, hogy a szükséges infrastruktúra-bővülés Budapesten az átlagosnál kevesebb szabad terület, bonyolultabb tulajdonviszonyok és a magas ingatlanárak miatt kevésbé érezte hatását. Ennek megoldására készítette el a Magyar Labdarúgó Szövetség az ún. Budapest Program fejlesztési koncepcióját.

A Program koncepciója és előzetes műszaki tartalma – mely a budapesti létesítmények felméréséről készített részletes jelentés alapján készült – az MLSZ Elnöksége által 2015-ben elfogadásra került. Az előkészületek és az egyeztetések eredményeképpen a Program műszaki tartalma azóta kibővült az előkészítés alatt lévő III. ütem fejlesztéseivel (új pályák kialakítása, zöldmezős beruházások).

A program célja, hogy legalább 145 db nagyméretű labdarúgópálya és az ehhez szükséges kiszolgáló infrastruktúra álljon a budapesti amatőr és tömegsport szintű labdarúgás rendelkezésére. Az első két ütemben a meglévő rossz vagy nem kielégítő minőségű pályáknak és a nem megfelelő öltözőállománynak a felújítása történik meg. A program első ütemében azon fejlesztési helyszínek szerepeltek, ahol rendezettek voltak a használati és tulajdonviszonyok, ennek eredményeként ezeken a területeken gyors, minőségi fejlesztést lehetett elérni. A második ütemben a létesítmények jogviszonyának rendezése folyamatban van, valamint tervezetten az új, nagyméretű labdarúgópályák mennyiségi növelése szerepel. Fontos kitétel, hogy a program keretén belül az MLSZ semmilyen formában nem vásárol ingatlant. A Programban szereplő fejlesztések eredményeként új, nagyméretű élőfüves vagy műfüves labdarúgópályák épülnek – igény szerint világítással –, illetve meglévő nagyméretű pályák kerülnek felújításra. A fejlesztési helyszíneken új öltözőket is építenek, valamint öltözőket újítanak fel.

Az eredeti támogatási szerződés 2019-ben módosításra került, melynek köszönhetően a program az önkormányzatok tulajdonában lévő ingatlanok esetében 90%-ban állami forrásból, 10%-ban a tulajdonos saját finanszírozásából, állami érdekeltségű ingatlanok esetében (pl.: vagyongezelt területek, Budapesti Szakképzési Centrumok intézményei) pedig 100% állami forrásból valósul meg.

A 2017-es őszi kezdés óta 2019. év végéig Budapest 12 kerületében (II. Ker., III. Ker., IV. Ker., X. Ker., XI. Ker., XIV. Ker., XV. Ker., XVII. Ker., XVIII. Ker., XIX. Ker., XX. Ker., XXI. Ker.) összesen 10 db (81.000 m²) nagyméretű élőfüves labdarúgópálya, 14 db (113.700 m²) nagyméretű műfüves labdarúgópálya, 6 db 4 blokkos öltözőépület (1.700 m²), 3 db 6 blokkos öltözőépület (1.100 m²), 3 db öltözőfelújítás (1.500 m²), valamint 1 db 340 m² alapterületű öltözőbővítés valósult meg és került átadásra a tulajdonos vagy vagyongezelő részére.

2019 áprilisában a Magyar Kormány döntése értelmében a Budapesti Pályafejlesztési Program folytatásához 2020. és 2021. évben ütemezetten további kétszer 4,5 milliárd forint lesz felhasználható, így ennek köszönhetően további labdarúgópályák és hozzá kapcsolódó infrastruktúra lesz kialakítható a fővárosban az amatőr és szabadidősport nagy örömeire.

PASS MODELL

Szakmai segítségnyújtás a kiemelt utánpótlásközpontok részére

Az MLSZ egyik kiemelt célja, hogy Magyarországon a világ vezető futballkultúráival versenyképes utánpótlás-nevelés működjön. Ennek fontos eleme egy olyan, hazánkban is alkalmazható akadémiai rendszer kialakítása, amelyben nemzetközi viszonylatban is színvonalas elitképzés zajlik.

Az MLSZ 2013-ban megbízta a belga Double Pass céget a kiemelt magyar labdarúgó-utánpótláscentrumok szakmai tevékenységének átvilágításával és oktatásával. A Double Pass kiválasztásánál fontos szempont volt, hogy egy olyan akadémiai háttérű, független szervezet kapja a megbízást, amelynek évtizedes tapasztalata van nagy európai labdarúgó-akadémiák átvilágításában, és

amely a szükséges módszertanon és informatikai háttérrel kívül olyan pontrendszerrel is rendelkezik, amely a külföldi mintákkal történő összehasonlításra számszerűsíthető módon is lehetőséget ad.

A DOUBLE PASS FŐBB ÜGYFELEI

EKSTRAKLASA

**VOETBAL
VLAANDEREN**

**Premier
League**

Az audit több száz részterület aggregálásával, 11 fő indikátor és 4 nagy vizsgálendő szempont – vállalatirányítás, –működtetés, futballfejlesztés, erőforrások – mentén, az úgynevezett PASS-modell alapján minősíti az utánpótlás-központok tevékenységét a legjobb nyugat-európai példákhoz viszonyítva, amelyek így világosan megmutatják a magyar elitképzés erősségeit és gyengeségeit.

A Double Pass audit első jelentése 2014-ben készült el. Az audit eredményeit megkapták az utánpótlásközpontok, amelyek így az átvilágításuk kapcsán megfogalmazott javaslatokat a 2014-2015-ös időszak során be tudták építeni működésükbe. A korábbi állapothoz képesti előrehaladást a Double Pass egy 2016-ban lefolytatott második audit során vizsgálta. A három évente esedékes audit harmadik, záró szakasza – melyben már 19 klub vesz részt – 2019 nyarán fejeződött be. Az audit elsődleges célja, hogy a vizsgált szervezetek pontos képet kapjanak a szervezeti erősségekről, gyengeségekről, a tehetségképzési rendszerük hatékonyságáról és testre szabott „útiterv” alapján tudják módosítani, finomhangolni a működést. Az audit másodlagos célja, hogy az MLSZ, mint sportági irányító szerv átfogó képet kapjon a kiemelt utánpótlásképzés általános helyzetéről, és ez alapján döntést hozzon a szükségesnek ítélt beavatkozásokról. Az auditjelentést a Double Pass a Szakmai Bizottság részére is bemutatta, amelyet a Bizottság az utánpótlás-nevelési rendszer átalakításával kapcsolatos munkájában figyelembe fog venni.

A tapasztalatok alapján elmondható, hogy az átvilágított centrumok partnerek a munkában, és jellemzően nyitottak az audit által megfogalmazott javaslatokra. A legfrissebb audit eredményeként a Double Pass három klaszterre bontotta a 19 részt vevő klubot, amelyek közül 15 érte el az akadémiai minősítés küszöbértékét. Az első klaszterbe sorolta a Double Pass a kiemelkedő eredményt elérő klubokat, ezek a csapatok kaptak „kiemelt” akadémiai minősítést.

Kiemelt utánpótlás-nevelő központok fejlesztése

A színvonalas utánpótlás-nevelés biztosítása érdekében a fiatalok elitképzésének és versenyeztetésének otthont adó utánpótlásközpontokat a TAO utánpótlás-nevelési jogcímű támogatás mellett a magyar állam 2011-2018 között közvetlen állami támogatással is segítette.

A kiemelt utánpótlás-nevelő centrumokban a létesítmények műszaki felújítására, bővítésére, bentlakásos intézmények esetében a komfortszint növelésére, a pályavilágítás bővítésére, pályaépítésekre és a meglévő játékterek felújítására vonatkozóan kerültek jóváhagyásra beruházások.

Az MLSZ az akadémiák pénzügyi támogatásának mértékét a tavalyi évtől az ún. produktivitási rendszerhez köti, azaz az alapján határozza meg, hogy hány és milyen szinten futballozó (ténylegesen pályára lépő) tehetség hagyta el az akadémiát.

A DOUBLE PASS AUDIT EREDMÉNYE

I. KLASZTER

Debreceni Labdarúgó Akadémia

Diósgyőri Labdarúgó Akadémia

Fehér Miklós Labdarúgó Akadémia

Magyar Futball Akadémia

Puskás Akadémia

Sándor Károly Labdarúgó Akadémia

II. KLASZTER

Békéscsaba Labdarúgó Akadémia

Bozsik József Labdarúgó Akadémia

MOL Fehérvár FC

Ferencvárosi Torna Club

Illés Akadémia

Kecskeméti Labdarúgó Akadémia

Pécsi Labdarúgó Akadémia

UTE Labdarúgó Akadémia

Vasas Kubala Akadémia

8. FEJEZET

A TAO-PROGRAM JELENTŐSÉGE, EREDMÉNYEK

A TAO-PROGRAM JELENTŐSÉGE

A TAO támogatási program keretében a 2011/2012 és 2019/2020 közötti időszakban a magyar futball a támogatási igazolások alapján összesen 314 milliárd forint támogatásban részesült. Ez átlagosan évi 35 milliárd forintnak felel meg. A támogatás a színvonalas munkához szükséges anyagi erőforrások elérése mellett a sportág európai sztenderdekhez képesti több évtizedes infrastrukturális lemaradását is orvosolni hivatott.

Figyelembe véve, hogy a TAO-program indulása előtti utolsó évben, 2010-ben, a teljes magyar labdarúgás költségvetése nagyságrendileg 15 milliárd forintra volt

becsülhető, a TAO-program keretében a sportág rendelkezésére bocsátott összegek joggal keltenek várakozásokat a hazai futball számára kitűzött célok megvalósításával kapcsolatban. Mindazonáltal, az igazán eredményes labdarúgással rendelkező országokban a TAO-támogatás által biztosítottnál jelentősen nagyobb, elsősorban üzleti alapokon nyugvó bevételek jelennek meg. A magyar klubok esetében a gazdaságilag is sikeres működés középtávon, a magyar futball megerősödése esetén lehet reális elvárás.

A TAO-PROGRAM EREDMÉNYEINEK BEMUTATÁSA

Tömegesítés

A TAO-program jelentős sikereket könyvelhet el a labdarúgás tömegesedésének területén. Ennek egyik indikátora az MLSZ versenyrendszerében regisztrált játékosok száma, ahol dinamikus növekedés ment végbe a program 9 éve alatt; 2019/2020-ra az MLSZ-nél regisztrált játékosok száma 2009/2010-hez képest 119%-kal, 127 ezer főről 279 ezer főre emelkedett. Ennek részeként 2019/2020-ban a versenyengedélyes játékosok száma 170 ezer volt, ami a 2009/2010-es év nagyságrendileg 127 ezer játékosához képest 34%-os növekedést mutat.

A versenyengedélyes számának növekedése legnagyobb részben a sportág jövőbeni tömegbázisa szempontjából kritikus 6-16 éves korosztályban 2009/2010-ben 45 ezer fiatal rendelkezett versenyengedéllyel, ez 2019/2020-ra már meghaladta a 80 ezer főt.

A női játékosok száma az elmúlt kilenc év során több mint négyszeresére emelkedett. A női/leány versenyengedélyes játékosok száma 2019/2020-ban nagyságrendileg 11 ezer fő volt, igaz, az előző programidőszakban ez a szám már elérte a 12 ezer főt is. A TAO-program jelentős sikere, hogy eddigi működése során egyre több nő és leány figyelme fordult a labdarúgás felé, a gyermekek, a fiatalok, a lányok és nők bevonása a futball világába nagyban hozzájárul a sportág társadalmi bázisának szélesítéséhez.

A TAO-PROGRAM KIEMELT STRATÉGIAI TERÜLETEINEK EREDMÉNYEI A PROGRAM INDULÁSA ÓTA, A 2010-ES ÉVHEZ VISZONYÍTVA

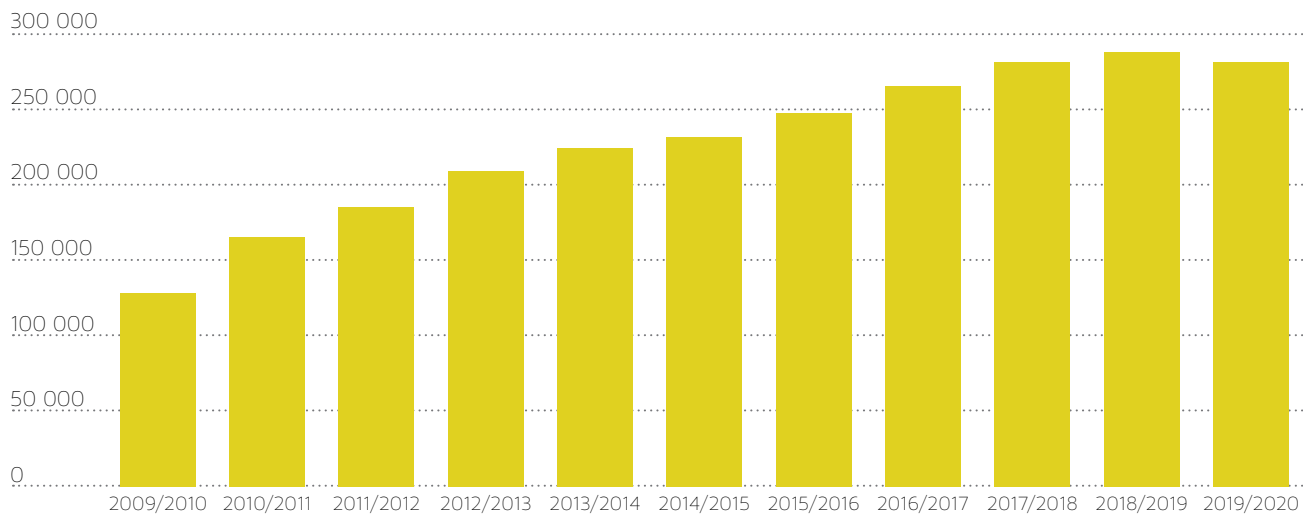

Az MLSZ bajnokságaiba nevező felnőttcsapatok száma ugyanakkor a nemzetközi trendeket követve az elmúlt évek során valamelyest csökkent. A felnőtt korosztályok lemorzsolódásának megállítása a következő stratégiai időszak egyik fontos feladatát jelenti.

Kiemelkedő sikerek figyelhetők meg a szabadidős football területén, ahol a Grassroots programokba regisztrált játékosok száma már 2016-ra elérte, mára pedig jóval meghaladta a stratégiában 2020-as célkitűzéseként szereplő 100 ezer főt.

MLSZ REGISZTRÁLT JÁTÉKOSOK SZÁMA

Regisztrált játékosok ■

Infrastruktúra

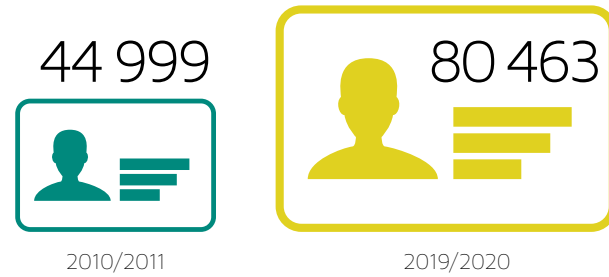
A megfelelő infrastruktúra kiépítése alapfeltétele a stratégiai célok megvalósításának. Az ország egész területén javultak a labdarúgás infrastrukturális feltételei mind a létesítmények számát, mind azok minőségét tekintve. A beérkező támogatások felhasználásával 2011–2019 között több mint 1150 új futballpálya épült, (vagy épül jelenleg is), és több mint 2360 pályát újítottak fel. Az elmúlt 8 év során csak az Országos Pályaépítési Program keretében 725 pálya került átadásra, ami éves átlagban közel 80 pályát jelent. Mindezt kiegészíti több ezer létesítmény felújítása (pl. öltöző, klubház).

A TAO támogatási program által kínált lehetőségeket jól egészítik ki az állam által közvetlenül finanszírozott sport-infrastruktúra finanszírozási programok. 2019. év végéig hazánkban 23 új stadion épült vagy került felújításra, további 6 stadion rekonstrukciója pedig jelenleg zajlik. 2019-ben átadták a nemzeti stadionként funkcionáló Puskás Arénát, amely – lévén a legmagasabb, UEFA V. kategóriájú minősítést kapta – rangos nemzetközi tornák, valamint események színhelyéül szolgálhat majd. A TAO-programnak, valamint az állami szerepvállalásnak köszönhetően a professzionális osztályokban szereplő labdarúgóklubok többsége már modern, télen–nyáron jól használható, a nézők számára magas komfortfokozatot biztosító létesítményekben játszhatja mérkőzéseit.

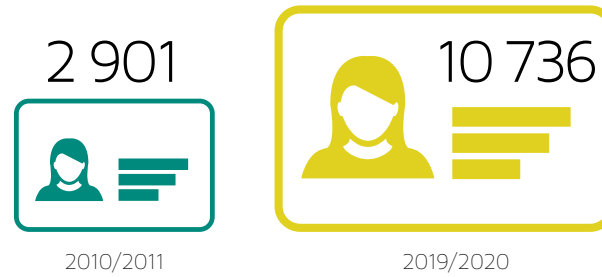
2017-től a programokból eddig kisebb mértékben részesülő budapesti labdarúgó-létesítmények rendbetétele is megkezdődött a Budapest program keretében. A cél legalább 145 fővárosi pálya építése, felújítása, ezekből 2019 végéig összesen 10 db nagyméretű élőfüves labdarúgó-pálya, 14 db nagyméretű műfüves labdarúgó-pálya került átadásra, valamint számos öltözőt építettek és újítottak fel.

Bár a stadion- és pályaépítések, valamint a rekonstrukciós munkálatok és az egyéb beruházások – öltözők, edzőpályák építése, stb. – még zajlanak, a magyar labdarúgás infrastrukturális fejlesztési korszaka a végéhez közeledik, a jó minőségű footballhoz szükséges körülmények mára lényegében adottak.

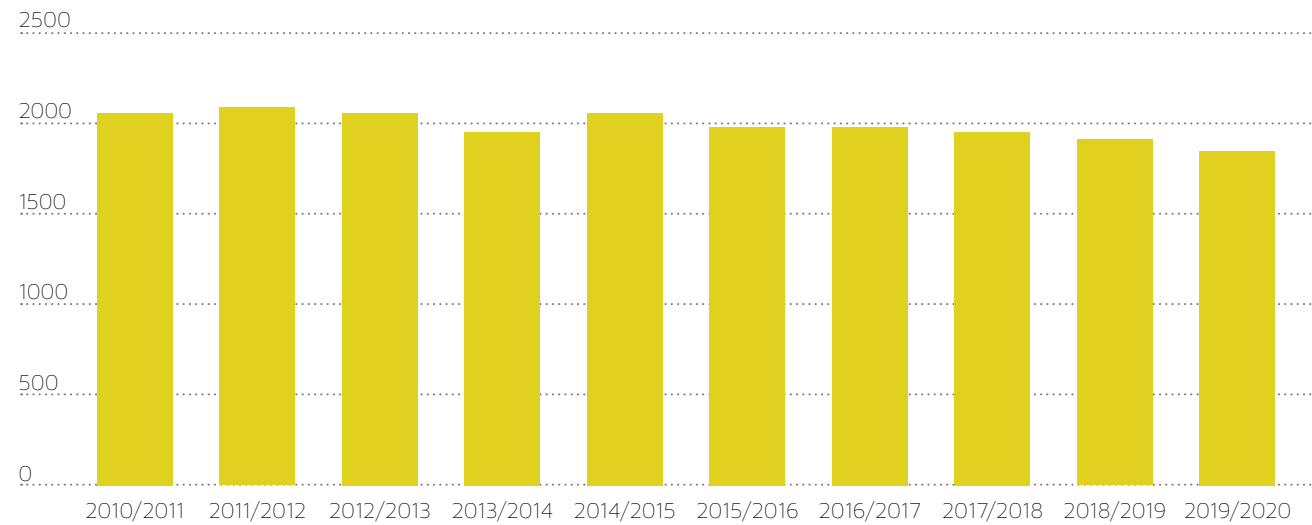
KIADOTT LABDARÚGÓ VERSENYENGEDÉLYEK SZÁMA
(6-16 ÉVES KOROSZTÁLY)

LABDARÚGÓ SZAKÁGBAN KIADOTT NŐI/LEÁNY
VERSENYENGEDÉLYEK SZÁMA

FELNŐTTCSAPATOK SZÁMA 2010/2011-2019/2020-IG

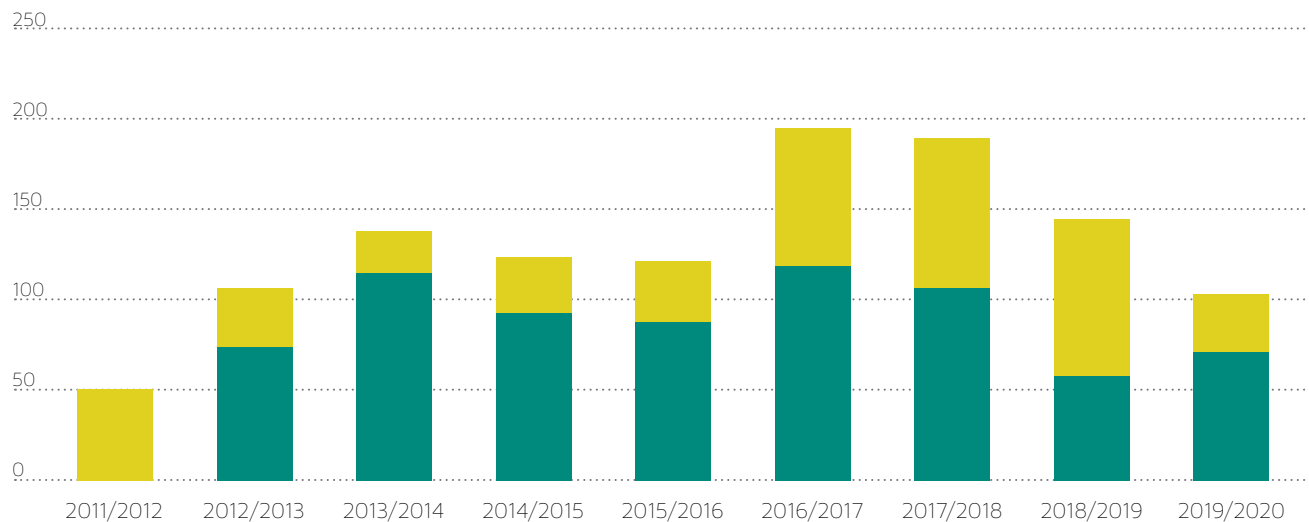
Utánpótlás-nevelés

A magyar labdarúgásban az utánpótlás-nevelés lehetőségeit a TAO-program alapjaiban változtatta meg. A 2011/2012-től megjelenő TAO-bevételek hosszú forráshiányos évtizedek után lehetőséget biztosítanak a fiatalokkal foglalkozó sportszakemberek, illetve az utánpótlásképzés működési költségeinek anyagi fedezetére. A sportszervezetek által a TAO-program keretében lehívott összeg 2011/2012 és 2019/2020 között összesen 232 milliárd forint volt, ennek megközelítőleg 39%-a kapcsolódott utánpótlás-neveléshez. Az elmúlt hét év során a TAO-támogatás több mint 1500 klub utánpótláscsapatainak felkészülését segítette.

A sportszervezetek TAO-programját egészíti ki az MLSZ saját programja, amely évi 2-4 milliárd forint forrást biztosít a 15 év alatti gyerekek képzését rendszerbe foglaló OTP Bank Bozsik-program működéséhez. Kimagasló eredmény az intézményi panelben, hogy míg a résztvevő intézmények száma 2010/2011-ben 1000 volt, 40 ezer gyermekkel, addig ez a szám 2019/2020-ra 3236 intézményre és 118 ezer regisztrált gyermekre emelkedett. Az egyesületi panelben a 2010/2011-es időponthoz képest, amikor 980 egyesület vett részt 53 ezer regisztrált gyermekkel, a 2019/2020-as szezonra 1119 egyesületre és közel 60 ezer gyermekre növekedett a program lefedettsége.

PÁLYAÉPÍTÉSEK 2011-2019

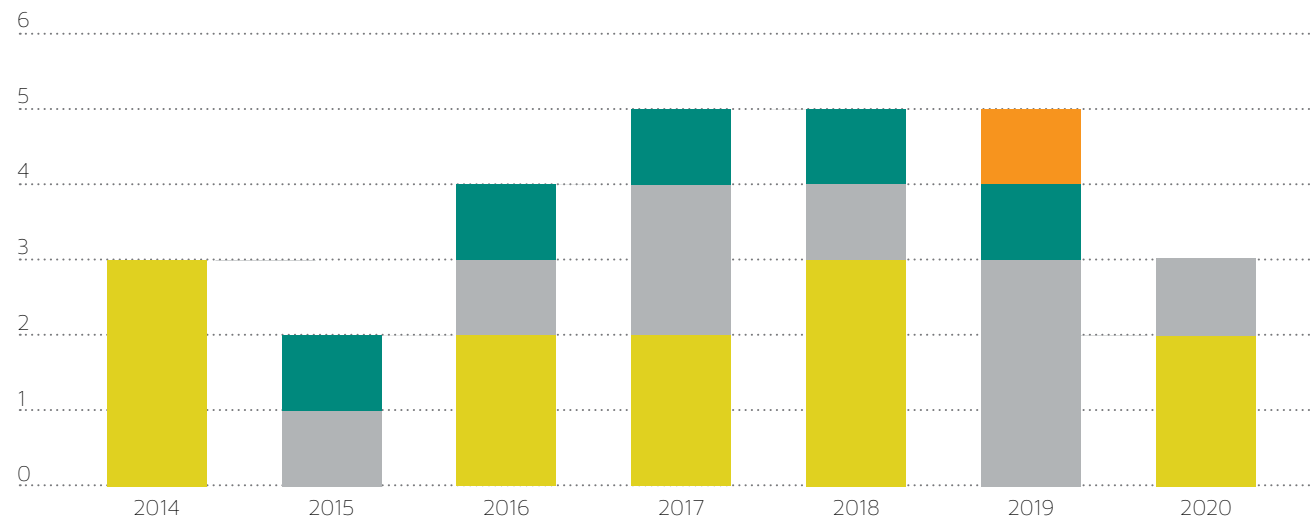
Sportszervezetek ■ Országos Pályaépítési Program ■

A labdarúgás tömegbázisának növelése érdekében a Szövetség az OTP Bank Bozsik-program intézményi programjának folytatásaképpen a középiskolások részére elindította a Fair Play Kupát, az egyetemisták részére pedig az Egyetemi Bajnokságot. Az évek óta nagy népszerűségnek örvendő Fair Play Kupában 2019/2020-ban minden eddiginél több nevezés érkezett: 437 intézményből 930 csapat vesz részt, amellyel a program résztvevőinek létszáma elérte a 9234 főt. Kiemelendő, hogy a lánycsapatok száma 318 db, a regisztrált lány játékosok száma pedig 3253 fő.

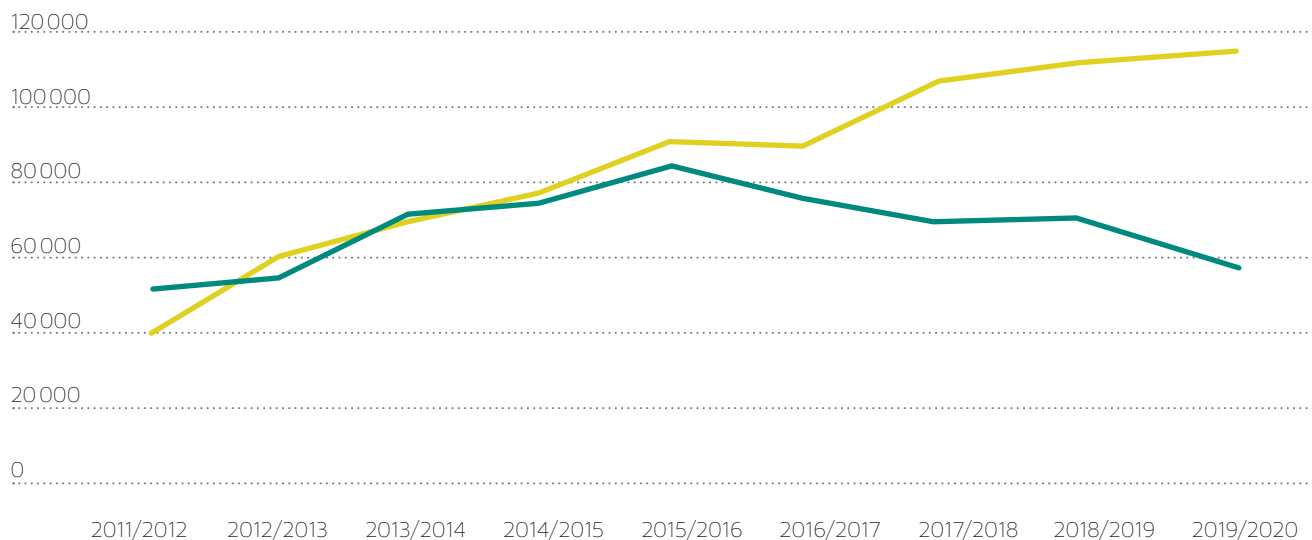
ELKÉSZÜLT STADIONOK SZÁMA ÉVENTE 2014–2020

NB I ■ NB II ■ NB III ■ Nemzeti Stadion ■

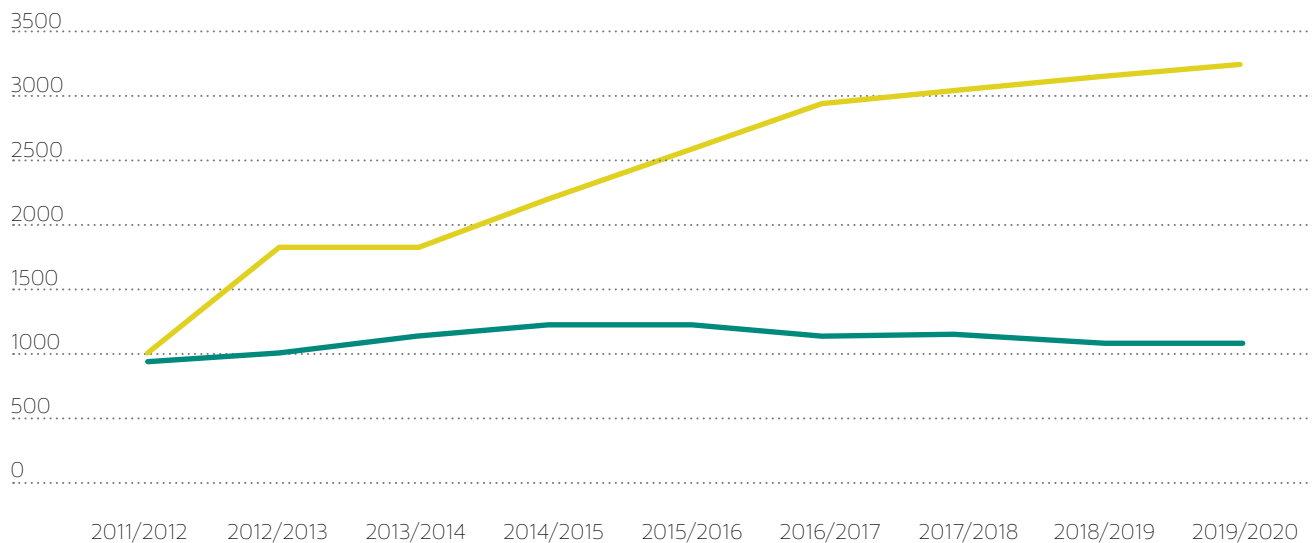
AZ OTP BANK BOZSIK-PROGRAMBAN RÉSZT VEVŐ GYERMEKEK SZÁMA

Intézményi Panel ■ Egyesületi Panelek ■

AZ OTP BANK BOZSIK-PROGRAMBAN RÉSZTVEVŐ INTÉZMÉNYEK ÉS SPORTSZERVEZETEK SZÁMA

Intézményszám ■ Sportszervezetek száma ■

Eredményesség

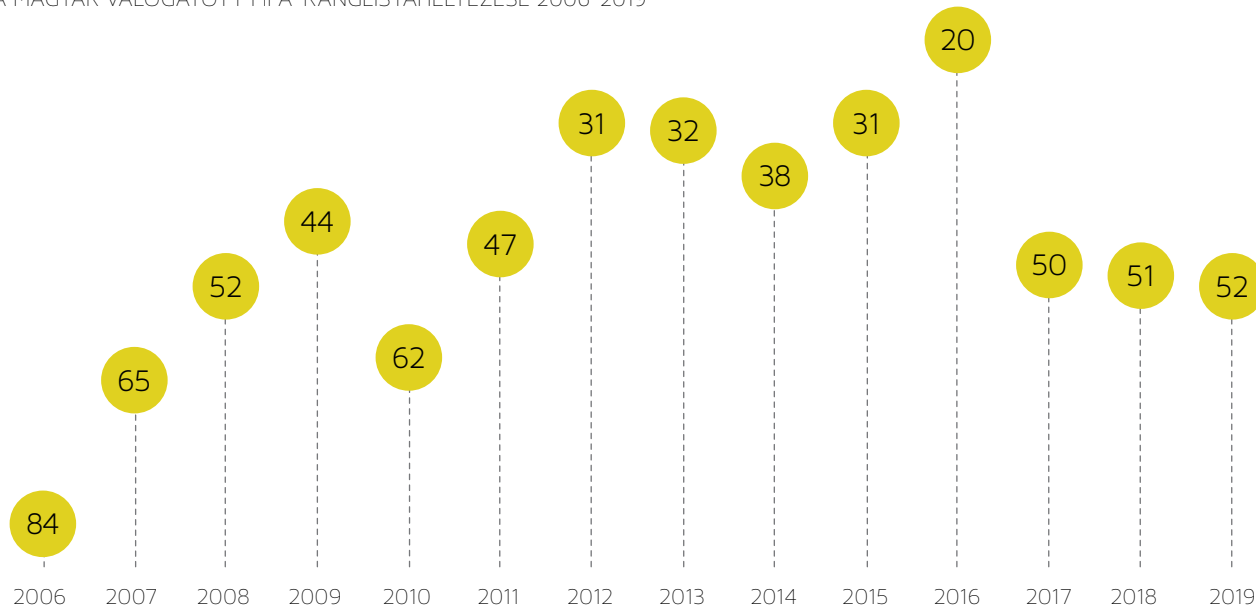
A TAO-források felhasználása és a magyar labdarúgás eredményessége közötti összefüggés a fejlesztések jelleménél fogva először az utánpótlás-korosztályok eredményein tapasztalható, a felnőttek esetében, várakozásaink szerint, a program pozitív hatása csak később lesz érzékelhető. A stratégiai irány helyességét egyértelműen igazolják az utánpótlás-korosztályok eredményei. A két felsőbb (U17 és U19) fiú és leány utánpótlás-válogatott 2016 óta minden évben továbbjutott selejtező csoportjából az elitkörbe, míg 2017-ben és 2019-ben az U17-es csapat az Európa-bajnokság döntőjébe is bejutott. Az U17-es fiúcsapattól önmagában az Eb-szereplés kivívása is remek sikernek számított, de a java még csak ezután következett: az írországi kontinenstornán minden várakozást felülmúlva, a csoportkörben veretlenül zárt a csapat. Bár a negyedöntőben Spanyolország ellen 1-1-et játszottunk, és a továbbjutást eldöntő tizenegyesrúgásokban alulmaradtunk, de a helyosztókon óriási sikert arattunk: a fiúk kijutottak a Világbajnokság döntőjébe. Itt ugyan nem sikerült továbbjutni a csoportkörből, de az eredmény jelentősége megkérdőjelezhetetlen; ebben a korosztályban korábban egyetlen alkalommal sem tudtunk kijutni a Világbajnokságra.

A felnőttek legnagyobb sikere a 2019/2020-as szezonban a Ferencvárosi TC nemzetközi kupaszereplése volt, amely során a csapat bejutott az Európa-liga csoportkörébe, majd ott 7 pontot szerzett.

NŐI ÉS FÉRFI U17-U19 VÁLOGATOTTAK EREDMÉNYEI

ÉV	NŐI U17-ES VÁLOGATOTT	NŐI U19-ES VÁLOGATOTT	FÉRFI U17-ES VÁLOGATOTT	FÉRFI U19-ES VÁLOGATOTT
2015	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	-
2016	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe
2017	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe Továbbjutott az elitkörből az Európa-bajnokság döntőjébe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe
2018	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe
2019	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe Továbbjutott az elitkörből az Európa-bajnokság döntőjébe Továbbjutott a Világbajnokság döntőjébe	Továbbjutott a selejtezőből az elitkörbe

A MAGYAR VÁLOGATOTT FIFA-RANGLISTAHELYEZÉSE 2006-2019

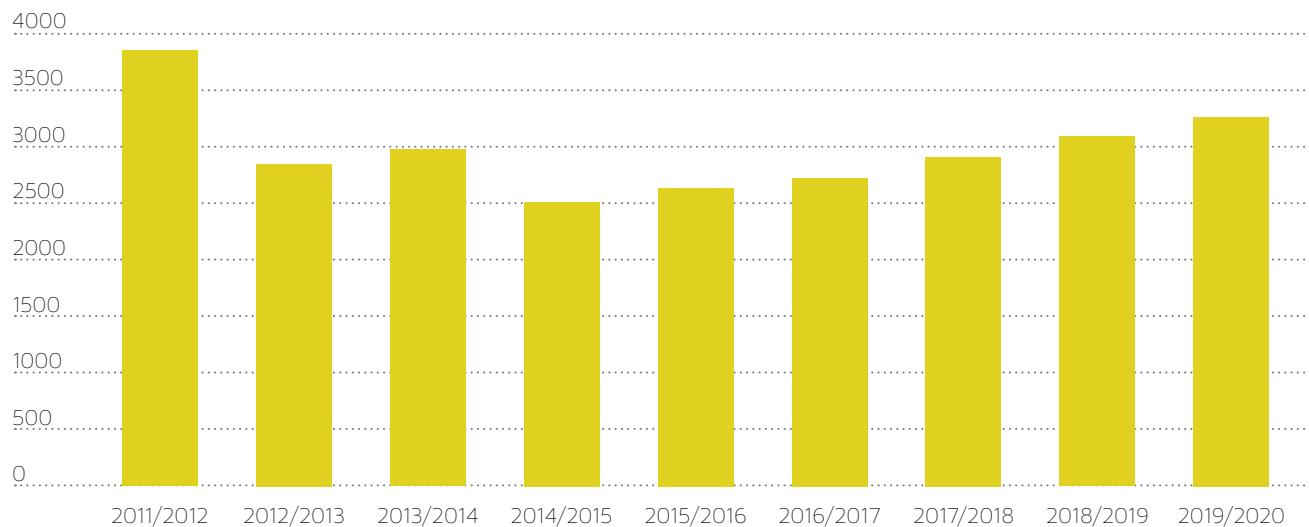
Népszerűség

Az amatőr labdarúgás népszerűségét legjobban a sportágat rendszeresen űző játékosok száma, azaz a tömegesedés mutatja meg. A tömegesítésben elért jelentős eredményeket – melynek a TAO-program fontos pénzügyi pillérét képezte – korábban bemutattuk. Az elitfutball népszerűsége elsősorban a nézettségen keresztül mérhető.

Az NB I nézőszáma elmozdult a 2014/2015-ben tapasztalt mélypontról, és folyamatos növekedés mellett a 2018/2019-es őszi szezonban, hétéves csúc sát elérve, meghaladta a mérkőzésenkénti átlagosan 3.300 főt. Ennél jóval több néző követi ugyanakkor az első osztályú mérkőzéseket a televízió keresztül számos esetben kiemelkedő nézettséggel.

A magyar válogatott hazai mérkőzéseinek nézőszáma az elmúlt 7 év során a csapat szereplésének sikerességétől függően 10–20 ezer között alakult. Kiemelkedően sikeres volt a 2015–2016-os év, amelynek során Magyarország kvalifikálta magát az Európa-bajnokságra. Ebben az időszakban a válogatott hazai mérkőzéseinek többségét teltház előtt játszotta a Groupama Arénában, az átlagos nézőszám 21 ezer fő volt. A magasabb nézőszámnak korlátját jelentette, hogy hazánk nem rendelkezett 22 ezer főnél nagyobb befogadóképességű stadionnal, amelynek megoldását 2019 őszétől a 67 ezer férőhelyes új Puskás Aréna jelenti.

NB I NÉZŐSZÁMA

9 FEJEZET

TAPASZTALATOK ÉS TERVEK

A TAO-FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE

A TAO fejlesztési források hatékony felhasználásának szigorú ellenőrzése alapfeltétele annak, hogy a TAO-program jelentős segítséget nyújthasson a magyar futball stratégiai fejlesztési terveinek elérésében. Ennek megfelelően, az MLSZ a források szabályszerű felhasználásának ellenőrzésére a jövőben is kiemelt figyelmet fordít. A támogatásokkal szabálytalanul vagy nem hatékonyan gazdálkodó klubok számára jóváhagyott forrásokat a jövőben az MLSZ átírányítja a szabályosan és eredményesen gazdálkodó egyesületek irányába.

2014. január 1-től a TAO-támogatások rendeltetésszerű, szabályszerű felhasználásának ellenőrzési feladatait – a 300 millió forintot meghaladó beruházások kivételével – a Nemzeti Sport Intézettől, a meglévő ügyhátralékkal együtt, az MLSZ vette át. Ettől az időponttól kezdve az MLSZ TAO Ellenőrzési Osztálya ellenőrzi a TAO-támogatások rendeltetésszerű, szabályszerű felhasználását. Mostanra az ellenőrzések felgyorsultak: 2019-ben a megelőző évhez képest másfélszeresére növekedett a lezárt elszámolások száma, míg tavaly 1359 db, addig

idén 2000 db elszámolást tudtak lezárni az Osztályon. Ez a tendencia lehetővé teszi, hogy 2022/2023-ra valamennyi elszámolás esetében teljesüljön a beadástól számított egy éven belüli ellenőrzés.

Az ellenőrzés hatásköre

A vonatkozó kormányrendelet alapján az ellenőrző szervezet a szakmai ellenőrzés keretében jogosult a támogatásból, valamint az ahhoz kapcsolódó saját forrásokból megvalósuló programokat ellenőrizni, dokumentációjába betekinteni. Az ellenőrző szervezet a szakmai ellenőrzés keretében jogosult a támogatásból, valamint az ahhoz kapcsolódó saját forrásokból megvalósuló szakmai programok helyszíni ellenőrzésére is.

A Kormányrendelet 15. §. alapján, ha az ellenőrző szervezet azt állapítja meg, hogy

- a támogatott szervezet eltért a jóváhagyott sportfejlesztési programban foglaltaktól, és a támogatott szervezetnek felróható módon nem teljesült a sportfejlesztési programban vállalt kötelezettségek egésze vagy része, vagy
- a nem szabályszerűen vagy nem rendeltetésszerűen felhasznált támogatás összegével a támogatott szervezet nem tud elszámolni,

a támogatott szervezet a jogosulatlanul igénybe vett - jegybanki alapkamattal növelt összegű - támogatást 50%-os mértékkel növelt összegben köteles az állam részére befizetni, valamint lehetőség van a sportszervezetet a támogatási rendszerből három évre kizárni.

Az ellenőrzés javuló hatékonysága

Az intézményi háttér változása a programok megvalósításának korábbiaknál hatékonyabb ellenőrzését teszi lehetővé. Az új feladat színvonalas ellátására az MLSZ 10 fővel új osztályt hozott létre, valamint 2015-ben területi alapon felállításra került az ún. régiós koordinátori rendszer, mely 8 megbízott munkatárs segítségével helyi támogatást nyújt a sportszervezeteknek. Az átszervezéssel a sportfejlesztési programok jóváhagyása és a támogatási igazolások kiállítása mellett a TAO-folyamat harmadik eleme, a teljesítés vizsgálata is a Szövetséghez került. Az ellenőrzés hatékonysága érdekében 2019. január 1-től a 300 millió forintot el nem érő, amatőr sportszervezetekhez kapcsolódó elszámolások ellenőrzése már teljeskörűen szakszövetségi hatáskörbe kerül, ennek értelmében az MLSZ ezeknél a kluboknál az EMMI jóváhagyása nélkül, közvetlenül zárhatja le az elszámolást (a hivatásos szervezetek programjainak jóváhagyása továbbra is minisztériumi hatáskörben marad).

A jogszabályi változások, valamint az intézményi háttér megerősítése mellett az ellenőrzés hatékonyságának növelésében a következő intézkedések megtétele segítette az MLSZ-t:

- A 2015-től kifejlesztett, ma már nagyrészt automatikusan működő elektronikus rendszer, amely segítségével az elszámolási folyamat a benyújtástól az ellenőrzésig teljes egészében elektronikus úton történik, standardizálva és automatizálva az olyan folyamatokat, mint a formai validáció vagy a különböző e-mailes kommunikáció (pl. hiánypótlási felszólítások)
- Közérdeklő bejelentések számára létrehozott online felület, ahol lehetőség nyílik arra, hogy a támogatásokkal kapcsolatban megismert visszaéléseket bárki bejelentse, valamint a bejelentése nyomán tett intézkedésekről tájékozódjon. Idén 14 db bejelentés érkezett 9 egyesülettel kapcsolatban, ebből 11 esetet lezártak, 3 kivizsgálás még zajlik. A leggyakoribb bejelentési ok a sportfelszerelések meglétének megkérdőjelezése volt.
- Kockázatelemzés alapú ellenőrzések bevezetése: a sportszervezetek múltbeli ellenőrzési tapasztalatok alapján kockázati besorolásokat kaptak, a kevésbé kockázatosak ellenőrzése egyszerűsített eljárásrendben történik.

Össességében a legtöbb TAO-val kapcsolatos adat tehát ma már egy helyen koncentrálódik, ami az információáramlás nehézségeinek kiküszöbölésén keresztül nagyban javítja az ellenőrzés minőségét.

Az ellenőrzés eredményei

2019. év végéig az MLSZ-hez benyújtott ellenőrizendő támogatási összegek 67%-a (80,3 mrd Ft) került lezárásra vagy van folyamatban az ellenőrzés, amelyet az év során 121 sportfejlesztési program helyszíni ellenőrzése egészített ki, meghaladva ezzel a tavalyi 120 helyszíni ellenőrzésre kitűzött célt. 2019 végéig az MLSZ 2419 program esetében tett visszafizetéssel járó megállapítást összesen nagyságrendileg 4,8 milliárd forint értékben.

Járálekos szankcióként az MLSZ 2019-ben 40 – összesen eddig 99 – sportszervezet kizárását kezdeményezte a TAO támogatási programból 1-3 éves időszakra, illetve 22 – az előző évekkel együtt összesen 33 – sportszervezet esetében a Btk. 369. § szerinti költségvetési csalás miatt tett büntető feljelentést az illetékes nyomozó hatóságnál.

A visszafizetésre javasolt összegek szerkezetét tekintve, 3,1 milliárd forint (megközelítőleg 65%) szabálytalan felhasználáshoz kapcsolódik (be nem nyújtott elszámolás, jogtalan felhasználás), míg 1,6 milliárd forint (35%) esetében a sportszervezetek kevesebb összegről nyújtottak be elszámolást, mint amennyi támogatást kaptak, de a támogatás rendelkezésre állása igazolt volt.

A szabálytalan felhasználásként azonosított összesen 3,1 milliárd forint az ellenőrzött támogatási összegre vetítve 5,2%-nak felel meg, mely csekély növekedést mutat az elmúlt évekhez viszonyítva.

Az elmúlt három év során a TAO-ellenőrzések tapasztalatait az MLSZ folyamatosan építette be a TAO Elszámol-

hatósági Szabályzatba. Így például a visszaélések lehetőségének megelőzése érdekében ma már kötelező a maximált egységárak alkalmazása, igazolni kell a valós piaci értéken történő beszerzést, korlátozásra került a készpénzes beszerzés, kiterjesztésre került a nem elszámolható költségek köre, valamint kötelező műszaki ellenőrt alkalmazni a 10 millió forintot meghaladó építési beruházások esetén.

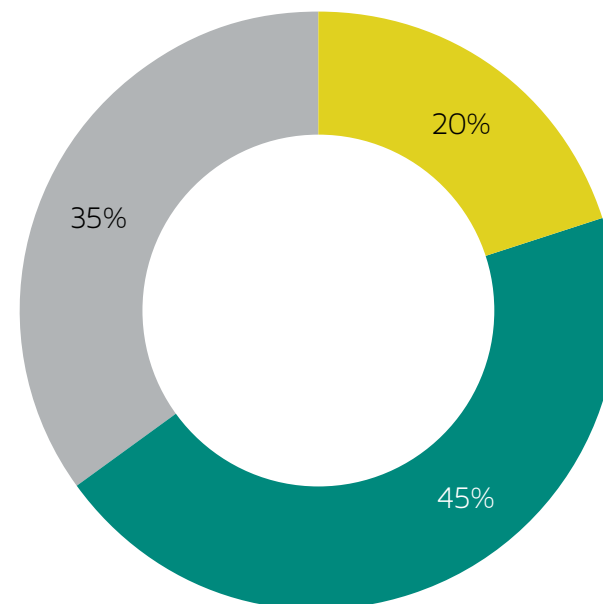
Az MLSZ 2020-ra további 2 200 támogatás elszámolásának, illetve 120 programnak a helyszíni ellenőrzését tűzte ki feladatául. További cél a feladatátadás során az EMMI-től átvett anyagok teljes lezárása.

SIKERES PROGRAM

A TAO-támogatási program eddig eltelt 9 évének tapasztalatai alapján a program egyértelműen sikeresnek tekinthető. A program eredményei összhangban vannak az MLSZ 2011-ben megfogalmazott főbb stratégiai céljaival; a tömegesítés, az utánpótlás-nevelés és a létesítményfejlesztés területén is jelentős előrelépés tapasztalható. A gazdasági társaságok az ország egészében éltek a kedvezményes sporttámogatás lehetőségével. A TAO-program az utánpótlás- és amatőr sportszervezetek többségének stabil működési alapot biztosít. A program optimizmusra adhat okot a hazai labdarúgás jövőbeni fejlődésével kapcsolatosan mind sportszakmai, mind gazdasági tekintetben.

A VISSZAFIZETENDŐ ÖSSZEGEK ÖSSZETÉTELE

Nem nyújtott be elszámolást ■ Jogtalan felhasználás miatt ■
Fel nem használt támogatás miatt ■

A TAO-FORRÁSOK SZEREPE A SPORTSZERVEZETEK MŰKÖDÉSÉBEN

A TAO-források megjelenésével párhuzamosan megfigyelhető az a jelenség is, hogy az önkormányzatok és a gazdasági társaságok a labdarúgással kapcsolatos korábbi támogatásukat visszafogták. Jól látszik, hogy az egyesületek jelentős része az infrastruktúra-fejlesztések megvalósítása mellett napi működése finanszírozásához is támaszkodik a TAO-támogatásokra, amely ma nélkülözhetetlen forrása a legtöbb egyesület működésének. Mivel az elmúlt években az önkormányzatok pénzügyi mozgásteret lecsökkent, valamint az eddigi TAO-s beruházásokhoz kapcsolódóan bevételnövekedés reálisan csak hivatásos egyesületeknél és fokozatosan, több év alatt várható el, a TAO támogatási rendszer középtávú fennmaradása szükséges ahhoz, hogy az amatőr és utánpótlás-nevelő egyesületek működése a jövőben is biztosított legyen.

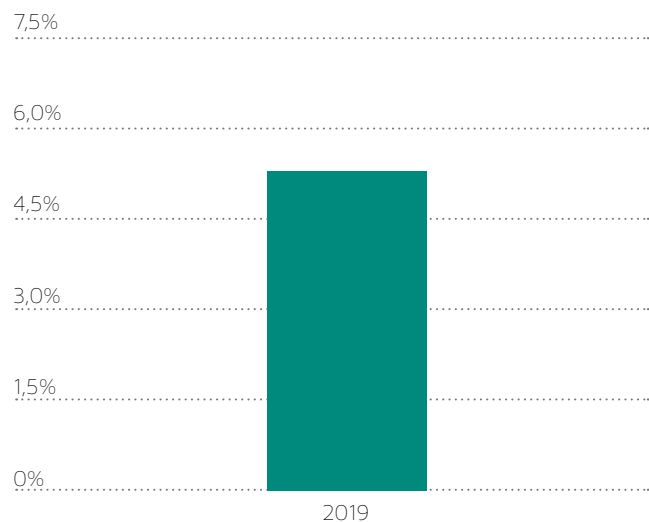
Az első két év tapasztalatai alapján, a TAO-fejlesztések területi egyenlőtlenségeinek ellensúlyozására az MLSZ több programot is indított, ezek között például 2013/2014-től a kedvezményes pályaépítési programot. A kedvezményes pályaépítési program évente 20 hátrányos besorolású település kispálya építéséhez szükséges önrészt csökkentette le 30%-ról 10%-ra, míg a sporttelep-felújítási program közel ezer, elsősorban gazdaságilag kevésbé fejlett térségben működő kiscsapat infrastruktúra-fejlesztéséhez biztosította a támogató vállalkozást.

Az MLSZ intézkedései mellett a TAO-programon belül jóváhagyott támogatások jelentős része is társadalmilag, gazdaságilag és infrastrukturálisan hátrányos helyzetű kistérségekhez kapcsolódott. Így a nehézségek ellenére ezeken a területeken is megvalósulhatott számos program, amely a közegészségi, sportszakmai és társadalmi előnyök mellett sokszor gazdaságilag is fontos előrelépést jelent a helyi közösségek életében.

A TAO-források eloszlásánál tapasztalható területi egyenlőtlenségek csökkentése a jövőben is az MLSZ kiemelt céljai között szerepel.

SZABÁLYTALAN FELHASZNÁLÁSI ARÁNY

Szabálytalan felhasználás (MLSZ)

TERÜLETI EGYENLŐTLENSÉGEK CSÖKKENTÉSE

Amint az a korábbiakban bemutatásra került, a program keretében támogatáshoz jutó sportszervezetek az ország egészét lefedték. Mindemelllett a tapasztalatok azt mutatják, hogy míg a gazdaságilag fejlettebb középső és északnyugati régiókban, valamint a keleti megyékben a TAO-forrás segítségével jelentős fejlesztések tudtak megvalósulni, addig a program fejlesztési hatása az ország délnyugati részein kevésbé volt érzékelhető. Ennek elsődleges oka, hogy ezeken a területeken az önrész előteremtése az átlagosnál nehezebb, valamint a gazdasági kapcsolatok hiánya miatt a támogató vállalkozások felkutatása is nagyobb kihívást jelent.

KÖLTSÉGVETÉSI KAPCSOLAT

A TAO támogatási program megvalósulása a társasági-nyereségadó-bevétel kiesésén keresztül terheli a központi költségvetést. A programnak ugyanakkor a jelentős társadalmi, egészségnevelési és sportszakmai eredményein túl költségvetési szempontból is vannak olyan pozitív hatásai, amelyek –közvetlenül vagy közvetve – részben ellentételezik ezt a terhet.

Ilyen közvetlen hatás a sportszervezetek és az MLSZ által a támogatásokból megvásárolt sportfelszerelésekhez, sporteszközökhöz, illetve az infrastruktúra-beruházásokhoz kapcsolódó áfabefizetések, melyek a tapasztalt megvalósulási szintet figyelembe véve évente körülbelül 4–5 milliárd forint bevételt jelentettek a költségvetés számára.

Továbbá, mivel a TAO-program keretében személyi jellegű kifizetés kizárólag bérszámfejtéssel, bérfizetesként folyósítható, a program a labdarúgásban dolgozó személyi állomány javadalmazási rendszerének kifejlesztéséhez is jelentősen hozzájárult. Az ehhez és a személyi állomány bővüléséhez kapcsolódóan befizetett adók és járulékok – a tárgyi eszközöknél bemutatotthoz hasonló feltételezések mellett – megközelítőleg további 1 milliárd forinttal növelik a költségvetés bevételeit.

Közvetett hatásként az építési beruházások az építőipar részére biztosítanak megrendeléseket és munkalehetőséget, ami a költségvetés számára további forrásbeáramlást jelent. Szintén közvetett hatásként jelenik meg, ahogy arról korábban is szó esett, a sport és a labdarúgás népszerűségének növelése, mivel a tömegesítésen keresztül az aktívan sportolók számának emelésével enyhíthetők az egészségügyi ellátórendszer terhei.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTOK FINOMÍTÁSA

Annak érdekében, hogy a TAO fejlesztési források minél hatékonyabb módon szolgálják a magyar labdarúgás hosszú távú céljait, valamint a támogatási program összhangban legyen az MLSZ stratégiájával, az MLSZ a források elosztásánál alkalmazott értékelési irányelveket minden évben a tapasztalatok alapján frissíti és az előre látható változások alapján frissíti.

A 2012/2013-as év óta a tárgyeszköz-beruházási igények elbírálásánál az MLSZ már összehasonlító piaci adatokat használ, 2013/2014 óta pedig a sportszakemberek támogatására költendő legmagasabb összeg is a szakemberek végzettségéhez kötött (UEFA licenc) piaci benchmark alapján kerül meghatározásra. Az elérhető támogatási összegek a pályaeépítések és –felújítások vonatkozásában 2013/2014-től, a pályabérleti díjak esetében 2014/2015-től, az utánpótlás-nevelés esetében pedig 2015/2016-tól korlátozásra kerültek.

A hatékony futballfejlesztés szempontjából kulcsfontosságú, hogy a rendelkezésre álló források azokhoz a sportszervezetekhez kerüljenek, ahol valóban eredményes utánpótlás-nevelési munka folyik. A 2012/2013-as évtől az utánpótlás-nevelési jogcímen megítélt támogatások már nemcsak a sportszervezet bajnoki osztályát, hanem a korosztályt és a képzőhely jellegét is figyelembe vették, 2014/2015 és 2017/18 között pedig a fejkvóta meghatározásánál a legmagasabb összeget kizárólag a Double Pass által készített minősítési rendszerben a legmagasabb kategóriába sorolt sportszervezetek kaphatták.

2013/2014-től bevezetésre került az ún. tehetségbónusz, amely abban az esetben, ha a csapatok által nevelt fiatal játékosok magasabb szintű utánpótlásközpontba vagy a nemzeti bajnokságban induló felnőtt csapatba igazoltak át, támogatási növekményt jelentett a sportszervezeteknek. Ugyanezt az elvet tovább gondolva, a 2018/2019-es évtől a tehetségbónusz-rendszert felváltotta az ún. produktivitási rendszer, amely az utánpótlás-nevelési forrásokat a korábbinál még hangsúlyosabban az eredményes utánpótlás-nevelési munkát végző klubok irányába alokálja. A 2013/2014 és 2018/2019 között működő tehetségbónusz a 2020/2021-es évadtól a produktivitási rendszerrel párhuzamosan visszatér az utánpótláskorú játékosok felfelé áramoltatásának és a kiemelt minősítéssel nem rendelkező klubok dotálására.

A 2019. évtől a Kormányzat által bevezetésre került a sportági keretösszeg fogalma, mely minden naptári év elején determinálja az adott évben kiállítható támogatási igazolások összegét, méghozzá infrastrukturális/ működési támogatás megbontásban. Ez az összeg a 2019. és 2020. évben is 45,7 milliárd forint volt. A keretösszeget a következőképp osztotta be a jogalkotó; 25,9 milliárd forint támogatás jut működési célokra, míg 19,8 milliárd forintot szánnak ingatlanfejlesztési támogatásra. A 2019/2020-as támogatási időszakra benyújtott programok jóváhagyásánál az MLSZ-nek a keretösszegekre is figyelemmel kell lennie.

Lehetőség lesz továbbá a sportcélú ingatlanokhoz kapcsolódó üzemeltetési költségek finanszírozására a TAO-rendszeren keresztül, a működésre szánt keretösszeg terhére. A nem ingatlanfejlesztéshez kapcsolódó tárgyeszköz-beszerzések (pl. sportfelszerelés, fitnessberendezések, mérőeszközök) is kizárólag a működési célú keret terhére kerülhetnek jóváhagyásra.

Az amatőr sportszervezői képesítéssel rendelkező munkavállalók után (max. 2 fő) a személyi kiadásoknál meghatározott benchmark 150%-a számolható el bérként, hivatásos sportszervezet viszont egyáltalán nem részesülhet ilyen bérkiegészítésben. A megemelt amatőr sportszervezői benchmark egyrészt ösztönzi a sportszervezetek vezetőit a képzésen való részvételre, másrészt el is ismeri annak elvégzését.

A tavalyi évhez hasonlóan a Bozsik Egyesületi Program finanszírozása továbbra is TAO-ból valósul meg, azonban az előző év tapasztalatai alapján ekkortól szankciót von maga után, ha az egyesületek az utánpótlás-nevelési támogatás felhasználását nem a Bozsik Egyesületi Programban részt vevő csapatok felkészítő edzőinek, csoportvezetőinek és alközpontvezetőinek járó támogatások kifizetések kezdik meg. A nem ingatlanhoz kapcsolódó tárgyi eszközök támogatására a működési keret legfeljebb 20%-ig igényelhető TAO-finanszírozás.

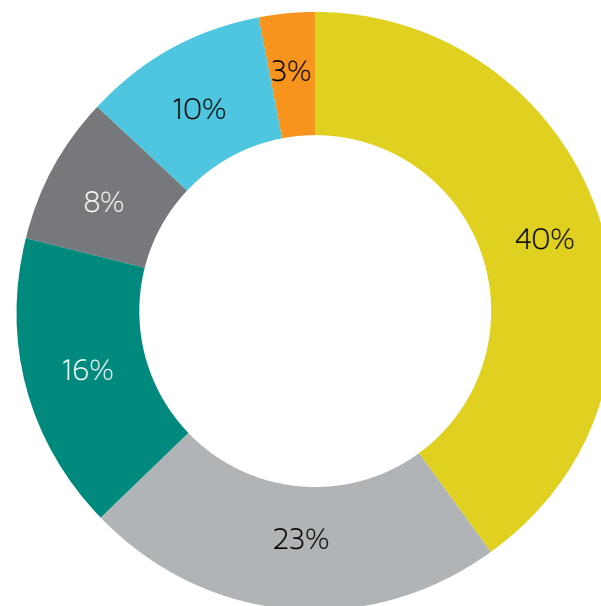
10. FEJEZET

EGYÉB LÁTVÁNY- CSAPATSPORTOK TAO-JA

Ebben a fejezetben röviden áttekintjük, hogy a TAO-programnak milyen hatása volt azokra a csapat-sportokra, amelyek esetében – a labdarúgás mellett – a vállalkozások számára a TAO-ból történő támogatás lehetségessé vált. A TAO-programban érintett további ún. látványcsapatsportok a kézilabda, kosárlabda, vízilabda, jégkorong és a röplabda. A TAO-támogatás lehetősége ezen sportágaknál a legtöbb esetben – a labdarúgáshoz hasonlóan – 2011-ben indult, kivétel ez alól a röplabda, amely a támogatható körbe csak később, 2017-ben került be.

A LÁTVÁNYCSAPATSPORTOK JÓVÁHAGYOTT
TAO-TÁMOGATÁSA 2011–2019

Labdarúgás ■ Kézilabda ■ Kosárlabda ■ Vízilabda ■
Jégkorong ■ Röplabda ■
Összes jóváhagyott TAO-támogatás: 931 MRD FT

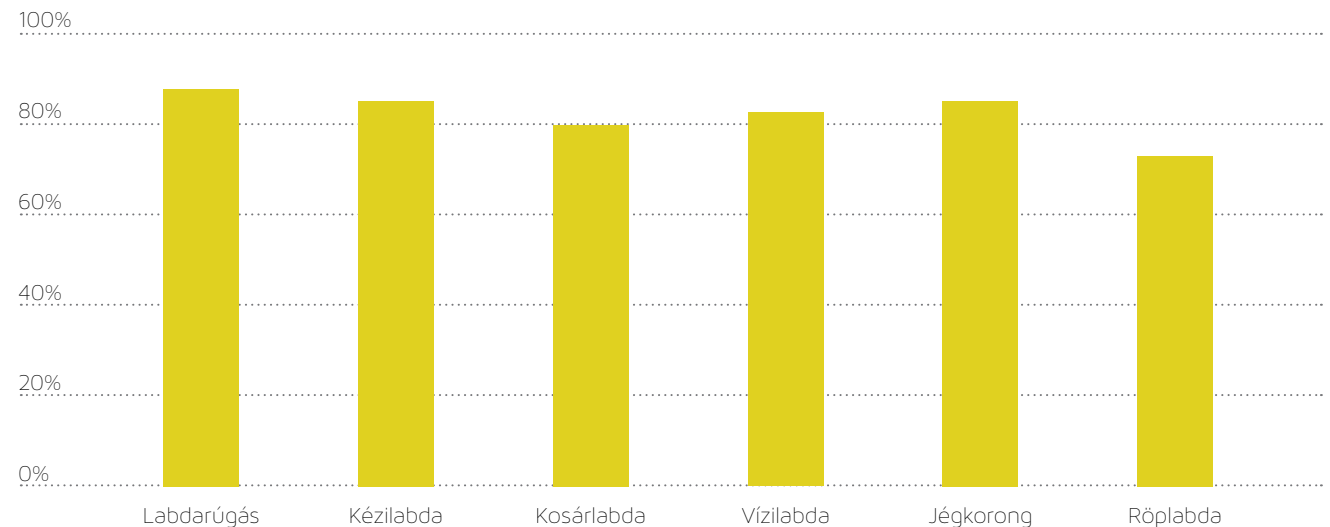

A labdarúgással együtt hat látványcsapatsport számára 2011–2019 között összesen nagyságrendileg 931 milliárd forint értékű sportfejlesztési program került jóváhagyásra. Ennek közel kétharmada (63%) a labdarúgáshoz és a kézilabdához kapcsolódik, a legkisebb részt a röplabda támogatása (3%) képviseli a programhoz történő későbbi csatlakozása miatt.

Általánosságban elmondható, hogy a sportágak programjainak megvalósításához nagy arányban (átlagosan 81%-ban) találtak is támogató TAO-forrást. Ezen belül a sportági szakszövetségek programjainak támogatottsága valamivel nagyobb, mint a sportszervezeti programok esetében, ami a szövetségek kiterjedt kapcsolati hálójával magyarázható. Programjaihoz a legnagyobb arányban a labdarúgás (84,5%) és a vízilabda (84,2%) tudott támogató forrást biztosítani. Arányaiban a legkevesebb forrást (74,4%) a programban még új szereplő, a röplabda tudott bevonni, amelynek fő oka, hogy a Röplabda Szövetség programja a többiekénél később, csak 2018 decemberében került jóváhagyásra, azonban az előző évi 68%-os arányhoz képest jelentős az előrelépés.

TÁMOGATÁSI IGAZOLÁS / JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁS (2011/2012–2019/2020)

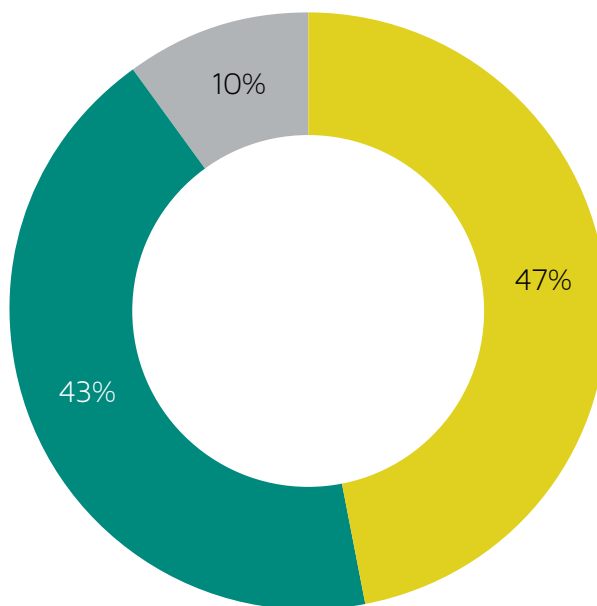

A jóváhagyott sportfejlesztési programok megközelítőleg 90%-a tárgyi eszköz-beruházáshoz (47%) és utánpótlás-neveléshez (43%) kapcsolódott. A tavalyi arányokhoz képesti kisebb elmozdulást – az előző programidőszakban a tárgyi eszköz-beruházáshoz 50%, míg az utánpótlás-neveléshez 40% kapcsolódott – részben magyarázza az MLSZ stratégiájával összhangban a labdarúgásban jóváhagyott infrastrukturális támogatások csökkenése. Jelentősen bővült a sportlétesítmény-kapacitás a három legnagyobb tömegbázissal rendelkező sportágban, hiszen a 2011-2019-es időszakban 1151 db labdarúgópálya, 299 db kézilabdapálya és 119 db kosárlabdapálya épült. Az előző programidőszakhoz képest a labdarúgásban (102 db) és a kézilabdában (70 db) épült a legtöbb új pálya. Szintén figyelemre méltó ugyanakkor a jégkorong számára a TAO-program eredményeként létrejövő 13 új jégpálya, valamint a vízilabda számára a 6 új medence megépítése.

A lendületesen fejlődő sportági infrastruktúra mellett a TAO-program leglátványosabb eredményei mind a hat támogatott sportágban a tömegesedés területén jelentkeztek. Ezt legpontosabban a kiadott versenyengedélyek számának változásán keresztül lehet nyomon követni. Összességében elmondható, hogy a TAO-program indulása óta a hat látványcsapat sportban a versenyengedélyek száma közel megduplázódott. A legnagyobb arányú növekedést (221%) a röplabdában – amely a 2011-ben megközelítőleg 3000 kiadott versenyengedélyről 2018/2019-re 8000-re, idén pedig közel 10 000-re növelte az engedélyek számát –, valamint a jégkorongban (174%) látjuk, de minden sportág esetében 45% feletti volt a növekedés.

JÓVÁHAGYOTT TÁMOGATÁS JOGCÍM SZERINT 2011–2019

Tárgyi eszköz ■ Utánpótlás-nevelés ■ Egyéb ■

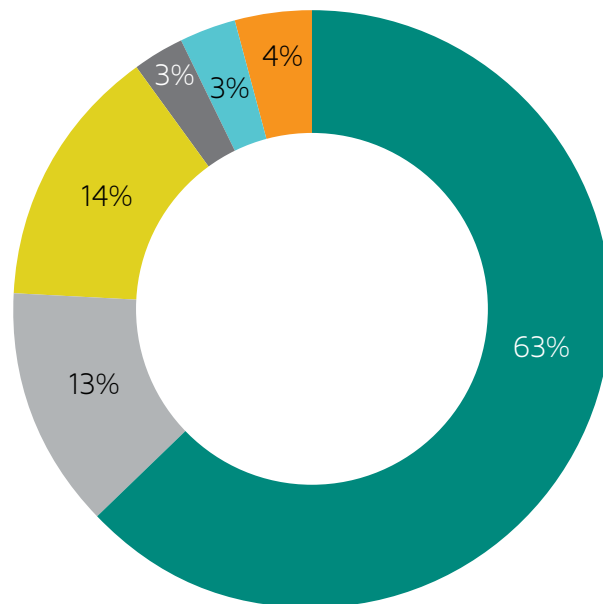

ÚJ PÁLYÁK SZÁMA (2011/2012–2019/2020)

Labdarúgás	1150
Kézilabda	299
Kosárlabda	119
Jégkorong	26
Vízilabda	14
Röplabda	12

VERSENYENGEDÉLYEK ELOSZLÁSA

Labdarúgás ■ Kézilabda ■ Kosárlabda ■ Vízilabda ■
 Jégkorong ■ Röplabda ■

Jól mutatja ugyanakkor a labdarúgás világszerte jellemző dominanciáját hazánkban is, hogy 2019-ben az összes versenyengedély kétharmada a labdarúgáshoz kapcsolódott, ezzel a labdarúgó-versenyengedélyek száma 26%-kal magasabb volt, mint a másik 5 látványcsapat-sportban összesen.

A TAO-támogatási program által a látványcsapat-sportokba beáramló forrás a labdarúgás mellett a másik öt sportág számára is olyan biztos hátteret adott, amely a tágabb értelemben vett társadalmi hatások mellett (tömegesedés, egészségre gyakorolt hatás) az utánpótlás- és felnőttcsapatok korábbiaknál jobb versenyeredményeiben is megmutatkozik.

A kézilabda ifjúsági lánycsapat 2017-ben megnyerte az Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivált (EYOF), 2018-ban ezüstérmes lett a világbajnokságon, a junior lányok 2018-ban világbajnokságot nyertek. Hasonló sikereket értek el a fiúk is, amikor 2016-ban arany-, 2014-ben pedig ezüstérmes nyertek az ifjúsági kézilabda-világbajnokságon.

Kosárlabdában az elmúlt 8 év alatt a magyar sportolók több sikert értek el, mint az azt megelőző négy évtizedben összesen. Ennek részeként az U16-os lánycsapat Eb-ezüstöt, az U17-es és U18-as lánycsapat pedig Eb- és Vb-bronzot nyert. 3x3-as csapataink ebben az

időszakban négy Eb-győzelemmel, valamint kettő 2. és kettő 3. helyezéssel is büszkélkedhetnek. A felnőttválogatottak is hosszú idő után újra kijutottak az Európa-bajnokságra, ahol csoportjukból tovább is jutottak.

Jégkorongban a korosztályos válogatottak a TAO-támogatás kezdete óta a világbajnokságokon a lányoknál és a fiúknál is egy csoporttal feljebb kerültek, illetve lehetőség nyílt a női U18-as válogatottat elindítani. A felnőtt női jégkorong-válogatott 2019 áprilisában története során első alkalommal feljutott az elit-világbajnokság mezőnyébe. Az utánpótlás is jól teljesített; az U14-es fiúk 2019-ben megnyerték mind a Kaposvári 4 Nemzet Tornát, mind a svédországi MODO Kupát, míg az U18-as lányok harmadikok lettek 2019-ben a Divízió I., A csoportjának világbajnokságán.

Vízilabdában csapataink a korábban megszokott magas szinten teljesítettek, ennek csúcspontjaként felnőtt férfi válogatottunk 2013-ban világbajnokságot nyert Barcelonában, valamint második helyezést értek el a 2017-es világbajnokságon, továbbá megnyerték a 2018-as világbajnokságot, míg női válogatottunk pedig 2016-ban Európa-bajnok lett Belgrádban. A programba csak később csatlakozott röplabda nem csak a támogatási rendszer hatékonyabb kihasználásával tudott kitűnni; a felnőtt női válogatott 2018-ban második lett az Európa-ligában, valamint harmadik a Sub Zone Világbajnokságon.

A LÁTVÁNYCSAPATSPORTOK KIEMELKEDŐ EREDMÉNYEI

KÉZILABDA

2017	Lány	Ifjúsági	EYOF	1.
2018	Lány	Junior	VB	1.
2016	Fiú	Ifjúsági	EB	1.
2014	Fiú	Ifjúsági	EB	2.
2018	Lány	Ifjúsági	VB	2.
2015	Lány	Ifjúsági	EB	3.
2017	Lány	Junior	VB	3.

JÉGKORONG

2017	Fiú	U20	Divízió I. VB, B Csoport	1.
2016	Női	Felnőtt	Divízió I. VB, B Csoport	1.
2016	Fiú	U20	Divízió I. VB, B Csoport	1.
2016	Fiú	U18	Divízió I. VB, B Csoport	1.
2015	Férfi	Felnőtt	Divízió I. VB, A Csoport	1.
2014	Fiú	U18	Divízió I. VB, B Csoport	1.
2018	Női	Felnőtt	Divízió I. VB, A Csoport	3.
2014	Női	Felnőtt	Divízió I. VB, B Csoport	3.
2019	Női	Felnőtt	Divízió I. VB, A Csoport	1.
2019	Fiú	U20	Divízió I. VB, B Csoport	3.
2019	Fiú	U18	Divízió I. VB, B Csoport	3.
2019	Fiú	U14	Kaposvár 4 Nemzet Torna	1.
2019	Fiú	U14	Svédország MODO Kupa	1.
2019	Lány	U18	Divízió I. VB, A Csoport	3.

RÖPLABDA

2018	Női	Felnőtt	Európa-liga	2.
2018	Női	Felnőtt	Sub Zone VB	3.
2019	Női	Felnőtt	Arany Európa-liga	5.
2019	Női	Felnőtt	Ülőróplabda EB	8.
2019	Férfi	Felnőtt	Ülőróplabda EB	12.

KOSÁRLABDA

2015	Női 3x3	U18	EB	1.	
2017	Női 3x3	U18	EB	1.	
2016	Női 3x3	Felnőtt	EB	1.	
2018	Férfi 3x3	U18	EB	1.	
2016	Női 3x3	U18	EB	2.	
2017	Női 3x3	Felnőtt	VB	2.	
2017	Lány	U16	EB	2.	
2015	Női 3x3	U18	VB	3.	
2018	Férfi 3x3	U23	VB	3.	
2013	Lány	U16	EB	3.	
2014	Lány	U17	VB	3.	
2018	Lány	U18	EB	3.	
2017	Férfi	Felnőtt	EB		EB kvalifikáció, Csoportkörből továbbjutás
2017	Női	Felnőtt	EB		EB kvalifikáció, Csoportkörből továbbjutás

VÍZILABDA

2018	Férfi	Felnőtt	Világkupa	1.	
2016	Női	Felnőtt	EB	1.	
2017	Férfi	Felnőtt	VB	2.	
2018	Férfi	Felnőtt	Világliga	2.	
2016	Férfi	Felnőtt	EB	3.	
2016	Fiú	Ifjúsági	VB	3.	
2018	Fiú	Ifjúsági	VB	3.	
2014	Női	Felnőtt	Divízió I. VB, B Csoport	3.	

TAO-GRÁF 2020

Főszerkesztő:

Magyar Labdarúgó Szövetség, Roskó Zoltán

Szakmai szakértő:

Ernst & Young Tanácsadó Kft.

Tervezés és kivitelezés:

Café Communications Kft.

Felelős kiadó:

Magyar Labdarúgó Szövetség, dr. Vági Márton

Elérhetőségek:

www.mlsz.hu és info@mlsz.hu

Készült:

Budapest, 2020. április

